

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ

1.10 FONT 24 OLDAL TEL-AVIV, 1972 JULIUS 7., PÉNTEK 7289. szám

EGÉSZ NAPI TÁRGYALÁSOK UTÁN

NINCS KIBONTAKOZÁS A KORMÁNYVÁLSÁGBÓL

A Független Liberális Párt ragaszkodik a szavazás elrendeléséhez Gideon Hausner törvényjavaslata felett — A Vallásos Nemzeti Párt tartózkodhat a szavazástól Lőrincz Slomó javaslatának benyújtásakor — A Mápám és a független liberálisok kiválása nem követeli meg a Kneszet feloszlását

Tel-Aviv (Az Uj Kelet politikai tudósítójától). — Az egész napi politikai tárgyalások után, amelyeket Golda Meir miniszterelnök a koalíciós partnerek megbízottjaival folytatott, a késő esti órákig még nem mutatkozott kibontakozás a politikai válságból. A krízisnek csak egyik része látszik megoldhatónak, éspedig az, hogy a Vallásos Nemzeti Párt tartózkodhat a szavazástól, ha Lőrincz Slomó képviselő benyújtja törvényjavaslata a „ki a zsidó” meghatározásának megszüntetéséről.

Változatlanul fennáll azonban a kormányválság veszélye a Független Liberális Párt álláspontjával kapcsolatban, mert a párt nem hajlandó eleget tenni a miniszterelnök kérésének, hogy a javaslatot, amely a polgári házasság bevezetését célozza olyan esetekre, amelyekben a rabbinátus nem tud dönteni, — a Kneszet öszi és utolsó ülészakára halassa el.

Golda Meir miniszterelnök tegnap előbb a Vallásos Nemzeti Párt, majd pedig a független liberálisok megbízottjaival folytatott megbeszélést. A Vallásos Nemzeti Párt küldöttsége megismételte a miniszterelnök előtt, hogy lelkiismereti okokból nem szavazhat Lőrincz Slomó törvény-

javaslata ellen. Hivatkozott azonban egy precedensre, amelynek alapján a párt lehetségesnek tartja, hogy tartózkodjon a szavazástól. A hazatérési törvény legutóbbi módosításakor ugyanis az Águdát Jiszráel már beterveztett egy ugyanolyan törvényjavaslato, mint amelyet Lőrincz Slomó kezdeményezett most, és akkor a Määrách megengedte a Vallásos Nemzeti Pártnak, hogy a Szavazástól tartózkodjon.

Ennek a precedensnek az alapján tehát el lehet hárítani a válságot és amennyiben Lőrincz Slomó javaslatát a jövő héten szavazásra kerül, a VNP tartózkodhat a szavazástól, vagy képviselői távoznak a tereméből a szavazás előtt.

A Független Liberális Párt részéről Mose Kol turisztikaiügyi miniszter, Hausner és Golán képviselők voltak a miniszterelnök-nél, aki felkérte őket arra, hogy a kormányválság elkerülése érdekében halasszák a Hausner-féle törvényjavaslata benyújtását az öszi ülészakára. A miniszterelnökségről kijött Gideon Hausner kijelentette az újságíróknak, hogy fenntartja az álláspontját, amely szerint a javaslatnak még a nyá-

ri ülészakán szavazásra kell kerülnie.

de hozzáfűzte, hogy az est folyamán összeül a párt vezetősége, amely a kérdésben dönt.

Az esti órákban tehát két fontos kérdés került elő. A Munkapárt politikai bizottsága öt órán át tartó ülés után elhatározta, hogy a koalíciós feyelem megsértésének tekintni, ha a Hausner-féle javaslatot szavazásra benyújtják, és ha azt a Liberális Párt, vagy a koalíció más tagja megszavazza.

Aháron Jádlin, a párt titkára az ülés utáni sajtófogadáson ismertette ezt a határozatot, amely többek között kihangsúlyozta, hogy a párt éber figyeli a személynöki kérdések miatt támadt nehézségeket és megteszi a lépéseket, hogy a felmerülő problémákat törvényes keretek között rendezze. Ugyanakkor felhívta a Mápámot, hogy őrizze meg a Määrách és a koalíció egységét.

A Munkapártnak ez a határozata voltaképpen azt jelenti, hogy a független liberálisoknak és a Mápámnak távoznia kell a kormányból, ha a Hausner-féle javaslatot megszavazzák. Ennek a veszélye annál is inkább fennáll, mert a Független Liberális Párt vezetőségi ülésen elhatározták, hogy nem teljesítik Golda Meir kérését és a Kneszet házszabályának értelmében kéri a törvényjavaslata feletti szavazás elrendelését, még az ülészakai befejezése előtt. A párt határozata rámutat arra, hogy Golda Meir kérése semmiféle új elemet nem tartal-

mazott, amelynek alapján a párt megváltoztathatta volna előző határozatát. Végül a párt közli, hogy amennyiben a Määrách hajlandó szabadkezet biztosítani partnereinek, hogy lelkiismereti kérdésekben akarataik szerint szavazzanak, a Független Liberális Párt is kész lesz engedélyezkedni.

Feltételezhető, hogy a két határozat még nem az utolsó szó a válság rendezési kísérleteiben. Rámutatnak azonban arra, hogy még abban az esetben is, ha a Mápám és a Független Liberális Párt elhagyják a kormányt, a Määráchnak és a Vallásos Nemzeti Pártnak a Määráchot támogató arannyal együtt, 72 szavazattöbbségük van a Kneszetben, tehát a parlamenti helyzet nem követeli meg a Kneszet feloszlását. Kérdés azonban, hogy a Määrách hajlandó lesz-e a kádeucia hátralevő egy évére is csak a VNP-vel együtt kormányozni. Nem valószínű, hogy ebben a kérdésben a döntés a jövő hét elején megtörténhet.

MESSMER KORMÁNYA NEM VÁLTOZTAT FRANCIAORSZÁG KÖZELKELETI POLITIKÁJÁT

A valódi hatalom továbbra is Pompidou államelnök kezében van — Tegnap este vérták az új kabinet megalakítását

Párizs. (Reuter). — Nem sok kilátás van arra, hogy a Pierre Messmer új francia miniszterelnök által létesítendő kormány megváltoztatja Franciaország közeli politikáját — mondották politikai megfigyelők Párizsban. Hangoztatják ezek a megfigyelők, hogy a francia alkotmány értelmében a hatalom gyakorlatilag az államelnök, Georges Pompidou kezében van, aki az utóbbi időben Franciaország közeli politikáját irányítja.

Ettől függetlenül megjegyzik még, hogy Messmer, mint utolsó előtti hadügyminiszter volt az, aki elfogadta az Izrael-ellenes em-

Izrael nem fog eleget tenni a BT utasításának a foglyok szabadonbocsátása ügyében

A külügyminiszter ma találkozik az amerikai nagykövettel — Valószínű, hogy Amerika támogatni fogja Izrael álláspontját

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától). — A Biztonsági Tanács minden valószínűség szerint hétfőn ül össze, hogy tárgyalja Szíria és Libanon panaszát Izrael ellen a hadifoglyok szabadonbocsátása tárgyában. A két arab ország szankciókat szándékozik követelni Izrael ellen, amiért szerinte nem hajlandó eleget tenni a BT legutóbbi határozatának.

Walworth Barbour amerikai nagykövetet fogadja ma, pénteken Aha Even külügyminiszter, hogy Amerika aktív fellépését követeje a foglyok szabadonbocsátására, illetve a Biztonsági Tanács esetleg hétfőn tartandó ülésén.

Even külügyminiszter Barbour tudomására fogja hozni, hogy a Biztonsági Tanács újabb határozata esetében sem bocsátja el a szíriai és libanoni fogly-

tiszteket, amíg általános foglyocseré-akció létre nem jön.

Amerikától azt kéri Izrael ez alkalommal, hogy próbálja megakadályozni a BT ez ügyben való ülését, ha pedig a tanács mégis összeülne, úgy akadályozzák meg az Izrael-ellenes határozatot.

Az amerikai nagykövettel való találkozás része annak a széleskörű diplomáciai akciónak, amelylyel Izrael a BT esetleges újabb elfogult és ellenséges határozatát akarja kivédeni. A többi között Izrael bőséges anyagot bocsátott barátai államok rendelkezésére annak bizonyítására, milyen barbár módon bántak Szíriában az elmúlt évek során izraeli foglyokkal.

Külföldi megfigyelők szerint Amerika igyekezett befolyásolni Libanont, hogy álljon el kérés-

től, ezt azonban Libanon az arab államokkal való kötelező szolidaritás miatt nem tehetette meg. Az Egyesült Államok valószínűleg Izrael oldalára fog állni — hangoztatják ezek a megfigyelők —, mert a foglyocseré kérdésében, Vietnám miatt, kényes helyzetben van, és semmiképpen sem járulhat hozzá foglyok egyszálú kiadásához, csere nélkül. Szíria és Libanon viszont nyilvánvalóan azért nem követelték a BT sürgős összehívását, mert abban reménykednek, hogy időközben sikerül olyan nyomást gyakorolni Izraelre, hogy kadjon a foglyok.

Tegnap késő este jelentés született a B. T. soros elnöke megbízottjától a Tanács tagállamainak képviselőivel az ülés összehívásának pontos idejéről.

Joszef Tekoa, Izrael UNO-delegátusa levéllel intézett a B. T. elnökhöz, melyben ismételt felhívta a figyelmet arra, hogy Izrael csak általános foglyocseréhez hajlandó hozzájárulni és ezt már az érdekelte államok tudomására hozta, többek között a Nemzetközi Vöröskereszt útján.

Kína és a Szovjetunió tanácsolja:

ÉSZAK-VIETNÁM MIELŐBB FEJEZZE BE A HÁBORUT

Hanoiban nagy csalódást keltett a két szövetséges magatartása

London (IFP). — Kína és a Szovjetunió külön-külön azt a tanácsot adta Észak-Vietnámra, hogy minél előbb jusson megállapodásra az Egyesült Államokkal és szüntesse be a háborút — közölték az angol fővárosban kommunista diplomáciai körök.

A két kommunista nagyhatalom — Észak-Vietnám szövetségesei — figyelmeztették Hanoit, hogy tekintettel a legutóbbi fejleményekre, a háború további menete kedvezőtlen fordulatot vehet Észak-Vietnám számára. Mind Moszkva, mind Peking kihangsúlyozta, hogy továbbra is támogatja Hanoi katonai és erkölcsi

szempontból egyaránt, de egyben azt is világosan Észak-Vietnám tudomására hozták, hogy nem áll szándékukban nyílt konfrontációba kerülni az Egyesült Államokkal.

Moszkva és Peking nem követelték Hanoitól, hogy bizonyos konkrét engedményeket tegyen az Egyesült Államoknak, de utaltattak arra, hogy „bizonyos rugalmasságot kell tanúsítani” a háború befejezése érdekében.

A diplomatai rámutattak arra, hogy Hanoiban valóságos megárgódást okozott a két szövetséges ezen lépése. Az észak-vietnami kormányt már súlyosan érintette Kína és a Szovjetunió szokatlanul óvatos magatartása, amikor Amerika ostromzár alá vette az észak-vietnami kikötőket. Ugyanakkor hozzáfűzték, hogy Hanoi már hosszabb idő óta gyanakvással figyeli Moszkva és Peking magatartását, amely odairányul, hogy fokozatosan csökkentsék az Észak-Vietnámra nyújtott támogatást.

Párizs. (IFP). — A vietnami béketárgyalásokat folytató küldöttségekhez közelálló körök a francia fővárosban megárgólták a Londonból érkező híreknek azt a részét a vietnami béketervekkel kapcsolatban, hogy Moszkva és Peking nyomást gyakorolnak Észak-Vietnámra, hogy az „rugalmas magatartást” tanúsítson az amerikaiakkal szemben, a konfliktus megoldásának érdekében.

Schmidt lesz Schiller nyugat-német pénzügyminiszter utóda

Bonn (IFP, Reuter). — Willy Brandt nyugat-német kancellár el fogadta Karl Schiller professzor pénzügyminiszter lemondását — közölte tegnap a nyugat-német tájékoztatási iroda. A lemondás ma, pénteken lép érvénybe.

Schiller utódja bonni körök szerint Helmut Schmidt jelenlegi hadügyminiszter lesz. Schmidt megszaktította törökországi útját, és tegnap sürgősen visszatért Bonnba. Schmidt egyébként az egyetlen nyugat-német politikus, akinek népszerűsége vetekszik Brandtéval.

ROGERS BUDAPESTEN

Budapest (UPI). — William Rogers amerikai külügyminiszter tegnap Budapestre érkezett egy napos látogatásra, hogy informáljon a magyar politikai vezetőkkel a Nixon államelnök pekingi és moszkvai tanácskozásairól. Rogers a legmagasabb rangú amerikai személyiség, aki a második világháború óta Budapestre látogatott.

A megbeszélések során napirendre kerülnek a két ország kereskedelmi kapcsolatai is.

JERUCHAM MESEL :

ELVI VITÁK NEM KELL SZEMÉLYI VITÁVÁ VÁLNI

Jeruchám Mesel, a Hisztadrut főtítkárhelyettese tegnap találkozott a nem héber nyelvű napilap szerkesztőivel és közgazdasági rovatvezetőivel, akik kérdéseket intéztek hozzá politikai és gazdasági problémákról.

Mesel a beszélgetés során hangoztatta, hogy annak a módszernek a híve, amely szerint a magán- a hisztadruti és az állami szektor egyaránt fejlődhet és virulhat egymással. „Az a véleményem, hogy a Hisztadrutnak, mint a munkások képviselői testületének nem szabad egyik tényezőt előbbre helyezni a másikkal szemben. Arra a kérdésre, hogy mi a véleménye a Hisztadrut főtítkári és a pénzügyminiszter között lefolyt vitának háborús gazdálkodás bevezetésével kapcsolatban Izraelben, Mesel a következőket válaszolta: „Nem vagyok híve annak, hogy elvi vita személyi vitává váljon. Izrael államában demokrácia van, nem mindenki egy formán gondolkodik. Szabad más gondolni a pénzügyminiszternek és más a Hisztadrut főtítkáriának. A Hisztadrutban az a szép, hogy a Hisztadrut főtítkárhelyettese is vitatkozhat a főtítkárral és nem úgy láttam, hogy elvi vita személyi vitává vált volna.”

A találkozó részletes ismertetésére még visszatérünk.

BROADWAY 100

MEGHOSSZABBITJA AZ ÉLVEZETET

uper King Size Filter * Amerikai keverék * Dűbék — Nemzetközi minőség

BOBBY FISCHER BOCSÁNATOT KÉRT SZPASKITÓL

Valószínűleg vasárnap kezdődnek a világbajnoki játszmák

Reykjavík (Reuter, UPI). — Elhárultak az akadályok a sakkvilágbajnokság megnyitása előtt, miután Bobby Fischer amerikai nagymester tegnap írásban kért bocsánatot Borisz Szpaski szovjet nagymester világbajnoktól, a nemzetközi sakkszövetségtől és a világ sakkrajongóitól legutóbbi napokban tanúsított viselkedésért.

„Fogadja őszinte bocsánatkérésemet viselkedésemért és a megnyitói ünnepségről való távolléradásomért. Meg kell vallanom, hogy belebonyolódtam kicsinyes pénzügyi problémáimba. Megsértettem önt és országát, ahol a sakk különös szimpátiát élvez” — írta többek között Fischer. Sorait azzal zárta, hogy Szpaskit sportembernek és gentlemannek ismeri és örül, hogy néhány „lelkészítő játszmát” folytathat majd vele.

A világbajnoksági játszmákat minden valószínűség szerint vasárnap fogják megkezdeni.

IDŐJÁRÁS

A meteorológiai intézet jelentése szerint a mára várt hőmérsékletek a következők: Jeruzsálem 17—25, Tel-Aviv 22—28, Haifa 24—28, Naharia 22—28, Be'er Seva 19—30, Ejlát 25—37. A levegő páratartalma nem változik.

שולם
147

תל אביב-19

VEGET ÉRT A NEMI NEVELÉS ÜGYÉVEL FOGLALKOZÓ KONGRESSZUS

A szexuális nevelés ügyével foglalkozó nemzetközi kongresszus, amely Tel-Avivban tartotta tárgyalásait, tegnap véget ért. A kongresszus 650 résztvevője, köztük orvosok, pedagógusok, szociológusok, szülők és iskolákban lévő ifjak a következő záróhatározatot hozta:

1. A szexuális nevelés folyamata, amely az egész életen át tart és már a születés után megkezdődik, a szexualitás az ember életének szerves és elvezetős részét képezi.
2. A nem felvilágosításnál figyelmet kell szentelni a szexuális kielégülés minden formájának.
3. A nem nevelés oktatására ki kell képezni tanárokat, orvosokat, ápolónőket és olyan szakembereket, akik e közönséggel kerülnek kapcsolatba.

A kongresszus négy napig tartott.

Mindenféle televízió javítás 30.— font. Az árban: a készülék biztosítása és képernyő lámpa — 600.— font. „Kol-Bo Antenna”, Tel-Aviv, Ejlát utca 18, telefon: 54913

EZUTON FEJEZZÜK KI KÖSZÖNETÜNKET MINDAZOKNAK, AKIK RESZVÉTÜKET FEJEZTEK KI TRAGIKUS KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT ELHUNYT FIAINK

DÁSZKÁL ÉJTÁN בן-חיים
BEN-CHAJIM HELLAL בן-חיים
FELETTI GYÁZUNKBAN.

A GYÁZÓLO CSALADOK, KIBUC BET OREN

חילופי גברא בממשלת צרפת

הנשיא פומפידו "מסר" את ראש הממשלה, ז'אק שארל דה לוגו, והתיר את פיר סמטרה לנשיא שחיים שמעבר לים. בתולדות ימי ישראל-צרפת היה לשני האישיות הפיקודי הדיפלומטי שוד בתקופה בה ראה הדגול את ראש הממשלה, וקרא לנשיא לוגו את אחד המדינאים הגדולים של המאה. ברם, כאשר מדיניותו של הדגול השתנתה באורח קוטבי, מלאו שני מדרי נאים אתה באמנות אחר הדאיות הדגול וביצעו את מדיניותו הפורמלית. ביה וזאתו ישראלית המובחנת. פיר סמטרה היה אחד בניהולו בה עניו ממשלת ישראל ודעת הקהל של לה. בחיבורו של המלחמה של צרפת דווקא באותם ימים בהם היה צרפת ספק בעצמיותו של נשק לישראל. היה זה בתקופתו שישאל קיבילה מטייט מראש ועסקים צרפתיים. שיינו למדו את מלכת הניהול של ה"פוטו" הצרפתיים במסגרתם בצרפת — בתקופתו של סמטרה.

ELONIZACIJA IZ HAVONTA 13. - FONT
Tel Aviv, P.O.B. 831.
Postabank: 4-04444-6
HAIFA:
Hirdetések felvétele: Sachar, Shapira u. 13.
8-20 óráig, tel.: 66 24 53
Előfizetés és este 8 óra után hirdetések: Grünberger, tel. 527010
Levontin u. 24. 1. em.
Postabank: 4-26984-2.

IERUZSALEM:
Előfizetés és hirdetések: Er d s s, Telefon: 224723, délután 4-6 között.

Az Elit-gyár nyerte meg a francia hadsereg által neszakvé szállítására kiírt versenypályázatot. Az első, 76 ezer dollár értékű küldeményt még e hó végén leszállítják a francia hadseregnek.

HANS HABE LEGUJABB BESTSELLERE. Mint haidan Dávid saphatú mindenütt, 18.80 IL.

Vezetéke: HADASH
Tel Aviv, Nesz Cioná utca 4 (Járkon szállónál), tel. 59684
Amerikában megrendelhető: KALMAN KAHAN, 619 2nd St., Brooklyn, N.Y. 11218, tel. 633-0564

Személyi változások a francia kormányban

Pompidou elnök „elbocsátotta” miniszterelnökét, Jacques Chaban-Delmas-t és helyébe Pierre Messmer-t, a francia tengerentúli területek miniszterét nevezte ki. A francia-izraeli kapcsolatok történetében mind a két személyiség pozitív szerepet játszott, ez azonban abban az időben történt, amikor De Gaulle még szövetségeseinek tekintette Izraélt. Ben Guriont pedig a század egyik legnagyobb politikusának nevezte. Amikor azonban De Gaulle politikája gyökeresen megváltozott Izraél iránt, ez a két politikus hűségesen teljesítette a tábornok utasításait és végrehajtották az arab-barát és nyitlan Izraél-ellenes politikát. Pierre Messmer kőfőnöksépen rokonszenves volt az izraeli kormány és közvélemény szemében, mert ő töltötte be a francia hadügyminiszteri tisztséget, amikor Izraél egyetlen komoly fegyverellátója Franciaország volt. Az ő működése alatt kaptak a Mirage-gépeket, a francia tankokat, pilótákat az ő minisztersége alatt tanultak meg a francia repülőgépek kezelését otthoni bázisokon. Az elmúlt öt évben Pierre Messmer titkos barátja volt Izraelnek. Sajnos, a francia elnökváltozás sem tette lehetővé számára, hogy valamelyes önállóságot mutasson és legalábbis megfeggyezze Izraél két zsidó származású ellenségét a francia kormányban, Maurice Schuman külügyminiszter és Michel Debré hadügyminiszter.

A francia kormányban csak személyi változások történtek, politikai vonalvezetése azonban megmarad

A francia kormányban csak személyi változások történtek, politikai vonalvezetése azonban megmarad. Maurice Schuman külügyminiszter és Michel Debré hadügyminiszter. Két-három heti késéssel érkezett hozzánk a szomorú hír a mi szeretett jó barátunk és gyámolítónk, Weinberger József z. i. (Putnok-Eger) halálával aki hosszas szenvedés után június 1-én (június 13) 81 éves korában elhunyt. Nagy veszteség ért bennünket halálával. Egész életét annak szentelte, hogy másokon segítsen. Auschwitzban elvezetett egyetlen gyermekét és feleségét, s mikor visszajött, minden energiáját arra fordította, hogy az árva gyermekek és özvegyek segítsen, akik a véskorszakot túlélték. Hat évvel ezelőtt itt volt az országban második feleségével, — Blasz Bóskével —, s minden vágya az volt, hogy itt telepedjenek le, de betegsége megakadályozta ebben. Mély és igazi vallásosságát a szülői házban és nyolc éven keresztül a híres pozsonyi jesuvában szivta magába. Putnokon az egykori szép ortodox hitközség elnöke volt. Putnokon és Ozdon ő szedte össze a nagy ünnepekre a minjanhoz a 10 embert és ő volt ott az előimádkozó élete végéig. Legyen az emléke áldott és legyen az Ur trónusa előtt mindannyiunk szívszólvója. Löwy János, Bné-Brák

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Az Uj Kelet hirdetési osztályának telefonszáma reggel 8-9, valamint délután 3-6 óra között 30013-as. A nap és az éjjel többi órájában az Uj Kelet rendes telefonszáma hívható.

ARANYKOR KLUB
(Beilinson u. 9 — Ben Ami 12 sarok)
Telefon délbén és este: 59603
Jöjjeon velünk tisa-b'áv előtti héten, július 12-én, szerdán

Jeruzsálem, Chevron Bét-Lechem-i ZARANDOK-UTUNKRA!

Ima a Nyugati Fálnál • Holyland • Herzi-hegy • Jád-Vásém • Egyetemi város • Olajfák hegye • Scopus hegy • Máchéplá barlang • Ráchel sirja • Arab piac és még számos látival.
Vezetők: LEICHTNER ELL, Dr. ANTAL LÁSZLÓ
Jegyek naponta: d.e. 9-11-ig, vas., kedd, csüt., d.u. 4-7-ig is! Csak egy kocsit inditunk!

Chug Jocéj Hungária

Július 8-án, szombat este 8-ko moádonunkban
MESZIBÁT MELÁVÁ MÁLKÁT rendezünk, S. J. KOHEN alpolgármester és LEOVITS MORDECHAJ v. bruxellesi főrabbi részvételével.
Cházánut részletek, stb. Vendéglátók: Lichtenstein Nomi és Avrahám
Mindenkit szeretettel vár a vezetőség

GONDOS SANDOR KIADÁSÁBAN

HAIFA, BÉT-HÁKRÁNÓT, II. em. 241., tel. 525-666
JELENT MEG ISBETHI MOSE MODERN MAGYAR-HEBER SZÓTÁRA 26.50 font

HAIFA, BÉT-HÁKRÁNÓT, II. em. 241., tel. 525-666

Jelent meg Isbethi Mose Modern Magyar-Heber Szótára 26.50 font. Falesz, tiffin, mezuza, imakönyvek magyar fordítással is legoicóbban kaphatók UNGAR MOISE-nál, Tel Aviv, Allenby-Hár-Szinai sarok, a nagytelomnári. Magyar nyelvű cértábla.

WEINBERGER JÓZSEF HALÁLÁRA

Két-három heti késéssel érkezett hozzánk a szomorú hír a mi szeretett jó barátunk és gyámolítónk, Weinberger József z. i. (Putnok-Eger) halálával aki hosszas szenvedés után június 1-én (június 13) 81 éves korában elhunyt. Nagy veszteség ért bennünket halálával. Egész életét annak szentelte, hogy másokon segítsen. Auschwitzban elvezetett egyetlen gyermekét és feleségét, s mikor visszajött, minden energiáját arra fordította, hogy az árva gyermekek és özvegyek segítsen, akik a véskorszakot túlélték. Hat évvel ezelőtt itt volt az országban második feleségével, — Blasz Bóskével —, s minden vágya az volt, hogy itt telepedjenek le, de betegsége megakadályozta ebben. Mély és igazi vallásosságát a szülői házban és nyolc éven keresztül a híres pozsonyi jesuvában szivta magába. Putnokon az egykori szép ortodox hitközség elnöke volt. Putnokon és Ozdon ő szedte össze a nagy ünnepekre a minjanhoz a 10 embert és ő volt ott az előimádkozó élete végéig. Legyen az emléke áldott és legyen az Ur trónusa előtt mindannyiunk szívszólvója. Löwy János, Bné-Brák

A Híztadrut munkás Country Clubot létesít Cholonben

A város is kivieszi részét a kezdeményezésből
A Híztadrut és a choloni városháza között megállapodás jött létre, amelynek értelmében a város bejárata közelében, 180 dunam területen, munkás Country Klubot létesítenek, amely sporttevékenységén kívül kultúrthozjellegű is lesz.

Rövidesen megkezdődnek az első stádium munkálatai, amelyek két évig tartanak és amelyekbe 4 millió fontot fektetnek. A városi tanács tegnap jóváhagyta a megállapodást és már kiadta a megbízást az építési vállalkozóknak. A Híztadrut hasonló intézményt készült létesíteni Jeruzsálemben és Beér-Séván is. Pinchász Ejlion choloni polgármester, szerdán egy sajtótájékoztató elmondotta, hogy a város már befektetett két millió

Halálra égett lakásán Hochmann Lilly

Tragikus körülmények között, súlyos égési sebek következtében, elhunyt Hochmann Lilly. Hochmann Béla egykori aradi nagykerekedő özvegye, Hochmann Lilly már ötévesen alijázott csaknem két évvel ezelőtt és nehéz körülmények között tartotta fenn magát. Az egykor jó anyagiak között élő úriasszony nehéz munkával kereste meg kenyerét, de magányossága miatt kevés örömet hozott számára az élet. Rokoni és baráti sokszor kísérelték meg, hogy legalább az egyedüllélt okoz-

MAGYARNYELVŰ MŰVÉSZ SZÍNHÁZ

Petőch Tikva és környéke!
Július 9-én, vasárnap - 8.30, Sárét-terem
AKI MER, AZ NYER
Zenés, táncos vígjáték sok humorral
Elővetel: Klejn, Mohilever 11.
CHOLON
Július 15., szombat - 8.30
Híztadrut-terem
Elővetel: Mandula cukorkabolt
HAIFA
Július 16., vasárnap - 8.30
Béjtenu-terem
Elővetel: HOH, Pevsner u. 2.
Tel. 667-435
NATANJA
Július 17., hétfő - 8.00
WIZO-terem.
Jegyek az esti pénztárnál.

AKI MER, AZ NYER

Zenés, táncos vígjáték sok humorral
Elővetel: Klejn, Mohilever 11.
CHOLON
Július 15., szombat - 8.30
Híztadrut-terem
Elővetel: Mandula cukorkabolt
HAIFA
Július 16., vasárnap - 8.30
Béjtenu-terem
Elővetel: HOH, Pevsner u. 2.
Tel. 667-435
NATANJA
Július 17., hétfő - 8.00
WIZO-terem.
Jegyek az esti pénztárnál.

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Az Uj Kelet hirdetési osztályának telefonszáma reggel 8-9, valamint délután 3-6 óra között 30013-as. A nap és az éjjel többi órájában az Uj Kelet rendes telefonszáma hívható.

JERUZSALEM ÉS KÖRNYÉKE

Holnap este 8.30, Y.M.C.A. terem
ÉN ÉS A KISÖCSÉM
fütyülünk a nőkre az idén
Zenés, táncos sláger-operett 3 felvonásban
PÉNZTÁR 6 ÓRÁTÓL
Kellemeesen hűtött terem.

„DO-RE-MI”

Tel-Aviv, Frischmann 37. Tel.: 236458
Uj és használt zongorák. Nagy választék.

A HITACHDUT OLEJ HUNGARIA KOZLEMENYEI

A TEL-AVIVI HOH. TARSAS UTAZASA KESZARIARA
Az Izraeli Zenei Szervezet, augusztus 21-én, hétfő este 8.30 órai kezdettel bemutatásra kerül a híres Belga Balett-együttes előadása — szimfonikus zenekari kísérettel, a keszariai amfiteátrumban.

A TEL-AVIVI HOH KIÜN AUTOBUSZT INDIT DEUTÁN 5 ÓRÁKOR A HOH-TÓL. Részvételi díj, az oda-visszatúrással és a fesztiválra szóló belépőjegyvel együtt 18.— IL. Utazásjegyek a HOH, Havarkon 61 szám alatti irodájában Biztosítsa helyet idejében!
Vezető: Jiechák Chum.

MUNKÁT KAPHAT A TEL-AVIVI HOH UTJAN

Epilláló hölgyek, vagy tanulóknak a helyi és a környékbeli magyarság javára július 15-én szombat este 8.30-kor a Híztadrut színházteremben (Leon-Blum u. sarok, a Mirdal mozival szemben) tartandó előadásra. A Magyarországi Művész Színház bemutatja az idej nagy zenés, táncos vígjátékát. AKI MER, AZ NYER.
Rendező: Sugaer Jenő; Zenei vezető és koreográfia: Szalaj B. Ducl. Bardi, Udvary Renec, Neumann Judit, Sándor Gérgy, Leichter Ell, Sugaer Jenő, Reményi József, Ungvári Endre, Marsik Ferenc.
Kényelmes számozott helyek előre váltva. Mandula cukorka-üzlet, Szokolov-u. 64.

CHOLON ÉS KÖRNYÉKE FIGYELEM MEGHÍVÓ!

A choloni HOH szeretettel meghívja a helyi és a környékbeli magyarság javára július 15-én szombat este 8.30-kor a Híztadrut színházteremben (Leon-Blum u. sarok, a Mirdal mozival szemben) tartandó előadásra. A Magyarországi Művész Színház bemutatja az idej nagy zenés, táncos vígjátékát. AKI MER, AZ NYER.
Rendező: Sugaer Jenő; Zenei vezető és koreográfia: Szalaj B. Ducl. Bardi, Udvary Renec, Neumann Judit, Sándor Gérgy, Leichter Ell, Sugaer Jenő, Reményi József, Ungvári Endre, Marsik Ferenc.
Kényelmes számozott helyek előre váltva. Mandula cukorka-üzlet, Szokolov-u. 64.

HAIFA

A haifai HOH társasutazása Tel-Avivba július 15-én szombat este 8.30-kor a Híztadrut színházteremben (Leon-Blum u. sarok, a Mirdal mozival szemben) tartandó előadásra. A Magyarországi Művész Színház bemutatja az idej nagy zenés, táncos vígjátékát. AKI MER, AZ NYER.
Rendező: Sugaer Jenő; Zenei vezető és koreográfia: Szalaj B. Ducl. Bardi, Udvary Renec, Neumann Judit, Sándor Gérgy, Leichter Ell, Sugaer Jenő, Reményi József, Ungvári Endre, Marsik Ferenc.
Kényelmes számozott helyek előre váltva. Mandula cukorka-üzlet, Szokolov-u. 64.

ARMON, A BNÉ HERZL KOZLEMENYEI

A Híztadrut Olej Hungaria haifai helyi csoportja 1972 július 11-én, hétfő este 8.30 órai kezdettel bemutatásra kerül a híres Belga Balett-együttes előadása — szimfonikus zenekari kísérettel, a keszariai amfiteátrumban.

GOLDSTEIN KORNÉLNAK ORVOSI LABORÁTORIUMA MEGNYITÁSÁHOZ

Natanja, Weizmann utca 8., SOK SZERETETTEL GRATULÁLNAK nagyzülei, GOLDSTEIN IRMA és SIMON

GOLDSTEIN KORNÉLNAK ORVOSI LABORÁTORIUMA MEGNYITÁSÁHOZ

Natanja, Weizmann utca 8., SOK SZERETETTEL GRATULÁLNAK AMRAMI HADASZA és MEIR

GOLDSTEIN KORNÉLNAK ORVOSI LABORÁTORIUMA MEGNYITÁSÁHOZ

Natanja, Weizmann utca 8., SOK SZERETETTEL GRATULÁLNAK POLANYI EDIT, ELIAHU, VAGON CHÁVÁ és CVI

SZOMBATI NAPI AR

5732. támu 25. 1972. július 7. péntek 5732. támu 26. 1972. július 8. szombat

GYERTYAGYÚJTÁS

Jeruzsálem 6.11
Tel-Aviv 6.29
Haifa 6.23
Beér-Séva 6.26
Ejlát 6.21

SZOMBAT KIMENETELE

Jeruzsálem 7.31
Tel-Aviv 7.29
Haifa 7.34
Beér-Séva 7.24
Ejlát 7.27

HETI SZÁZASZ

MATOT-MASZE
Háttára: „Simu d'var Hasem”, Jeremias 2/4-től a 28-ik vers végéig, majd elmondják még a 3-ik fejezet 4-ik versét.
Ros-chodes benecolás, áv hó sziada Zirké Avot II. (Káliföldön I.)

TEL-AVIVBAN

Péntek 17. 23 óráig
Frenkel, Hámleech George 28., tel. 223721; Kaszel, Ibn Gvirol 147., tel. 443716.
Szombat: 8.30 — 10 óráig
Hánóvini, Hámleech George 72., tel. 225740; Cáfón, Jehuda Hámák-kábi 33., tel. 449995; Jáni, Jehuda Hálévi 67., tel. 612474.

ORVOSI SZOLGÁLAT TEL-AVIVBAN

Dr. Hár-Even, Epstein 6., tel. 443282; dr. Szezái, Bloch 12., tel. 247860.

UGYELETES GYOGYSZERTÁRAK RAMAT-GAN

Péntek: Aszuta, Jabotinsky 41, tel. 731874.
Szombat: Hádasszá, Katzenelson 151, tel. 722271.
CHOLON — GAT-JAM
Péntek: Seinkin, Cholon, Szokolov 68.
Szombat: Bát-Jam, rech Balfour 45, Bát-Jam (Kikar Balfour mellett).
HERZLIA
Péntek: Szokolov: Kramer, Herzia, Szokolov 18.
NATANJA
Péntek: Hádasszá, Szombat: Hámárgén.
CHEBERA
Péntek-szombat: Buchner, Hanasz Weizmann 62.
BEER-SEVA
Szombat: Jona.
HAIFA
Péntek: Geula, Cheronon 12, tel. 664854.
Szombat: Rámám, Arlozerov 20, tel. 662974.
ORVOSI SZOLGÁLAT HAIFAN
Allandó orvosi szolgálat a Mágén Dávid Adom Állomásán

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Az Uj Kelet hirdetési osztályának telefonszáma reggel 8-9, valamint délután 3-6 óra között 30013-as. A nap és az éjjel többi órájában az Uj Kelet rendes telefonszáma hívható.

HABIMA

Tel Aviv, július 8., szombat
EGY KUTYA VEGDELLEJE
A szombati
SEFI UR FÜGGETLENSÉGI NAPJA
ELOADÁSOK KEZDETE:
4.30 — 7.30 — 9.30
ALLENBY: Artisták a hadseregben
BEN JEHUDA: A skorpió farka
CINERAMA: Mista
ESZTER: Vörös nap
FAZON: Ki az a Harry Klarman?
GAL: Elökolek macskák
GORDON: Finci Contini kertje
OPHIR: Az elegáns rablás
ORLY: Bizzai nemem
HO'D: Mortadella
CHEN: Nagyzási hőbort.
MAXIM: Anna Karenina
MOGRABI: A betörők
PEER: A fej.
SHEROT: Homo Eroticus
TEL-AVIV: Az elveszett völgy

UJ KELET

TEL-AVIV: Az elveszett völgy
Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Feladószerkesztő: SCHON DEZSO
Kiadó: UJ KELET, ITON JOMI LTD.
TEL AVIV, Harakevet 52, P.O.B. 831
Telefon: 30011

פנים

תתן וימי
רפוס. התכרה המאוחדת
'פרסומים והדפסה כע"ס'
כתובת המערכת:
י"ח הרבנות 52 תל אביב
טל 37801

פרס: יש במצרים ציבור הסבור ש"הכיבוש" הרוסי חמור - מהישראלי

"ישנם כיום מצרים המצרי הניגם ממלון 'הד' בתל אביב. המצרים כי הצורך כשהרוב ארבע מ" המצפונות הרוסית החזק יותר מן ההכרח בפנינו סיני ממשלת ישראל. ההשקפה היחסית העצומה במצרים ערב לא הצליחו להפוך את המוריה הרוסית לרוסי זאת העולם הערבי לקומוניסטי" - די ברוב אלה אמר אמואל שר התחבורה והתעבורה, שמעון פרס, במסיבה לכיבוד העצמאות של אר"ם, שנתיבה היה האירוע הופך לרוסי, דבר שהיה

לספורטאים

אתלטים מארה"ב ינסו "למשוך" ישראלים למינון

האתלטיקה הישראלית אשר אינה מתבלטת ברוב ימי השנה, התפוס בימים הקרובים את הכותרות בעולות הספורטיביות בארץ בימי החמים של הקיץ. החל ממוצאי שבת תיערך באיצטדיון ברמת גן האליפות הבינלאומית של ישראל באתלטיקה, בהשתתפות 38 אתלטים אמריקנים. בין האורחים נמצאים: אצן הרץ 100 מטר 10.2 שניות ו-200 מטר ב-20.5 שניות, אחלט הקופץ לרוחק 7.70 מטר ורץ הגומא 400 משוכות ב-51.5 שניות. עבור האתלטים הישראליות אביבה בלס ורחבה יהושע מהווה אליפות זו הזדמנות אחרונה להשיג את המינימום הי אולימפי שיאפשר להם השתתפות במשחקי מינון. אביבה הרון 800 מטר ואילו חנה - 1.500 מטר.

סמית (ארה"ב) ונסטסה (רומניה) בגמר משחקי וימבלדון נשים: גולאונג (אוסטרליה) - קינג (ארה"ב)

האמריקני טסן סמית, אלוף וימבלדון מאשתקד, הרומני איליה נסטסה יחמודו בשבת בגמר טורניר הטניס של וימבלדון דון שהוא בעצם - אליפות העולם. אתלטים במשחקי חצי הגמר, גבר סמית - המועמד לתואר גם השנה, על הצ'כי יאן קודש בתוצאה 3-1 (6-4, 6-3, 4-6, 6-1, 5-7).

הרומני נסטסה, בכיר הטניסאים באירופה, לא התקשה לגבור על הספרדי מנואל אורנטיש בשלוש מערכות חלקיות: 6-3, 6-3, 6-4

משחק הגמר לנשים בווימבלדון ייערך היום בין הטניסאיות איבון גולאונג בת ה-20 מאוסטרליה - אלופת אשתקד, ותי אמריקאית בילי ג'יין קינג בת ה-28.

במשחקי חצי הגמר, ניצחה גולאונג לאחר קרב בן שעה וחצי, את הכוכבת האמריקנית בת ה-17, קרים אוארש 6-4, 6-3, 6-4. קינג עלתה פחות, כשניצחה גם בת ארצה, רומני קאזאלס 6-2, 6-4.

לקינג תהיה זו הופעה שביעית בגמר, מהן זכתה שלוש פעמים - מ-1966 עד 1968. אשתקד ניצחה קינג בחצי הגמר על ידי גולאונג אשר גברה בגמר על האוסטרלית מרגרט קורט.

גבר הזוגות לגברים יהיה בין האמריקנים טסן סמית ונוארדיליאן, לבין הדרום אפריקנים, בוב ויהוט ושני סמולמן, המדורגים לפי שעה כראשונים. בעוד שהאמריקנים דורגו ב"מקום השני".

בחצי הגמר ניצחו וואן דילאן את הצ'יליאני קורנאו ופילול, בעוד שהדרום אפריקנים הכניעו את האוסטרלים ג'ון קופר וג'יל פרייזר.

לראשונה בתולדות משחקי וימבלדון, לא לוקח טניסאי אוסטרלי חלק בגמר הגברים.

שוחרר גבריאל שפירא

גבריאל שפירא, שבתודו שעבר נשוא לשה בטכס דתי-יהודי את התיירת הי אמריקאית, ג'ודי סילבר, שוחרר על ידי שלטונות ברי"ם ב-30 ביוני לאחר ש"החוק 18 ימים במעצר - מסרו מקי-רות יהודיים במוסקבה.

עמית: אין מנוס מסגירת "מנועי רמלה"

בפגישה נוספת אשר התקיימה אתמול בין הנחלת "נור" לבין ועדי הפועלים והעובדים של מפעל "מנועי רמלה" בי נוכחות אנשי מועצת פועלי רמלה וה אנדר המקצועי, לא נמצא ביסוס מוסכם להמסך קיומו של המפעל.

פורסמו מחירים נוספים של מוצרי חלב שהתייקרו

יהול כל שינוי המלצת הועדה ש" נתקבלה לאור התיקורת המרי הגלם והמרי העזר לציבור מוצרי החלב, או שרה עליידי הממונה על המחירים, ה מחירים החדשים נכנסו לתקופת אמתול.

לחקר רשימת המחירים המיוררים ל בני כוצרי החלב שמחירים הועלה. ה מוצרי החלב האחרים כגון לבן, אשל, שמנת המוצה, גבינות רכות וכו' לא

גבינות כלייות שומן: גבינת טל העסק תנובה - 9.40 ל"י לק"ג, ה גבינות דנה נהרה - שטראוס - 9.50 ל"י לק"ג, גבינת מירון שטראוס - 8.5 ל"י לק"ג, גבינות ערב - טנה נגה והדר טרה - 8.90 ל"י לק"ג.
גבינות כלייות שומן פרוקות: טל העסק תנובה 200 גר' - 2.20 ל"י, הדר טרה 200 גר' - 2 ל"י, גבינת ערד טנה נגה 150 גר' - 1.70 ל"י, טיראן שטראוס 150 גר' - 1.80 ל"י, גבינות כלייות שומן גבינות ערד - טנה 200 גר' - 2 ל"י, נהריה שטראוס 200 גר' - 2 ל"י.

"הרג" אמו ואחיו, "שכח" את משפחתו ו"התגייר" - כדי לגנוב אהבה

חושב שפרעם מואשם בכשירת יחסי אהבה כשרמה על ידי התחזות כיוון יהודי, בעוד אשר לעצנת התביעה הוא נשוי יאם לשני ילדים. עוזר ראשי לפרקליט מחוז חיפה הצפוני ע"ד א. יוגלר הגיש אתמול כתב-אישום לבית המשפט המחוזי נגד הנאשם, סאמי ד'ב שבעי, בן 26. כתב התביעה טוען הפרקליט, כי הנאשם הכיר לפני שנתיים צעירה יהודיה והתחזה בפניה בשם "אבי מר" ורוק ויהודי המתגורר בקרית אהא ועובד כמכונאי-טכסטיל. הנאשם הגיע לה אף שזואן והחל בקשר ב" בית הוריה. הוא קיים עמה יחסי הור הבטחה נישואין וביקר בביתה כחחנה המורד.

התרסק מטוס ספרדי

מטוס מדגם די. סי 8 של חברת התעופה הספרדית "אייאקו" נעלם אתמול בשעה 03.50 לפי שעות ישראל בקרבת נמל התעופה של לאס פלאמס באיים הקנריים. המטס המריא לפני הצות ממדריד ועל סיפנו היו הטייס ושימונה אנשי הצוות. הוא נעדר לאסוף נוסעים בלאס בהר. יותר מאחר מסר דובר החברה, ש" כסיר אירוי נתגלו שרדי המטוס צ" פים באוקיאנוס האטלנטי, 200 ק"מ מלאס פלאמס.

ידיים ונשים נמנים עם 58 קרבי נת פשיטת הגמול שערבו מוסלמים על ספרים נוצריים בפיליפינים - זא גר" לו אתמול השלטונות הצבאיים באי.

הפינים והבלגיות - אלופי התיכונים בכדורעף

הגימניסטיים ה-מפעפים" של ישראל לא הצליחו לזכות בטום תואר באליפות אירופה בכדורעף עלתה כרי לבנות את חופשת הקיץ עם משפחותיהם בסני ובכרעית-זעזעו. בסך הכל באו למטרה זו ממצרים ה" שדוע. החל ביום ב' - 1274 סטור

הושגם מעבר הסטודנטים ממצרים

הקבוצה האחרונה של סטודנטים רצועת עזה ומצפון סיני (בת 301 איש) הצתה אתמול לפנה"צ את ה העלה כדי לבנות את חופשת הקיץ עם משפחותיהם בסני ובכרעית-זעזעו. בסך הכל באו למטרה זו ממצרים ה" שדוע. החל ביום ב' - 1274 סטור

מרכז "שיבא" - יהיה המשוכלל במזה"ת

במרכז הרפואי החדש על שם שיבא, הנמצא בשלבי בניה בתל-השומר יהיו אלפים מיטות ותוא יהיה בית חולים החדש והגדול ביותר בכל המזרח ה" תיכון - נמסר אתמול.

קבלת פנים נלהבת לקאסטרו בהוואנה

מאות אלפי קובנים ערכו אתמול קבלת פנים נלהבת לראש ממשלתם פידל קאסטרו, שחזר אתמול להוואנה לאחר העדרות של יותר מהודושים. כל מנהיגי קובה וחברי הסגל הדיי פלמטי קידמו את פני קאסטרו בנמל התעופה.

"טירונים" שוחררו מצבא מצרים

היילים רבים שוחררו לאחרונה מ" שירות פועל בצבא מצרים. כפי הני ראה לפי החלטת שקיבל שר המלי-חמה גנרל מוחמד אחמד סאדק - רושם זה מתקבל בקרב המשקיעים בקאהיר.

המשקיעים מתמכלים על ידיעות ש" פורסמו אמש על ידי דובר צבא, שאמר כי "טירונים" אשר מילאו את המוסל עליהם" הועברו לתפקידים אור יהיים.

שיכון עובדים טובה כהשקעה

אתה נותן בית למשפחתך-תן להם את הטוב ביותר

אתה, אמונם, יוכס זירה לצרכי המשפחה, אולם עליך לזכור שזוהי גם השקעה יעילך להשתדל שערכה יישמר בכל התנאים.

עם רמת הביצוע וטיב החומרים המושקעים בדירתך, מובטח לך שרכשת בית נאה לדורות. זירה בשיכון עובדים טובה כהשקעה.

שיכון עובדים

משפטו של אוקאמטו יפתח ביום שני מטוסי "אל-על" יעמדו לרשות צוותי הטלוויזיות הזרות

משפטו של האוור-המאני, קווא איי קאמטו, ששיתף בריבוי בלידה המסתורית, יפתח ביום שני, 10 לחודש זה, כ"ה תמוז, בבית דין פדרלי בוושינגטון. אוקאמטו, 30 במאי שנה זו, הוא האיש הראשון ששיתף בריבוי בלידה המסתורית, וזוהי הסיבה לכך ששמו הפך לזרוע המרכזית של התחקירנים. אוקאמטו נשפט על 24 אשמים ופצעי 72 אש (לאחר הגשת כתב-האישום נפטרו עוד אחד מפצועי ההתקפה).
(2) ירייה שנשלחה אליו על ידי הבריטים, שהיא חלק מהמסע של הבריטים להשמיד את מטוסי "אל-על" של צה"ל, שהיו בשימוש בלתי-חוקי על ידי הבריטים.

גם זה קורה בישראל: עו"ד מאילת דרש מבג"צ להצהיר כי "ישו לא קיבל משפט הוגן"...

שני עיתונאים יוצאים דופן לציונים על תנאי נהג משפט ישראל, שהוגשו על ידי עו"ד מאילת דרש מבג"צ להצהיר כי "ישו לא קיבל משפט הוגן"...

נעצר מדען סובייטי כדי למנוע הופעתו בכנס בינלאומי

המדען הסובייטי נעצר על ידי שירות הביטחון הישראלי כדי למנוע הופעתו בכנס בינלאומי...

שיא: 3500 עולים מבריה"מ לישראל-ביוני

מספר העולים מבריה"מ לישראל הגיע לשיאו של 3500 אנשים ביוני 1971...

סכנת סגירה למפעל "אליאנס" חדרה

השביתה במפעל הצמיגים "אליאנס" בחדרה עלולה להוביל לסגירת המפעל...

הרבנית רחל נריה, בסימפוזיון לחינוך מיני: חיים מיניים בלבד ואהבות ארעיות - לא יפתרו בעיות האדם

הרבנית רחל נריה, בסימפוזיון לחינוך מיני, הדגישה כי חיים מיניים בלבד ואהבות ארעיות אינן פותרות את בעיות האדם...

צעירה צרפתייה נהרגה מגלים שיצרה משחתת

צעירה צרפתייה נהרגה במהלך ניסויים למשחתת שיצרה...

בומדיין מגנה ה"קולונים הישראליים"

בומדיין מגנה את הקולונים הישראליים וטוען כי הם אינם מייצגים את ישראל...

מחבל נהרג צפונית לדובב

מחבל נהרג צפונית לדובב במהלך ניסויים למשחתת שיצרה...

סיפורה של תחנה

שיפור השירות לנוסעים
פירושו: תנאי נסיעה נוחים
וכן תנאי המתנה נאותים.
אגד שוקד בקביעות על
יצירת תנאים אלה על ידי
רשת תחנות מרכזיות
חדשות, הפרושות בכל
המרכזים העירוניים בארץ.

זהו אגד

מ'ומן המשטה

המשטה היא תוכנית המיושמת על ידי המשטרה...

מחבל נהרג צפונית לדובב

מחבל נהרג צפונית לדובב במהלך ניסויים למשחתת שיצרה...

ליירד: ארה"ב לא הורידה גשם

ליירד טוען כי ארה"ב לא הורידה גשם במהלך ניסויים למשחתת שיצרה...

מחבל נהרג צפונית לדובב

מחבל נהרג צפונית לדובב במהלך ניסויים למשחתת שיצרה...

Véres tűzharccal szabadították fel az elrabolt amerikai repülőgépet

A két rabló és egy utas meghalt — Pilótának öltözött az FBI detektívje — Az egyik sebesült utas a Bonanza c. televíziós filmsorozat szereplője

San Francisco (UPI, Reuter, IFP). — A szerdán este a san-franciscoi repülőtéren elrabolt repülőgépet az FBI emberei tűzharccal szabadították. A két rabló, valamint egy utas életét vesztette, két más utas pedig megebesült.

Megállapították, hogy a két rabló személyazonossága: Dimitrij Alexejev, 28 éves kaliforniai lakos és Michael Azmanov, 28 éves, állandó lakóhely nélküli férfi. (Az első jelentések tévesen három rablóról szólnak.)

Mint jelentették, a rablók fegyverrel sakkban tartották a gép személyzetét és utasait, és 800 ezer dollár váltásdíjat követeltek, azzal a kikötéssel, hogy a gépet vezessék Szibéria felé, ahol egy idővel szándékoztak kiugrani. A Pacific Southwest Airlines társaság, amelyhez a repülőgép tartozott, elhatározta, hogy eleget tesz a rablók követelésének. Miközben a gép San Francisco felé közeledett, értesítették a rablók, hogy megadják az összeget. Amikor a gép ismét leszállt a repülőtéren, körültekintően az FBI emberei és megtekintették az előkészületeket a támadásra. A légiforgalmi társaság emberei közben megszerezték a pénzt, az ejtőernyőket és a kért térképet. Az FBI néhány emberének sikerült elrejtőzni a repülőgép alatt. A detektívek egy csoportja a partiőrség csónakján érkezett a san-franciscoi öbölhöz a repülőgép közelébe, ahol a gép várakozott. Egy helikopterrel el, hogy a rablók nem láthatják őket.

Az egyik detektív pilótának öltözve, kezében az ejtőernyővel és a pénzzel közeledett a gép felé. Azt a látszatot keltezte, hogy tárgyalni jött a rablókkal, ezek azonban nem hitték neki. Felszállították, vetkőzött le, hogy meggyőződjének arról, nincs-e nála fegyver. Miután ez megtörtént, megengedték, hogy ismét felüljőzzen.

de nem vették észre, hogy a pilóta miniatűr revolvért rejtett egyik zsebébe.

Ez a detektív belépett a gépbe, ahol az egyik rabló a gép hátsó része felé vette. Közben azonban beavatkozott az FBI egy további embere, azon három közül, akik a gép alatt rejtőztek el. Ez a detektív felugrott a repülőgép lépcsőjére, berontott a nyitott ajtón és szembetalálta magát, a pilótául kézen a másik rablót. Ez — mint később kiderült, Alexejev — mindkét kezében revolvért tartott, a detektív azonban megelőzte és a kezében lévő vadászpuskából két lövést adott le, amely azonnal megölte a rablót.

A lövések hangjaira azonban a gép hátsó részében tartózkodó másik rabló, Azmanov tüzet nyitott.

AGYONLÖTTEK EGY TERRORISTÁT

A hadsereg járőre szerdán este 9 óra tájban a libanoni határon, Dovév szövetkezeti falutól északra agyonlőtt egy terroristát, aki megkísérelte, hogy átjajjon a határon. A terrorista a szövetkezeti falutól mintegy 2 kilométerre fekvő Jaron falu irányából jött.

Mint emlékeztet, két évvel ezelőtt ezen a helyen intéztek támadást az ávivimi gyerekeket szállító autóbussz ellen, amikor a terroristák ugyanaból az irányból jöttek.

Ez volt egyébként két hét óta az első incidens a libanoni határon.

tott és eltájt három utast, akik közül az egyik meghalt. Miután kilőtte egész tölténytárát, két rántott és a pilótául felé rohant. Közben a vadászpuskás detektív az ellenkező oldalról célba vette. Leadott egy lövést, de nem talált. Ekkor a másik detektív négy lövést adott le és valamennyi talált. A rabló a helyszínen meghalt.

A halálos lövést kapott utas neve Stanley Charter. A két sebesült utas közül az egyik San-Yong 56 éves színész, aki a kínai szakkész szerepét játssza a Bonanza című televíziósorozatban.

NAGYARÁNYU LESZERELÉSEK AZ EGYIPTOMI HADSEREGBEN

Szadek hadügyminiszter a hadsereg moráljának romlását akarja megakadályozni ezzel a lépéssel

Kairó. (IFP). — Az egyiptomi hadsereg az utóbbi időben nagyszámú katonát szereltett le, minden valószínűség szerint Muchamed Achmed Szadek hadügyminiszter határozata alapján — mondták az egyiptomi fővárosban külföldi megfigyelők.

Az egyiptomi hadsereg szövődjé szerdán este közleményt adott ki, amely szerint „polgári feladatokba helyezték vissza azokat a katonákat, akik eleget tettek kötelességüknek”. Valószínűnek tartják azonban, hogy csak közkatonákat és altiszteket szereltek le, nem pedig tiszteket vagy olyanokat, akik valamely szakképzettséget igénylő alakulatnál szolgáltak.

Mindenestre tény, hogy az egyiptomi hadseregben bizonyos elkésredésre adott okot, hogy a hatnapos háború óta csaknem általános mozgósítás volt érvényben és nagyszámú embert tartottak fegyverben. A katonaságnál és polgári körökben is bizonyos fadradság jelei mutatkoztak. Hozzáteszik a megfigyelők, hogy Szadek tábornok, aki nagy súlyt helyez arra, hogy népszerű legyen a hadseregben, ezen az úton igyekszik odahatni, hogy a hangulat ne romoljon tovább.

A legutóbbi hadgyakorlatok nyomában, a múlt héten kiadott jelentések mindenütt kibangsúlyozták „a hadsereg magas morálját”. Az egyiptomi hadseregben a szolgálati idő 1—3 év, képzettség szerint.

JUNIUSBAN 3500 SZOVJETUNIO-BELI ZSIDÓ KAPOTT KIUTAZÁSI ENGEDÉLYT

Csökkent a grúziaiak aránya az alijiangengedélyezettek között

Moszkva. (IFP). — Június hónapban 3500 zsidó lakosnak engedélyezték a kiutazást Izraelbe, szemben a május hónapban kiadott 2600 és az 1971 decemberében kiadott 3 ezer engedéllyel — közölték megbízható forrásból. Eszerint az év elejétől kezdve összesen 16 ezer szovjetországi zsidónak engedélyezték az alijit.

A szovjet hatóságok jelenleg 2500 kiutazási engedélyt adnak ki, a kérelmező zsidók számára hátrahagyta és ha nem csökkentik ezt a számot, úgy az év végéig 30 ezer oroszországi zsidó érkezik Izraelbe. 1970-ben összesen 900 oroszországi zsidó érkezett Izraelbe, 1971-ben pedig 15 ezer. Míg a grúziai zsidók 1971-ben a Szovjetuniót elhagyó zsidók 80 százalékát tették ki, most pedig csak 20 százalék az arányszámuk.

Idegsokkot kapott a bné-bráki szociális ügyosztály felfüggesztett igazgatójának Vadsztrájkot kezdeményezett egy kollégájának elöléptetése érdekében

Jocheved Weintraub, a bné-bráki városi szociális ügyosztály igazgatója kedden idegsokkot kapott, amikor megtudta, hogy Eljákim Federman alpolgármester előterjesztésére Jisraél Gottlieb polgármester felfüggesztette állásából, fegyelmi vétség miatt.

J. Guttman, a bné-bráki munkástanács tisztviselővel foglalkozó ügyosztályának titkára közölte, hogy a városvezetés írásban értesítette Weintraub asszonyt felfüggesztéséről, mert illetéktelenül vadsztrájkot kezdeményezett a szociális ügyosztályon azzal kapcsolatban, hogy a város nem hajlandó előléptetni Dima Hádár szociális gondozónőt.

Elmondotta még, hogy a Hiszdrut és a városvezetés között megegyezés jött létre, amelynek értelmében négytagú paritásos bizottságot neveznek ki, amely beidézi és meghallgatja az érdekelt feleket. A szociális ügyosztály igazgatója addig is visszatér munkájához. Jocheved Weintraub azonban szerdán, ennek ellenére, nem jelent meg munkahelyén.

Férje közölte, hogy felesége ágyának esett, mert idegsokkot kapott a felfüggesztésről szóló értesítés után. Jocheved Weintraub évtizedek óta dolgozik a bné-bráki városban.

A MIFAL HAPAJISZ SORSOLÁSA

A Mifal Hapajisz tegnapi, 27/72. számú sorsolásán 150 ezer fontot nyertek: 043392, 482516. 50 ezer fontot nyert: 409144, 12.500 fontot nyertek: 297539, 486694. 6250 fontot nyertek: 828673, 595632, 687225, 731058, 1250 fontot nyertek: 175836, 104571, 076402, 076098, 064065, 379892, 353882, 327940, 310743, 305362, 345394, 432504, 421424, 406023, 390764, 782350, 781093, 768995, 700445, 652711, 574054.

Az alanti végződésű sorsjegyszámok a következő nyereményeket kapták:

600 font: 92680 90116 84370 74377 69273 65774 37616 36632 23775 10129.
250 font: 53965 49690 49739 44165 30890 28305 25681 24851 07189 04021 77579 75824 72377 71751 69259 60091 59854 59787 54967 54592 97564 90093 87733 83282 78204.

100 font: 9598 9383 9289 6618 3733 2976 0885 50 font: 2246 1948 1701 1642 1547 1165 1159 1005 0985 0793 3250 5056 4862 4362 3756 3658 3249 2502 2287 6921, 6870 6583 6412 6058 5967 5750 5581 5419 5316 9834 9825 9016 8745 8646 8568 8065 7884 6938 4622.

A 3-as számmal végződő sorsjegyek visszanyerték a 4-fontot.

Hétfőn kezdődik Kozo Okamoto tárgyalása

Különleges intézkedések a tudósítók munkájának megkönnyítésére — A japán delegátus meglátogatta a Tel-Hásomerben fekvő sebesülteket

Kozo Okamoto, a luddi mézár-lás életbenmaradt japán terrorista táborozásának bünpere hétfőn, július 10-én reggel 9 órakor kezdődik az ország középész részében fekvő katonai táborban.

A vádirat 4 pontból áll: 1. Tagja volt annak a csoportnak, amely ez év május 30-án löfegyverből tüzelte és kézigránátot dobott polgárokat, amivel 24 ember halálát és 72 sebesülést okozta. (A vádirat benyújtása után halt meg a 25-ik áldozat). 2. Löfegyver használatát. A vádlott és két társa cseh gyártmányú géppisztolyból tüzelte a repülőtéren várakozó utasokra és kísérőikre, az említett napon este 10 óra 30-kor. 3. Kézigránát használatát azzal a céllal, hogy anyagi kárt okozzanak. 4. Illegális szervezethez való tartozás (a Palesztinai Felszabadító Népfront, amelynek megbízásából működött a vádlott és két társa).

A pert a vezérkari főnök által kinevezett hármastanács tárgyalja, amelynek elnöke Avrahám Frisch ezredes, két másik tagja pedig Baruch Arbel és Rám Evron ezredesek.

A tárgyalásra 14 tanút idéztek be. Ezek egyike Jose Avner Moros Vega, a portoricói zárandokok vezetője, még hazájába való visszatérése előtt megtette tanúval lomását.

A vádlott 1947-ben született Komamoto városában. Nöfien, egyetlen halatosa.

A katonák az utóbbi hetekben a tárgyalóterem kibővítésével és tatarozásával foglalkoztak, tekintettel arra, hogy nagyszámú bel- és külföldi újságíró részvételét várják.

A hadsereg távközlési és elektronikai szakértői olyan berendezéseket létesítettek, amelyek lehetővé teszik a gyors és zavartalan bel- és külföldi telekommunikációt a sajtó, a rádió és a televízió képviselői számára. Főleg Japánból számítanak nagyszámú újságíró érkezésére.

Seibi Ota, a japán Vöröskereszt külügyi osztályának igazgatója, aki — mint jelentettük — tegnap délután érkezett átnapos látogatásra Izraelbe, mindaddig nem közölte, hogy milyen formában kívánja átadni a japán kormány kárterítését az áldozatoknak, illetve azok családjaiknak. Megérkezésekor csak annyit mondott, hogy a japán nem sajnálkozik, együttérzését és rokonszenvét jött kifejezni Izrael népe és elsősorban az áldozatoknak, valamint azok hozzátartozóinak.

A japán delegátus tegnap látogatást tett a Siba (Tel Hásomer) kórházban, ahol beszélgetést folytatott az ott fekvő sebesültekkel. Ota, aki hétfőig marad Izraelben, célzást tett arra, hogy a japán kormány sürgőnyileg utalja át a kárterítést oly módon, hogy minden halálos áldozat családja 10 ezer dollárt kap, míg a sebesülteknél kisebb összeget.

STÉINER (szül. Gross) REGINA 77
SIRKÓAVATÁSA

Ugy a magam, mint a nagyszámú rokonság nevében értesítem összes jóbarátainkat és ismerőseinket, hogy a február 14-én New-Yorkban elhunyt felejtethetlen drága jó feleségem, **REIZI** רייזל בת ה' חיים אליעזר sirkóavátása július hó 13-án, csütörtökön d.u. 4.30 órakor lesz Bné-Bráknban, a Zichron Meir temetőben.

Örökké bánatos férje,
STÉINER ELEMÉR
(Forest Hills, New-York)

Felejtethetlen drága apánk, nagyapánk
PRÁFF JÓZSEF 571
Budapest — Haifa

A Z K A R Á J A T

1972 július 9-én, vasárnap délután 14.30 órakor tartjuk a haifai Karmel-parti temetőben.

Találkozás a temető főbejáratánál.

Fia: **PRÁFF NAFTALI ES CSALÁDJÁ,**
leányai: **LAWRENCE KATÓ ES CSALÁDJÁ (London),**
PRÁFF HANNA

Osztinte részvétünket fejezzük ki
SZÁRÁ WERTHEIMNEK

NOVÉRE **MAGDA** 571

elhunytá feletti mely gyászában.

A NEGEVI KOZPONTI KORHÁZ igazgatósága, üzemi bizottsága es dolgozói

Felejtethetlen férjem, apám, testvérem, rokonunk
Reb KRAUSZ IZSÓ 571
Jugoszlávia — Haifa — Kirját-Chajim

slosimja leteltével
AZKARÁT ES SIRKÓAVATÁST

tartunk 1972 július 9-én, vasárnap délután 5 órakor a haifai új temetőben, Kfár Számir.
Külön autóbussz indul 4.15 órakor a lakástól, Kirját Chajim, Sd. Warburg 21.
A GYASZOLÓ CSALAD

Felejtethetlen drága jó uram, apám, testvérünk
BERGER TEQDOR (Tibi)
gyógyszerész
Gyulafehérvár — Kolozsvár — Kiron

elhunytának első évfordulóján
A Z K A R Á T

tartunk csütörtökön, július 13-án, d.u. 4 órakor a Cholon — Bät-Jám-i temetőben.
Találkozás a temető új bejáratánál.
A CSALAD ES A JOBARATOK

Felejtethetlen drágánk
BALÁZS REGINA 77
Temesvár — Natanja

elhunytának első évfordulóján
AZKARÁT ES SIRKÓAVATÁST

tartunk július 10-én, hétfőn d.u. 1/4-kor, a Natanja, vátikimi temetőben.
GYERMEKEL MENVEI, UNOKAI

Drága férjem, édesapánk, nagyapám
CHAJIM HIRSCH Mihály 571 villanyszerelő
Kolozsvár — Bné-Brák

elhunytának slosimja
AZKARÁT ES SIRKÓAVATÁST

tartunk kedden, 1972. július 11-én délután fél 4 órakor a körzeti temetőben, Cholon — Bät-Janu.
FELESÉGE, LANYA ES A CSALAD

S. FARKAS LTD.
MONDIAL 2000

UJ OLÉ és VATIK!
Nem kell már szaladgálnia, minden cég egy címen

VAMMENTESEN
szállítunk 10 nap alatt

Nézz meg kiállításunkat kötelezettség nélkül.

Minden villamos háztartási cikk, a legjobb bel- és külföldi gyártmányok.

Autók, fényképezőgépek, stereo berendezések.

TEL-AVIV: Derech Petach Tikva 9, tel. 621-272.
JERUZSALEM: R. Hásoreg 2, (Gad épület) 7. em. Tel. 222-914.
T.A.—JERUZS.: Hétfő, szerda 8.30—13, 16—19. Vas., kedd., csüt. 8.30—19, Péntek 8.30—13.
HAIFA: Herzl o. 24 Tel. 523-608. Vas., kedd., csüt. 10—19.
NATANJA: Elektron, Sd. Weizmann 13.

Israel Cycle Manufacturers Ltd., Bét Semes keres

1. Stanenikészítőt (legalább 3 éves gyakorlattal)
2. Ipari festőt
3. Bevonót (elektrolízissal történő bevonáshoz)

Gyakorlattal rendelkezők jelentkezése írásban, Bét-Semes, POB. 144, személyes részletek feltüntetésével.

20 UJ KELET 1972. VII. 7

KERESÜNK

★ **Singer gépvarrónóket**

KERESÜNK

★ **Műhelyeket**
varrási munkák vállalására

MEZA, T.A., Sd. Hár-Cion 110., tel. 826117

Gyárunk kibővítése alkalmából keresünk:
gyártásvezetőt az optika szakmából gyártástechnikust vagy fémettechnikust, segédmérnököt munkacsoport vezetésben gyakorlattal. — Előbbi, optikus szakmabeli gyakorlat nem szükséges.

HARVIKS - MISKAFAIM (1970) B.M.
Tel-Aviv, Rámát-Hechajál, Ezor Hátászija, Rech. Háarád 7, POB. 13025, tel. 776303, 772728.

IZRÁELI HÉTKOZNAPOK

A nagy kérdés: előrehozzák-e a választásokat?

Számos érvelést hoztak fel mind a két lehetőség mellett. Azok, akik úgy tartják, hogy az ország alkotmányos rendjének tiszteletben tartása mindennél fontosabb, kompromisszumot követelnek az egymással viszályban álló koalíciós partnerektől, mert szerintük a Kneszetet négy évre választották, tehát ennek a kadenciának a lejártát követően azaz jövő év novemberében kell megtartani a választásokat.

Azok, akik azt a nézetet hirdetik, hogy a koalíciós egyezmények szentek és sérthetetlenek, ragaszkodnak ahhoz, hogy a koalíciós partnerek ne nyújtsanak be a közös kormányprogrammal ellentétes törvényjavaslatokat és ha az ellenzék részéről történik ilyen kísérlet, feltétlenül szavazzanak ellene. Mind a két álláspont a törvényesség, az alkotmányos rend tiszteletben tartásán alapul.

Mások azonban az elvek és más a valóság. A jelek arra mutatnak, hogy fennáll a választások előbbrehozásának lehetősége. Ezt bizonyítja Menáchem Begin, a Gáchl vezérnek törvényjavaslata is, amelyben, a házszabályoknak megfelelően, pontos időpontot is indítványoz, mint az új választások határnapját, 1972 október 24-ikét.

Beginnek ez a javaslata kétségel nélkül annak a jele, hogy sokan hajlandók a Kneszet feloszlásának gondolatára. A Gáchl-vezér okos és számító politikus, aki nyilvánvalóan így gondolkodik: ha elutasítják a javaslatát, azt állíthatja, hogy a kormány a nemzeti érdekeket félredobva ragaszkodik a további érveket kormányzathoz, mert nem bízik kedvező választási eredményekben 1972 végén. Ha pedig a vallási problémák miatti vizsgálat következtében a koalíció felbomlik és a választásokat kiírják, akkor mint politikai diadal könyvelheti el kezdeményezését, amelyet úgy állíthat be, mint az ellenzék igazságának győzelmét.

A kormányt alkotó pártoknak a dolga nehezebb. Ha fenn akarják tartani a koalíciót, hogy valóban együtt maradjanak a Kneszet jövő év nyaráig, négy koalíciós partnernek kell igen nehéz problémákat megoldania. A Független Liberális Pártnak vissza kell vonni Gideon Hausner javaslatát a polgári házasságok bevezetéséről. Ez esetben a Mápám is kimenekül abból a kényves helyzetből, amelybe a pártitkarság többségi határozata sodorta azzal, hogy a Hausner-féle javaslat támogatására utasította képviselőit. A Vallásos Nemzeti Pártnak dönteni kell afelől, hogy Lőrincz Slomo agudista képviselő javaslata ellen szavazzon, vagy tartózkodjon a szavazástól.

A hazatérési törvény „ki a zsidó” szakaszának megszigorítása igen súlyos lelkiismereti probléma a Vallásos Nemzeti Párt részére és nehéz elképzelni, hogy Lőrincz Slomo javaslata benyújtása esetén tartani tudja magát a koalíciós egyezményhez. A legnagyobb partnernek, a Munkapártnak, amelynek ha partneri nem lesznek hajlandók semmiféle kompromisszumra, csak két alternatívája van: vagy felbomlottnak minősíti a koalíciót és kéri az új választás kiírását, vagy pedig a párt teszi meg az engedelményt azáltal, hogy lelkiismereti szabadságot biztosít a kényes törvények szavazásánál koalíciós partnereinek.

Ezt a dilemmát alapjáiban véve annak a mérlegelése fogja eldönteni, hogy milyen kiállításai lehetnek a Munkapártnak az előbbrehozott választásokon. A pártnak ugyanis valószínűleg egyedül kell indulnia, a Mápám nélkül. Ugyanaz a pártitkarság, amely kötelezte a Mápám miniszterét és képviselőit, hogy Gideon Hausner törvényjavaslatát támogassák, ellenzi azt is, hogy a Mápám fennartsa a Mááráchot a Munkapárttal. A Mápám vezetői nyilatkoztak, hogy a legnagyobb mértékben kérdéses, hogy a párt fenn tarthatja a szövetséget a Munkapárttal, bármennyire is ragaszkodik a Mápám régi gárdája a munkáspártok politikai együttműködéséhez. Ilyenfórmán a Munkapárt újra önállóan indulna a választási küzdelemben és jó esetben csak a választások kezdetén lépne fel újra koalíciós egyezményre a Mápámmal.

Vannak érvek, amelyek mellett szólhatnak, hogy a Munkapártnak érdeke a választások korai megtartása. Érdekesen nyilatkozott erről a kérdésről Méir Amit tartalékos tábornok. A Kur ipari konzern vezérigazgatója, aki arra hivatkozott, hogy a szakmai csoportok azért halogatták a béregegyezmények aláírását, hogy kiteljesítsék a tárgyalások befejezését 1973 elejéig, amikor a választási hangulatban jobb eredményeket érhetnek el a Hisztdarutal és a kormánytal szemben. Amit úgy vélte, hogy ha a választásokat az idén megtartják, úgy ez a halogató taktika megbukik, a szakszervezetek kénytelenek lesznek most aláírni a szerződéseket és ez hozzájárulhat a nemzetgazdaság további megszilárdításához.

Más gazdasági érveket is szolgált a választások gyors kiírása mellett. Mose Zánbár, a Nemzeti Bank kormányzója, elégtellennel közölte a napokban, hogy a pénzügyminisztérium és az Állami Bank intézkedései révén sikerült megfékeznie az inflációt, a választásokat, akiket mindennel jobban érdekelt megtagadott pénzüki sorsa, komolyan befolyásolhatja, ha a Munkapárt azzal érvelhet, hogy sikerült megszilárdítania a nemzetgazdaság életét.

A nemrégiben lezajlott tisztviselői szakszervezeti választások eredményei is biztathatják a Munkapártot arra, hogy ne riadjon vissza a választások kiírásától még 1972-ben. Jóllehet csak szazezer főt számláló kisebb szakszervezeti csoport választott, de a általános értékelés az eredmények analízise után az volt, hogy a szavazópolgárok hűek maradtak pártjaikhoz, a párt-állása szempontjából konzervatív izraeli polgár nem mer kalandba bocsátkozni a jövő tekintetében. A Munkapárt abban is bizhat, hogy választási listáján olyan nevek szerepelnek, amelyeknek viselői iránt a lakosság többsége általános megbecsülést, sőt szeretetet érez. Ki lehet alternatíva olyan személyiségekkel szemben, mint Golda Méir, Jigál Alon, Mose Dájan, Aha Even, Pinchász Szápir, Chájim Bárlév, Simon Peresz és számos feltörekvő fiatal munkapárti politikus, akik alighanem számbajöhetnek majd a következő kormány megalakításánál.

Külpolitikai szempontból Izrael pozíciója az Egyesült Államok csaknem korlátlan támogatása miatt sosem volt olyan szilárd, mint most és határozottan vonzó lehetőség lehet a Munkapárt szempontjából, ha az amerikai elnökválasztásokkal csaknem egy időben áll oda a szavazópolgárok elé, olyan időpontban tehát, amikor ezen a külpolitikai helyzeten semmi nem változhat. Nixon nem térhet el jelenlegi Izrael-barát politikájától az elnökválasztásokig.

A koalíció kis pártjainak is vannak szempontjai. A kis Független Liberális Párt nyilván azt reméli, hogy a polgári házasságra vonatkozó törvényjavaslat benyújtása és az a körülmény, hogy ez a lépése a kormánykoalíció felbomlására vezetett, alighanem növeli a szimpátiát a párt iránt a szabad gondolkodású öregek szemében.

Ellenkező előjelű ugyanez mondható el a Vallásos Nemzeti Párttól is, amely, ha a koalíció kis pártjainak is vannak szempontjai. A kis Független Liberális Párt nyilván azt reméli, hogy a polgári házasságra vonatkozó törvényjavaslat benyújtása és az a körülmény, hogy ez a lépése a kormánykoalíció felbomlására vezetett, alighanem növeli a szimpátiát a párt iránt a szabad gondolkodású öregek szemében.

A SZOCIALISTA INTERNACIONÁLE KONGRESSZUSÁNAK ELNÖKI PÓDIUMÁN FOGLALTAK HELYET A JELENTOS SZOCIALISTA PÁRTOK VEZETŐI ÉS AKTÍV MINISZTERELNÖKEI. KÉPUNKON GOLDA MEIR, BALOLDALAN PITTERMANN, AZ OSZTRÁK SZOCIALISTA PART ELNÖKE, JOBBOLDALT PEDIG PIETRO NENNI, AZ OLASZ SZOCIAL-DEMOKRATA VEZÉR.

Évzáró

Irtó: EFRAJIM KISHON

— Ugye ejtősz. Aba?
— Természetesen, elmegyek.
Az utóbbi fél év folyamán naponta kétszer hangzott el ez az épületes párbeszéd, köztem és középső fiam, Amir között. Először a reggeli idején, másodszor pedig naplementekor. Az élenk fücska ugyanis főzerepet kapott Nadivától, a szimpatikus tanítónőtől és azóta körbeáll a szobájában és szünet nélkül fújja a hivatalos szöveget, mint az a bizonyos hangtéma, amelyből kiugrott a tükör.
— Kicsiny nyuszi akarsz puszi — hallatszott cérnabangja a falon túlról — te kis ravasz itt a tavasz...

Igy ment ez egyszuszra, pont és vessző nélkül, még az iskolába menet is mormolta az élenk fücska; leány talány általában dió rádió ó mi jó. A tanterem szufoltság volt töltve Erec Jisráel tájával és így kénytelen voltam beérni a Gálil lábánál meghúzódó sülteményekkel megrakott asztal egyik sarkánál.

A teremben elviselhetetlen volt a hőség, a szülők szaporodása pedig egyenesen aggasztott. A hozzám hasonló átlagos szülőknek az adott körülmények között egy választása volt: vagy ül a széken és tarkót, meg frizurát lát, vagy pedig álldogál és látja a esemetjét. Mint a békés áthidaló megoldás embere, ráültem a szék karfájára. Előtem egy anya állott fordított eszemével, aki métabus barna szemével egész idő alatt engem nézett és tángoló orrlakkal szaglászott.

— Aba — kérdezte a fiam, mielőtt elváltunk — ugye maradsz?
— Természetesen, maradok

Amir leült a szereplők számára fenntartott padra és megkezdődött a közös ének: Híne má tov, Háva náglá és a boci-boci tarka. Ezután egy szósi kisfiú szolásra emelkedett, s üdvözölte a szülőket:

— Egy és kettő, véget ért a tanesztendő, száraz lábbal átkeltek a tengeren és megérkeztek. Valamennyien hűsők voltak, ezért Isten éltesse szüleinket!...

Kissé távol ülök a színpadot szolgáló dohogótól és így disztinyvált szofoszlányok jutnak el hozzám. Most például egy mini-legény áll a dohogón, valamint mesél Erec Jisráelről. Egy szót sem hallok, azonban mondánivalója vizuális élvezetet okoz. A fiacskám egész idő alatt felém pislog, vajon itt vagyok-e még. A fordított eszemmel is vizsgál, vajon hány taps és én félhangon megkérdem, vajon végetért-e az előadás.

— Most pedig az osztály furulyás-zene-kara következik — csicsergi egy kis összekötőszöveg-mondó a színpadról szülőföldünk atyánk-bölcséink mondasait is idézve.

A magam részéről szeretem a furulyát, de csak a legelőn és nem a sűrűn lakott városrészekben. A negyedik osztály furulyásai négyen valának és mindegyiknek szóló dukát: Nárdi, Haydn, Schönberg és Dvorák, vagyis erec-jisráeli szvit. Ekkor már nyilvánvalóvá vált, hogy a szülők jelentős hányada az ablakokhoz hűmpölyg. Néhány tapasztalt atya újsagot vett elő igazán nem szép.

A szomszédomtól kölcsönkértem a sportoldalt. Toni Szárábi, a furulya-koncert végén óvatosan tapsoltunk, azonban úglátszik, valamilyen hibát követtünk el, mert jött a ráadás: Beethoven Leonora nyitánya. Ha ez a csecsemő nem veszi le rólam a barna színi tekintetét, akkor igazán nem tudom, mit csináljak...

Regál!
A fiam felállt és kezében egy sámlival a dobogóhoz megy. Egyelőre csak mint rekvizitor tevékenykedik. „Itt vagy még?” — kérdez a tekintete és én könnyű fúrdítással válaszolok: „Itt vagyok.”

Mit nem tesz meg az ember a fiáért. Csak azt nem értem, hogy miért nem rendeznek ilyen évzáró ünnepségeket kint a szá-

badban a természet lágy ölén... Vagy mondjuk az uszodában? Egy barátságos kisfiú feláll a fiam sámlijára és azt magyarázza, hogy ő a Jancsi-Pancsi.
Elhatározom, hogy odafigyek, bármi is történik. Minden érzékemet a sámlis gyerekre koncentrálok:

— Most ugyebár azt kérdelek tőlem, hogy miért, nos hát akkor elmesélem titeket — így a srác — anyuka azt mondta, hogy mifene és akkor mentem és kiáltottam, chevrája ez macska és akkor cius ugyszint mindazonáltal és mi történik? Ugye hiszitek el, chevre, egyet ugrott, hirtelen fülön-csipe és akkor mi történt, chevréj? Teljes egészében szappanos lett!

A gyerekereg hangosan nevet, én pedig ugymond személyesen, vitathatatlanul a teljes szentilás állapotába kerültem. Igyezkem koncentrálni, hegyezem a fülem, mintha mikrofon volna és mégis képtelen vagyok egyetlen összefüggő mondatot felfogni. Látom, hogy a többi atyák is zihálva lélegeznek.

Az ajtó mellett csendes és erőlyes tárgyalás folyt a tanítónő és Jancsi-Pancsi mamája között. Nádíva leértékelést követelt, a terebélyes anya azonban rámutatott arra a hatalmas munkára, amelyet fia fellépésbe fektetett. Mégcsak három nevetéges anekdota és befejezi — mondotta.

Nádíva: Egy történet és azt is röviden. Az anya: Három. A végén kiegészít: Három történet, plusz egy kis Erec Jisráel pótlék. Asztán ment, mendegélt és nem találta és akkor megkérdezte és trach.

Az első óra letelt. Az előttem álló anya a fordított eszemével hangos zajjal összeromlott, egyenes a sülteményekre. Rávettem magam, hogy segítsek és kivigtem a friss levegőre, azonban néhány dörszölt atya már megelőzött, megragadták és vidám rohamlépésben kivonultak velem. Ugye, kezicsókólok most már vége az ünnepélynek?

— Most pedig — csicsergi a kis összekötőszöveg — a kukurikó csoport következik, a szép Erec Jisráel madaral!
Az igazat megvallva, én nem tulságosan szeretem a gyerekeket, azaz nagyon szeretem őket, de csak hagyján, nem mindet egyszerűre. Elsősorban borzasztó színesek, még nem láttak ehhez hasonló műkedvelő játékokat. Most például a négy furulyás zenéjére esernyővel a kezükben járnak, mint Pinocchio, amikor még fából volt. És még hozzá énekelnek: Kukurikó a csibész tatatata van itt és kakuk madár nily vidám ugra-bugrál fent a fán...

A háromnapos gyaloglóverseny óta nem éreztem ilyen fáradtságot. Az ablakokban már fúrtokban lógtak a szülők. A levegő páratartalma a maximum fölé emelkedett, beest szemű anyák és kishugok, akik pipílni akarnak. Atyák az udvaron dohányoznak a nyílt forradalom jeleként. A fiam intget: Ne mozdulj, nyugi-nyugi, nemsokára én következem. Így írja: következem, esz-szel. Az ilyen ünnepségek helyett inkább helyesírási tanítanak. Majd beszéltek a tanítónővel. Elvonszoló magam Nadivához és reménykedve kérdelem, mikor lesz szünet. Szó sem lehet róla, válaszolja a tanítónő, az ünnepély akkor túl hosszú ideig tartana.

— Már eddig is meglehetősen hosszú — kockázatom meg.
— Minden gyereknek főzerepet kell adni — magyarázza Nádíva, máskülönben irigykednek.

Valahogy rövidebbre kéne fogni. Néhány holdog atya, akinek esemetéje már elfújta a mondánivalóját, csendben, feltűnés nélkül

elparólgott. A színpadon most ötfelvonásos bibliai témájú előkép sorozatra készülnek. Az adottságokhoz képest már lehet látni a Nílust és a piramisokat. A fiam ismét kelleket osztogat, biz Isten, megölöm. A tanulók hajszot ragasztanak. Ezuttal sikerül lopva bepillantani a mellettem álló fiú, Gili fivérének a kezében lévő papírlapra. O ugyan-is a sugó!

EGYIPTOMI RENDOR (korhácsal a kezében): Dolgozzatok nehezen, semmitte-vők!

HEBER MUNKAS: Napkeltétől kezdve nehezen fáradozunk, s munkánk még nem ért véget. Esdeklünk, irtalmazz lelkeinknek...

Ismerek néhány embert, aki soha nem ház-asodott meg, egész idő alatt család nélkül éltek és nem hiányzott nekik semmi. Mi több: ha az agy hiányvalvas még egyszer belefúj abba a héber furulyába, elveszitem az önuralmamat.

Mi ez itt, kezicsókólok? Már nem vagyok ura az érzékeimnek: egy halátra remült kis-lány, a tavasz királynője halk dalában már harmadszor említi az Új Keletet, pontosan „az ici-pici újkéletet”. Tiszán hallom, nem tévedek: újkélet. E az vég, úglátszik, az agyam felmondta a szolgálatot. Zug a koponyám, a meleg és a turlyák megtették a magukét...

Kikelet, a tavasz dala — magyarázza a zongoristalány, aki az ajtóhoz szivárgott, hogy egy kis oxigénhez jusson — a tavasz királynője virágot szed és üdvözlő a kikeletet...

Hopp!
Drasztikus változás történt. Az évzáró ün-nepész váratlanul érdekes lesz és megletli tartalommal. Már nincs hely a lekicsinylés-nek. Egy jóképű, stramm fücska lép az emelvényre, az én fiam. Ő most Bilik, vagy Mendele Mochér Szfárim, vagy hasonló. Ezt most igen nehéz eldönteni.

— Kicsiny nyuszi akarsz puszi, te kis ravasz itt a tavasz... mondja érces hangon főzerepet az én kis vörösféjű fiam. Igyezkem leplezni büszkeségem, mégis diadalma-san körülnézek és meglökkenek. Körösörülül közönyös arcok és teljesen üveges szemek. Ez a szörnyű közöny, ez a nemörödomség, amely tönkreteszi az országot. Hogy lehetnek embe-kek ennyire zártgyuak. Hiszen, Amír nál minden szót tisztán hallani. A játéka is kö-zepes, a kiejtése pedig elfogadható. A hang-ja azonban határozottan érces. Széles Erec Jisráelben nem volt még ilyen csendő hang... És ezek itt alszanak, a dögök.

— Mose és Chájim, sídeszkájim — sza-valja az én kis izraeli Petőfim — Givátájim, Rámátájim...

Minden sor rimel azzal a szóval, hogy Jersulájim. Ez itt kérem a trükk. És a ne-vemmel is: Efrájim. Hát nem csodálatos? Ugy tapsolok az én kis dszindszimnek, mint egy örült. Hát nem nagyszerű ez a kölyök? Ámir intget: „Aba ez te vagy?” „Hát per-sze, hogy én, fiacskám Isten tartson meg!”

A virgóc kisfiú befejezte sikeres részét és fegyelmezetten leült. Kint már sötétedik. Ek-kor belép a terembe a zongoristánő:
— Hát ez meg mi? — nyögjük csodálko-va, van még folytatás?

— De még mennyire. Tulajdonképpen csak most kezdjük: előképsorozat a szép nagy Erec Jisráelről 12 részben magyará-zattal...

A kis djákok fehér lepedőt öltenek, csóna-kot tesznek a fejükre. Furulyaszó. Összekö-tőszöveg. Férfikörök, hora és kikelet. Dob-pergés. Efrájim-Jersulájim.

„Kedzethen teremtetted vala hirtelen az Isten az Eget és a Földet!” — kezdti mondóká-ját Gili. A többire már nem emlékszem.

(Heberből fordította: I. á.)

KÜLFÖLDRE KÉSZÜL? VÁLASSZON:

- * Csoportos repülőutazások kedvezményes áron: USA-ba * KANADABA * ROMÁNIABA
- EUROPA összes fővárosaiba.
- TAVOLKELETRE, AUSZTRALIABA,
- * EUROPAI TÁRSASKIRANDULÁSOK (Kóser ellátással is.) — Külön ritusági csoportok.
- * SUMMER SCHOOL: kirándulásokkal egybekötött angol nyelvoktatás középsokások számára angliai intézetekben.
- * GYÓGYKURA ÉS ÜDÜLES OLASZORSZÁG, SVAJC, AUSZTRIA ÉS ROMANIA világhírű gyógyfürdőibe.
- * NYARI- ÉS SZUKOTTI HAJÓKIRANDULÁS (aug. 9-21; szept. 20-okt. 3.). a Földközi-tengeren
- * ROMÁNIAI MAGYARSZÁGI (SEHSZI OVAKIAI) hozzátartozók részére utazási jegyek szonall továbbítás.
- * BELFÖLDI KIRANDULÁSOK (Jeruzsálem, Gálil, Mászád, Ejlát, Szináj, stb.) BARMILYEN UTAZÁSI ÜGYEVEL FORDULION BIZALOMMAL

CITOUR
UTAZÁSI IRODAHOZ, FEL-ÁVIV, BRENNER 2, (Allenby sarok)
Telefon: 281-755 • 285-959
BESZÉLŐNK MAGYARUL!

LÁTOGATÁS EGY BELGA PALOTÁBAN

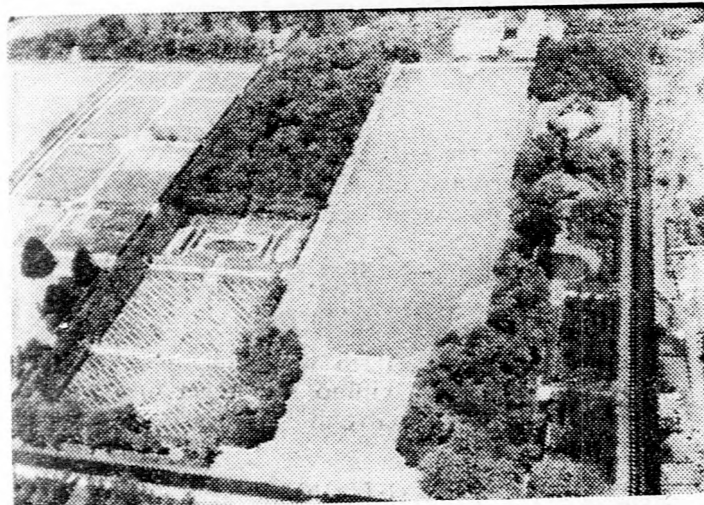
Írta: SABTAJ HIMMELFARB

Belga vendéglátóink mindent elkövettek annak érdekében, hogy előnyös oldaláról ismerjük meg ezt az országot. Ez a megállapítás vonatkozik elsősorban a látóvalókra. Ehhez a kategóriához tartozik a „Palace De Belcil”, vagy ahogy hétköznapien nevezik: „A szép szem palotáján”, ahová kirándulásra vittek bennünket.

A De Belcil palota annyiban különbözik a többi hasonló műemlékektől, hogy noha magántulajdonban van, — közkincsnek tekintik. Ez a körülmény annak tudható be, hogy első tulajdonosai végrendeletileg biztosították státuszát: a palota nemzedékről nemzedékre száll örökségként, de sosem cserélhet gazdát. Ennek köszönhető, hogy a későbbi nemzedékek egyformán gyönyörködhetnek a palotában lévő műkincsekben és a körülötte levő pompás tájban.

A laikus is könnyen rájön arra, hogy a városka, amelyben a palota van, csak jóval később épült fel. Erről tanuskodnak a házak és az utcák. A palotán kívül van még ezen a környéken egy sor épület, ahol a béresek, kukták és lovasok laktak, ugyancsak itt vannak az istállók is. Ezek az épületek, amelyek néhány száz méternyire vannak a palotától, ma már más célokra szolgálnak, viszont a látogatókat azokra az időkre emlékeztetik, amikor a palotában pezsgő nagyvárosi élet zajlott.

Amikor a helyszínrre értünk, bevezettek bennünket az egykori személyzeti házak egyikébe, ahol köztölti szolgáltak fel. Körülnéztünk a szobákban és meggyőződöttünk arról, hogy nagyon is tűrhetőek voltak itt a lakóviszonyok, jóllehet a lakók ereiben nem erődegedett a kék nemesi vér.

A palota és környékének látképe

Az egykori uradalmi istállóiban gyökerező változásokat hajtottak végre. Az egyik ilyen hodályból vendéglő lett, amely vonzza a palota-látogató turisták tömegét. Viszont az átalakítások ellenére is, megőrizték az épület eredeti jellegét: különböző zöltek vallanak arra, hogy az egykori főurak nagy súlyt fektettek a lótenyésztésre. Azt is meg kell jegyeznünk, hogy az étterem hozama, valamint a különböző attrakciókból befolyó jövedelmek a kastély karbantartásának költségeit fedezik.

Aki látta a Versailles-i diszkorteket, kétségtelenül felfedezi a két park közötti hasonlóságot. Ugy látszik, hogy az európai nemesi osztály lelkiismeretfurdalás nélkül másolta le a Versailles-i mintát, a majmolás különben divat volt az építészetben is.

A látogatót elsősorban a méretek lepik meg. A hatalmas park, amely a palotát övezi, aztán a mesterséges tavak, a pázsit, a dísznövények, és a virágágyak — röviden, az egész légszór, amely bizonyára kihatással volt mindazokra, akik valaha is lakói voltak ennek a palotának.

Igaz, önmagában véve ez egy olyan komor és rideg épület, mint az összes főúri paloták, akkor is, ha tele vannak kincsekkel. Viszont ezek a műkincsek azt bizonyítják, hogy a palota gazdája a saját fizikai kényelmükön kívül arról is gondoskodott, hogy kulturális és művészeti légrétegben a falak között.

A díszbéd, amelyet a turista-vendéglőben — azaz az egykori istállóban — szolgáltak fel, minden tekintetben megfelel a protokollnak, ahogy ez már szokásos a szívesen látott és fontos vendégek tiszteltetére rendezett díszbédeken. Nem hiányoztak az üdvözlő beszédek, ugyancsak hallottunk egy rövid előadást a palotáról, amelyet nyomban az ebéd után tekintettünk meg.

Az igazat megvallva, az ebéd után jóllaktunk, hogy a legszívesebben kisért pihenőt volna. De minthogy az ember ilyen esetekben nem a saját maga ura, elmentünk a palotába, ahol nyomban meglepetések vártak ránk.

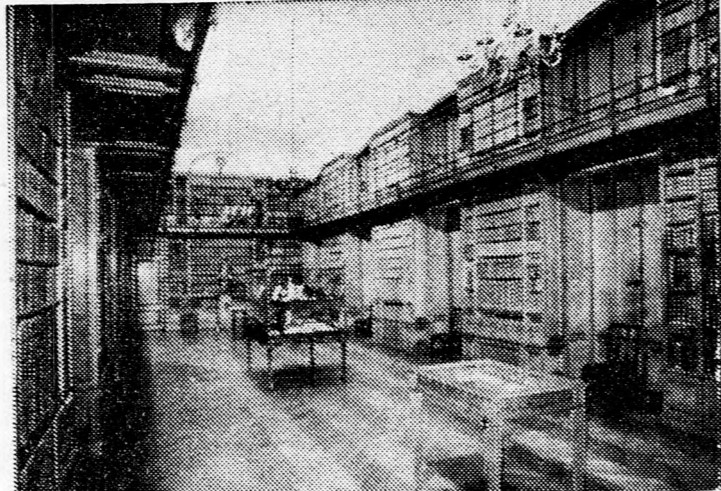
Az idegenvezető a palota egyik örököse volt, született nemes, aki az idegenvezetést hivatalosan üzi. Ezt a ténnyt nem titkolta el előtűnk, ellenkezőleg, a bemutatkozás alkalmával felsorolta összes titulusait, a nemesi címmel és előnevekkkel. A második meglepetésünk az volt, hogy a palota tulajdonosai minden ténnyel vadászatot rendeznek az uradalomhoz tartozó szomszédos erdőségekben s kellő díjazás fejében azoknak a vadászatokon bárki részt vehet. Ezt az informá-

ciót szintén a palota tulajdonosától kaptuk. Azt is elmondta, hogy a vadászati idejére a palota átmeneti szállóvá változik, ott helyezik el a vadászvendégeket.

A vadászvendégek a részvételi díj ellenében az évszázados palota falai között, antik ágyakban alusznak és így szívják magukba az egykori főúri levegőt. Senki sem tudja, hogyan

kincseket, nem is beszélve azokról a darabokról, amelyek más európai palotákból kerültek ide ajándékképpen.

Bennünket különösképpen a palota egy bizonyos sarka érdekelt: a könyvtár. Ez egy hosszú és széles terem, zsúfolt könyvtárral, többnyelvű könyvtár, amelyek minden példányra diszkótételekben van és az iróda-

A palota könyvtárterme

telnek el az éjszakák az ódon falak között, jölesik-e az alvás az ilyen évszázados ágyakban, vagy lidérces álmok zavarják az embert. Mindenesetre tény, hogy a tulajdonosok hajlandók bére adni ezeket a műkincsekkel teli szobákat, ami például Izraelben elképzelhetetlen — ha Izraelben történetesen ilyen palotája volna valakinek. Mert semmi kétség aziránt, hogy egy ilyen szezon után a leltár súlyos hiányokról és károkról számolna be.

lóm, a művészet és a tudomány minden ágát felöleli. Tekintve, hogy a könyvtárványok a mennyeztetig érnek, a tulajdonosok kénytelenek voltak galériát építeni, hogy a könyvtár minden darabja megközelíthető legyen.

Kisérőnk felvilágosítása szerint a könyvtár felbecsülhetetlen értéket képvisel. Mindannyiunknak feltűnt, hogy az összes könyvtárványt lakattal elzárt tolos üvegajtó védi. Ez a berendezés nyilván nem évszázadokkal ezelőt készült, hanem napjainkban. De még mielőtt feltettük a kérdést, kísérőnk szomorú hangon közölte velünk, hogy a könyvek csak nemrég kerültek lakat alá, azt tapasztalták ugyanis, hogy egyes látogatók képtelenek ellenállni a belső kényszernek és „emlék gyanánt” magukkal visznek egy-két drága kötetet. Ezért határozták el, hogy magukra nézve is kötelezőnek ismerik el a huszadik század „erkölcsi szabályait” és biztosítják a könyvtárteremben tárolt pártalan értéki kulturkincseket.

Hangjában nem kevés büszkeséggel mondotta vezetők, hogy a palota jobb szírnját minden évben néhány hónapra bezárják, ilyenkor nem fogadnak látogatókat, mert ezt a szírnját családtagok részére rezerválják. Ilyenkor a közeli és a távoli hozzátartozók eljönnek ide, hogy a nyári hónapokat nemesi rangjukat megillető légkörben és társaságban tölthessék el.

A De Belcil palotában tett látogatás pontosan beillt abba a programba, amelyet belga vendéglátóink készítettek el számunkra. Igazi élményben volt részünk, amit hálásan nyugtáztunk.

KÜLÖNVELEMÉNY

SZELLEMI LESZERELÉS

Írta: KARMEL JOCHANAN

Nemzetközi leszerelési konferenciák voltak már negyven-ötven évvel ezelőtt is, és tudjuk, hogy semmi eredményt nem értek el. Az sem vitás, hogy azok a fegyverek, amelyeknek a megsemmisítéséről, vagy elő nem állításáról értekeztek optimista feltek egy fél évszázaddal ezelőtt, gyermekjátékoknak tűnnek a mai atom, hidrogén és egyéb nukleáris fegyverek mellett. Holott azok a „gyerekkjátékok” is alkalmasak voltak milliányi emberélet kioltására.

Tehát, egyetlen józan ember sem sajnálná, ha a világ sokkal kevesebbet költene fegyverekre, és helyette ezeket a milliárdokat az emberiség éhez és nyomorgó kétharmadának megsegítésére és felnevelésére fordítaná.

Ez így nagyon szép, és csaknem közmegegyezést kiváltóan hangzik, és biztos vagyok abban, hogy mi, izraeliek sem haragudnánk, ha költségvetésünk kétötödét nem kellene fegyverekre fordítanunk, mivel ellenségeink ugyancsak a fegyvereket ingyen kapják az oroszoktól.

Persze az sem véletlen, hogy eddig még sohasem sikerült a varázsfórmula megtalálni. A fegyvervezetés ugyanis a kölcsönös és csaknem mindig, jogos bizalmatlanság születte, a fegyvervezés előfeltétele pedig a kölcsönös bizalom volna, amire aligha van remény.

Részleges eredmények persze elérhetők ilyen téren, mint például a Moszkvában aláírt amerikai-szovjet rakéta-egyezmény, de még eddig az sem állta ki a próbát.

De, ha elvben, fenntartás nélkül helyeselnék is, ha a világ kevesebbet költene fegyverekre, távolról sem emíre egyértelmű szerencsés és jó dolog az a törekvés, amely az európai feszültség enyhítésére irányul. Mint ahogy a fegyvervezés legfőbb akadályja a bizalmatlanság. Az európai közeledés politikájánál már aligha lehet nem azzal a gyánpurral élni, hogy lényegében orosz csapatdáról van szó, amelybe be szeretné húzni, a nem is annyira gyantalan, mint inkább fáradt és jó részben teljesen alkalmatlan nyugateurópai politikuskokat.

Háborús veszély Európában amúgy sem áll fenn, és így a békét senkinek sem kell megmentenie. Ebben a helyzetben nem véletlen, hogy az oroszok azért törekszenek az „európai biztonsági konferencia” összehívására, mert azt remélik, hogy ott ők, akik, mint mindig, most is, mint egységes blokk fognak résztvenni, egyoldalú engedményeket csikarhatnak ki a belülről igen meglazult NATO-táborból.

Elrettentő példát kell, hogy ilyen téren szolgáljon a Brandt-féle „keleti politika”, ahol Nyugat-Németország aránytalanul több áldozatot hozott az egyezmények aláírásánál, míg az oroszok és a tengyelek jóformán semmi olyat nem adtak fel, ami számukra bármilyen jelentőséggel is bírna.

Mindennél veszedelmesebb azonban az a szellemi leszerelés, amelynek az atmoszférája uralkodik ma a nyugati világban.

A kommunista táborral való mindenfajta

tárgyalás és egyezkedés minimális előfeltétele a nyugati szabad világ legnagyobb foku ébersége és ideológiai felkészültsége kellene hogy legyen. Sajnos azonban, éppen ez hiányzik ma a szabad világban, és ez a folyamat egy nap életveszélyessé válhat.

Ma divatosá vált a „hidegháború” korszakról, mint valami elmult rosszról beszélni, holott szerintem a „hidegháború”, amely, mint a neve is mutatja, nem fegyveres, hanem ideológiai és politikai harc volt — első sorban a szovjet tábornak volt rossz.

A hidegháborús korszak állította meg a kommunista előnyomulását Európában és a világ jelentős részén, mind katonai, mind politikai vonalon, sőt Európában az ötvenes években deffenzívába is szorította őket. Akkor még világos volt, hogy ki az ellenség és nem szándékoztak a nyugati világ felelős emberei illúziókba ringatni magukat, amikor a Kremel vezetőiről, azoknak szándékairól és természetéről volt szó.

Jelenleg ennek pontosan a fordítottja történik. A nyugati világ vezetőinek egyrésze, köztük a németek, franciák és svédek, mindent megtesznek, hogy az oroszokat a saját népiük előtt, mint szalonképes gentlemanokat állítsák be. Persze, vannak a világban most is olyanok, akik ezt az öngyilkos és eszeveszett folyamatot fel akarják tartani, de sajnos, sok esetben igen kevés sikerrel.

Egyes nyugati országokban már „illetlenségnek” számít kimondani azt az egyszerű és kétségbevonhatatlan igazságot, hogy a „dicsőség és nagy Szovjetunió” ma a világ legreakciósbabb országa, ahol az emberi jogok még sokkal jobban lábba taposják, mint mondjuk Szaudi-Arábiában. Jellemző erre a defetista hangulatra az a magatartás, ahogy jelentős polgári körök lelkesen támogatják Brandt keleti politikáját, reakciónak és fasiztának bélyegezték mindenkit, aki ennek az öngyilkos-politikának az ellenzője.

Ebben a szellemi leszerelésben a legveszélyesebb az, hogy teljesen egyoldalú, és csak a nyugati világ vesz részt benne. A keleti táboron belül, ahol nincsen szabad véleménynyilvánítás, ilyen vesztély a számukra amúgy sem áll fenn, több okból.

Először is, az uralkodó kommunista körök nem változtatták meg a természetüket, és gunyosan nevetnek azoknak, akik a szabad világból a kedvükben akarnak járni.

Másodszor, a hidegháború idején, a leigázott kelet-európai országok lakossága előtt éppen azok a nyugat-európai politikuskok voltak a legnépszerűbbek, akik a legélesebben elnyomóik ellen voltak. Ma, amikor a szabad világ a Kremenek udvarol, ez egyben tördőfés azoknak a kelet-európai népeknek a hátába is, akiknek nagyrésze még nem mondott le arról a reményről, hogy egyszer még szabad lesz.

A szellemi leszerelésnek ezek a lelkes, vagy talán sokkal inkább lelketlen apostolai most be akarják szüntetni, például, a Szabad Európa rádióállomás adásait is, mert azt „hidegháborús emlékek” tartják, és nem gondolnak arra, hogy ma is milliák számára ez az illegálisan hallgatott rádió az egyetlen eszköz az igazság megtudására...

Ehelyett ezek az urak éppen azon szorgoskodnak, hogy lerombolják a védőfalakat, és bevigyék a Kremel trójai-falovát a szabad világ táborába.

A nagy kérdés?

(Folytatás a 5. oldalról)

Lőrincz-féle törvényjavaslat miatt bomlik fel a koalíció, a vallásos tömegek szemében igen jól hangzó jelszóval indíthatja el a kortharcot, éspedig hogy intranzigens maradjon a „ki a zsidó” problémájában, s még arra is reményei lehetnek, hogy szavazókat hódít a szélsőségesebb vállások körében.

A Mápán pozíciója fölötté bonyolult és kétes, különösen ha a koalícióval egyidőben a Mádrách is felbomlik. A pártvezetők ugyan azt állítják, hogy valószínűleg ugyanannyi szavazatot kapnak, tehát ugyanannyi képviselőt, mintha közös listán indulnának a Munkapárttal, ebben azonban nem lehetnek biztosak, merthézen utóljára hét évvel ezelőtt álltak önállóan a választók elé.

A koalíciós pártok, főleg a Munkapárt, nyilván nem hagyják figyelmen kívül, hogy a választások kiírása a jelenlegi körülmények között igen sok utókatyát ad az ellenzék kezébe. A sokféle kellemetlen ügy, amely ebben az évben a közvéleményt felbolygatta, természetszerűen állandó témája lenne a korthadjártnak. Ugyanakkor azonban nem szabad elfelejteni, hogy ezeket az érveket felhozta az ellenzék a tisztviselői szakszervezetének választásain is, anélkül azonban, hogy jelentős eredményeket ért volna el.

Ha tehát levonjuk a fenti analízisek a végső konklúzióját, meg kell állapítanunk, hogy több esély van a vállások korai kiírására, mint arra, hogy a kormány és a Kneszet helyén maradjon 1973 nyaráig. A közeli napokban már tudni fogjuk, hogy melyik alternatíva győz. Mint az egyik munkapárti vezető mondotta, a vita tárgyát képező törvényjavaslatok sorsa alighanem fél órával a zavazás előtt fog eldőlni.

Nem akarjuk részletezni mindazt, amit a palotalátogatás során megtekintettünk. Tény, hogy a műkincsek között képviselve vannak a különböző korok és a világ legkülönbözőbb tájai. A palota tulajdonosai évszázadokon át nagy türelemmel, sok hozzáértéssel és komoly anyagi áldozatok árán gyűjtötték a

MA ESTE TÉVÉ-BEN

PÉNTEK

15:00: A meglepetések utcája
15:30: A szombat fogadása
18:30: Rövid hírek arab nyelven.

18:32: „Feleségem a vezérigazgató” — A történet Osmátról és Chászínról szól, akik mindketten állami alkalmazottak, a férfi mérnök, míg felesége vezető állásban működik. Osmát annyira előrehalad munkájában, hogy rövidesen vezérigazgatóvá nevezik ki, ott ahol férje is dolgozik. Itt kezdődnek a bonyodalmak, mert mit otthon a férfi az ur, addig az irodában a felesége.

20:15: Hírek arab nyelven.
20:30: „Péntek este” — Elkáná Gáli tarka műsora
21:15: Hangos híradó
22:00: „Amerikai szeretetsomagok” — Jákov Sávít drámájának tévé változata. A film két leánytestvéréről szól, akiknek egyike Izraelben, míg a másik Amerikában él. A főszerepben: Mirjam Bernstein-Kohén, Fáni Lubics és Ávráham Hór. Rendező: Émek Peri.

22:50: Hírek. Befejezésül egy mondat a Szentírásból. Hátikvá.

ISKOLATÉVÉ

15:45: Könyvrészlet
16:01: Nyelvtani érdekességek
16:14: Bialik verseiből.

SZOMBAT

18:00: Rövid hírek arab nyelven

18:02: Gyerekek a mi utcánkból — „Az őseber” (héber felirat)

18:17: Tudományos film
18:30: Folklor műsor

19:00: Hírek és tévé vita arab nyelven
19:30: Rajzfilmek
20:00: Múlt hírmagazin

20:30: Hámávdül — Műsor Me náchem Áv hó beköszöntése alkalmából. Levezeti: Mordecháj Priman

21:00: Ironside — „A Macabrei férfi”

21:50: Múlt sporthíradó

22:30: Hírek. Befejezésül egy mondat a Szentírásból. Hátikvá.

● Esetleges műsorváltozásért nem vállaljuk a felelősséget.

RÁDIO

A Kol Jiszrael adásainak új hullámhossza

A-MUSOR: Az egész országban (Ejját kivételével) 522 méter; Jeruzsálemben 522 és 256 méter; Ejját 221 méter.
B-MUSOR: Országszerte 457 méter; Jeruzsálemben 457 és 423 méter; Ejját 256 méter. Hátik és Nyugat-Gáli 249 méter, Cíal 355 méter és Kirjat Smona 340 méter.

AZ FM MUSOROKÉVÉLTÉTES:
A-MUSOR: Jeruzsálem 91,3; Hátik 87,6; Ejját 99,25.
B-MUSOR: Jeruzsálem 95,5; Hátik 88,6.

A HADSZEREG RÁDIOJA: 1286 m (230 méter) az ország egész területén.
Az izraeli rádió külföldre sugároz magyar nyelvű adása minden este 20:45 órakor a 33,3 és 31,7 hullámhosszon hallható.

5732. tamuz 25.
1972. július 7., péntek

ALLANDÓ HÍRKÖZLÉS (Csak heteknapokon)
A-MUSOR
8, 9, 10, 11, 12 (és tapszemle)
15, 16, 17, 18, 19 (és hangozsi híradó) 20, 22, 23, 24 órakor.
B-MUSOR
6:05, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 (könnyű néber nyelven), 19:30 (Jiddis), 20:30 (roman), 20:45 (foroz) 21, 22, 23, 24 órák.
A HADSZEREG RÁDIOJA
12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 és 24 órakor

B-MUSOR
6:00: Má toru, 6:10: Torna, 6:20: Hanglemezek, 6:55: Műsorismertetés, 6:59: Egy perc héber nyelvtan, 7:20: Reggeli zene, 7:55: Szóforoknek, 8:10: Hanglemezek, 8:55: Pár perc cionizmus, 9:05: Hangjegyek, 9:15: Házasszonyoknak, 11:40: Hová menjünk ma este? 12:07: A dolgozóknak és a munkaadóknak, — 12:30: Zenes híradó, 14:10: Zenes hetvege Joszi Bánájára, 16:05: Egy perc héber nyelvtan, 16:05: A szerülő ifjúságnak, 16:30: Ki fél a klasszikus zenétől?, 17:05: Rádiójáték, 17:41: Könyvnyű dallamok, 18:05: Zsidó muzsika, 21:05: A szombat fogadása, dalban Gadi Jakobi helyettes közlekedésügyi miniszter kívánságmúsora, 0:05: Régi kedvelt héber dalok, 1:05: Hátikvá.

A-MUSOR
8:05: Közlemények, 8:10: Collegium Musical, 9:05: Klasszikus zene, 10:05: Kamarazene, 14:10: Anyáknak és gyerekeknek, 15:05: A szombat fogadása, 16:04: Egy perc héber nyelvtan, 16:05: Közlekedési magazin, 16:30: Kedvelt klasszikus zene, 17:55: Közlemények, 18:05: A jövő heti zeneműsor ismertetése, 18:30: Irodalmi magazin, 19:07: A héten történt, 20:10: Nigunim, 21:05: Péntek éjjeli stereo koncert, — a belga rádió felvételeiből, 23:07: Rádiónovella, előadja Joszi Gráber, 23:35: 21 dallamok, 0:05: Egy perc líra Hátikvá.

A hadsereg rádiója
11:05: Hanglemezek, 11:15: Külföldi dalparádé, 11:30: Déli vendég, 12:05: Hanglemezek, 12:30: Cháná Zemer csevegése, 13:05: Üdvözlés, 14:05: Személyi hírek, 15:05: Hátikvá, 15:10: Régi dalok, 16:05: Kedvelt slágerparádék, 17:05: Üdvözlés dallal a frontkatonáktól, 18:05: Hangozsi híradó, 18:30: Hátikvá, 19:05: Nátán Dunevitz műsora, 20:05: Kívánságműsor, — 21:05: Zenes kiadások, 22:05: Ábá-Meese kívánságmúsora, 23:05: Tarka műsor, 0:05: Műsorzárás.

5732. tamuz 26.
1972. július 8., szombat

ALLANDÓ HÍRKÖZLÉS (Szombaton és ünnepnap)
A-MUSOR
8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19 (és hírmagazin) 20, 22, 23, 24 órakor.
B-MUSOR
1:00, 2, 3, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 (könnyű néber nyelven), 19:30 (Jiddis), 20:30 (roman), 20:45 (makyar) 21, 22, 23, 24 és 24 órák.
A HADSZEREG RÁDIOJA
12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 22, 23 és 24 órakor

B-MUSOR
7:00: Adon olám, 7:16: Hanglemezek, 7:55: Műsorismertetés, 8:05: Kedvelt lemezek, 8:55: Országismertetés, 9:05: Kedvelt lemezek, 10:05: Könyvnyű és klasszikus, 11:05: Eln Gedi kibuc szíjárszós társulatának műsora, 12:05: Vidám jelenetek és animált dallamok, 13:05: A színház és a film világból, 13:40: Cházánut, 14:09: Hová menjünk ma este? 14:35: Héber dalok, 14:52: Ezeréves emlékek, 15:05: Tíz év dolga, 15:05: Héber dalok, 15:05: Beszélgetés új olék, 16:30: Sport, 18:45: Jiddis dalok, 19:05: Héber dalok, 21:30: Jazz, — 22:05: Meni Peer tarka műsora, — 22:54: Könyvnyű dallamok, 23:07: Tanc zene, 1:05: Hátikvá.

A-MUSOR
8:05: Közlemények, 8:15: Szombat reggeli hangverseny, 9:05: A tudomány világból, 9:35: Zenei fejtörő, 10:05: Hangos heti híradó, 11:00: Hátikvá, 11:05: „Detektívjáték”, — 12:05: Havi interjú, 13:05: Szombat koncert, 17:05: Ami Máájánál szerezző és művel, 17:55: Közlekedési hírek, 18:05: Recitál, 18:42: Jiddis dalok, 20:10: Tíz év részletek, 20:20: Hámávdül és Melive Malká, 21:05: 190-12, 21:35: Szólószámok, — 22:06: 190-12, 23:07: Egy művész portréja, 0:05: Egy perc líra és Hátikvá.

A hadsereg rádiója
11:00: Műsorismertetés, 11:05: Villámtréfák és dalok, 12:05: Mose Tímer tarka műsora, 13:05: 216 Interjú Smúral Almoggal, a Rádióhatóság vezérigazgatójával, 15:05: Két óras tarka műsor, 17:05: Rádiószínpad, 18:05: Ávnes Chizkijáhu és Fíedel a mikrofon előtt, 18:30: Sikkid professzor csevegése, 19:05: Savanuvissz — Joszi Gráber, — 20:05: Niel Cedaka énekszáma, 21:05: Vallásügyi magazin, 21:30: Filmzene, 22:05: Kívánságlemezek — 23:05: Ágási professzor csevegése, 0:05: Műsorzárás.

NAGYHARANGOSTÓL TEL-AVIVIG

Abádi Ervin regénye: „Mérlegen” A „Hét tükre” kiadása

Második kiadását érte meg Abádi Ervin új regénye, a „Mérlegen, amely híven címéhez, egyfajta irodalmi formába öntött mérlege egy tragikumból katasztrófába, katasztrófából szenvedésekkel teli hősiességbe torkolló zsidó történelmi korszaknak. Magyar-zsidó regény írója nem riad vissza attól, hogy a magyar-zsidó zsidó korszakot eleve kerestül juttassa kifejezésre irodalmi szándékait. Nem fél beleásni a magyar-zsidó közelmúltba, személyi élményei sokkal erősebbek annál, semhogy kerülőt tessen, valamiféle egyetemességre törekedjen, hogy a zsidó korszakot a maga teljes és széles borzalmában ábrázolja.

Abádi szemében a magyar-zsidó zsidó korszak elég borzalmas ahhoz, hogy egyetemessé váljon akkor is, ha nem lép át ezt a keretet. Magyar zsidó regény ez — hősei itt, Izraelben is magyar-zsidók, a magukkal hozott galúti emlékektől megkínzott, szenvedő emberek, akiknek ugyszólván nem adatott meg a boldogság. Minden hőse tragikus életű és alapjában véve tragikus sorsú is. Ha itt-ott feleslén a történetben némely hősenek egy-egy boldog pillanata, azt is azonnal elsöpri a tragikum, amely az egész korszakra úgy ülepzik rá, mint a sűrű köd, amely fullaszt és elröplő a tőlünk a látóhatárt.

Ennek a komor hangulatu regénynek a cselekménye hőmpolyg, olyan mint egy folyam, amely szeszelenen kigyózó medrének váratlan fordulatában mindig befogad egy-egy mellékfolyót. Főcselekmény és rengeteg mellékeselemény. két főhős és a mellékeselemény tucatjai elevenítik meg a szálguldo történetet. Szilágyi Sándor és Márta körül magyarországi nyilvánosságosztóvok, keretlegények és hűtlen parasztok, cionista fiúk és lányok, az izraeli valósgában cseledező-botladozó és többé-kevésbé családott új olék keringenek, akiket jó ismerősöként üdvözöl az olvasó.

mert hiszen a Duna partjától Tel-Avivig ő is találkozott velük, most is látja őket, minden-napi életében. Tel-Avivban kezdődik és a haldokló főhős emlékezése visszaviszi a cselekményt Nagyharangosra, hogy aztán újra Izraelbe hozza. A mélyebb, igazi élményt a magyarországi múlt hagyta a szerző lelkében. Az a kép autentikusabb, meggyőzőbb, irodalmi szempontból is időállóbb, mint a regény második része, amelyben már a cionista megalusulást látjuk. A magyarországi hősk igazán élnek, irodalmi szempontból is időállóbb, mint a regény második része, amelyben már a cionista megalusulást látjuk. A magyarországi hősk igazán élnek, irodalmi szempontból is időállóbb, mint a regény második része, amelyben már a cionista megalusulást látjuk.

Szilágyi Sándor problematikus ember, talán a gyermekkori szerelem a szép Lili nagynéni iránt zavarja meg lelki fejlődésében. Halála előtt válik igazán nagygyá, amikor rádöbben.

A KÖZPONTI PARANCSNOKSÁG NYERTE A HADSEREG BAJNOKSÁGÁT

A hadsereg labdarugó bajnokságának döntőjét kedden este reflektorfények mellett a rámt-gáni nemzeti stadionban játszották le. A 20. éve megrendezett labdarugó torna döntőjében a központi hadtest parancsnoksága, minden erőfeszítés nélkül, 5:0 arányban legyőzte a déli hadtest játékosait, akik mindössze 40 percig voltak méltó ellenfelek.

A központi hadtest, amely 1959 óta először és összesen negyedszer nyerte a bajnokságot, kitű-

nyen játszott és megérdemelten győzött. Dáni k. Perc. Mák-mál és Mose Jechiel pedig 1-1 gólt lőtt. Meg kell jegyezni, hogy a központi parancsnokság csapatának 11 tagja közül 9 ismert, élvonalbeli játékos.

A statisztikusok megállapították, hogy eddig mindössze két alkalommal volt ilyen elsőprő győzelem a döntőben. A hadsereg labdarugó-bajnokságának első évében, 1949-ben, a Ben-Cion csapata a katonai rendőrséget, 1963-ban pedig a páncélosok a légihaderőt győzték le, ugyancsak 5:0 arányban. Egy nappal korábban bonyolították le a harmadik helyért folytatott küzdelmet, amelyen a mindenki által a bajnokság favoritjának tartott páncélos fáválogatot 10:2 (1:0) arányban legyőzte a Náchált. Mint az eredmény is mutatja, a páncélosok a második félidő 45 perce alatt 9 gólt lőttek, a legyőzött ellenfél pedig kettőt, ami azt jelenti, hogy a második félidőben átlag 4 percnél esett gól.

Barzilay István

A Bank Leumi igazgatótanácsa Kovács Slomót, a hitelosztály eddigi vezetőjét vezérigazgató helyettesé léptette elő. A kitűnő nevű, Orosházaról elszármazott bankzakember 26 éve áll a pénzügyintézet szolgálatában.

Sokszáz főnyi vendégsereg — rokonok, barátok — vett részt Chájun Dán mernök és felesége, Dália fiának brit-milá ünnepegen, az akkori Cor vendéglő fogatótermében. Az újszülött dr. Dávid Zoltánné unokája. A szertartást Szezáj kántor végezte, a szándék tisztségét dr. Jiszraél Haitán, a haditengerészet egészségének főbbjára vállalta. Ö recitálta az áldásokat is.

Kelen Pál zongoraművész sikeres koncertet adott Haifán, a Rothschild kulturház közönségének. Műsorán Liszt, Chopin, Schumann és Beethoven művek szerepeltek.

Nagyszerű szerzői est keretében találkozott Forrai Eszter költőnő — lapunk párizsi irodalmi levelezője — a közönséggel Tel Avivban, a Liberális Párt kulturtermében. Salpéter Julius, Tel Aviv városi tanácsosa köszöntötte az ünnepeltet és az est közönségét, majd Wohl Katalin szimfonikus és Dán Dalmát humorista szerepelt. Az előadást Benedek Pál konferálta.

Szűk családi körben ünnepelte meg Schönwald Mirjam és Avraham Kfar Gideonban házasságkötésük 51. évfordulóját.

Tanévzáró ünnepelt rendezték Jeruzsálemben, a Chug Jecé Hungaria nagytermében az ulpán hallgatók. Fisch Abraham elnöki megnyitójában értékelte az ulpán vezetőit, Kautheil Jehosua Arjenak hebraizációs tevékenységét. A tanítványok nevében Ringwald Olga Judit és Oren (Fenyő) Margalit szólt fel. Beszédet mondott Kautheil Jehosua Arje is.

„ALUMIM” UDULO

Haifa — Kármel

Kádima u. 27., tel. 81—366

* Köser *

Különleges egyéni kezelés öregek részére. Állandó orvosi felügyelet. Minden szobához külön fürdőszoba.

Csodás kert.

Üdülőknek, turistáknak szobák teljes penzióval vagy csak reggelivel.

Egymás között... — MAGYAR ZSIDÓ KURIR —

Szerencsekiváratokkal halmozták el Goldstein Kornélt (Nagy-szeben), abból az alkalomból, hogy megnyitotta Natanján orvosi szereket gyártó laboratóriumát.

Kelen Ferenc aradi fotóművész rokoni és baráti látogatásra érkezett. Izraelben élő baráti köre nagy szeretettel fogadta.

Dr. Ringwald Ervin, lapunk európai levelezője ismét rövid látogatásra érkezett.

Székely István, lapunk munkatársa, néhány hetes európai szabadságáról hazakerkezett.

A tel-avivi Dán szállóban hétfőn este rendezett fogadás keretében üdvözölték a Maramarosi Zsidók Föderációjának new-yorki vezetőit, Sam Kaplovitovt és nejét, valamint Max Glasert. Az izraeli tagozat elnöke, Gross Slomó Jákov Kneszet-képviselő beszámolt a tel-avivi Bét Zikaron építkezési munkálatairól, és közölte, hogy a házatavást channukára tűzték ki.

A Bét Zikaron építkezési munkálatainak befejezésére és a belső berendezés megkezdésére még további 400 ezer fortra van szükség, amit olyképpen oldottak meg, hogy százezer font mozgósítását az izraeli tagozat vállalta, míg a további 300 ezer fontot a new-yorki tagozat fogja fedezni.

Hajdu Bandi (Nagyvárad) és felesége, Erdős Kati (Arad) Miamiból Robi fiukkal rokoni és baráti látogatásra érkeztek.

Ötven éves érettségi találkozót tartottak a temesvári zsidó liceum 1922-ben végzett növendékei Haifán, a HOH-ban. Latter Alexander szervezte meg a találkozót, amelynek résztvevői nagy örömmel és szeretettel köszöntötték egymást.

Amerikai tudósítónk írja, hogy dr. Kardos Lászlót, az amerikai MUSZ-szövetség elnökét, a Magyar Zsidó Világszövetség amerikai tagozatának alelnökét és feleségét gratulációkkal árasztották el a barátok, ismerősök és a magyar-zsidó közelet vezető személyiségei házasságuk 25. évfordulóján, amelyet egyszerre ünnepele Alex fiuk és menyasszonya eljegyzésével.

Jókívánásokkal halmozták el a héten dr. Antal Lászlót és feleségét, Annát — unokájuk megszü-

letése alkalmából. Az újszülött kislány Rafi Macza és Mirjam első gyermeke.

Chevron zsidó negyedében, Kirját Arbában sokszáz főnyi vendégsereg jelenlétében ünnepele meg a negyed egyik alapítóját, Mágéni Chájim újszülött fiának brit-miláját. Jelen voltak az ünnepegen a Brooklynból erre az alkalomra ideérkezett nagy szülők is, Büschitz Béla és neje, Magvas felköszöntöt mondott az ünnepegen Grossberg Jenő budapesti ortodox rabbi, aki látogatásban tartózkodik Izraelben, valamint Távorci és Lévi jeruzsálemi rabbi.

Az egykori erdélyi Somér-szerzet tagjai hangulatos találkozó-ra gyűltek össze Tel Avivban. A régi emlékek felelevenítésében Bárdi Teréz szimfonikus és a Párizsból érkezett Stern Móric járt az élen, majd Katz Ári, Kohn Pici, Brummer Sanyi, Simon Tibor és mások derűs felszólalása lendítette a hangulatot. A baráti találkozó Fuchs Feri vette le.

Weisz Erzsébet (Budapest — Bécs), Izrael bécsi követtségének tisztviselője ismét látogatásra érkezett. Baráti köre nagy szeretettel fogadta.

Fagylaldélutánt és fogadást rendeztek a HOH haifai szervezete Salamon Róza, egyik legaktívabb tagja tiszteletére, a városból való elkötözése alkalmából. Az ünnepeltet a vezetőség tagjai köszöntötték.

Nagy résztvétel mellett rendezték meg a Páparól elszármazottak évi ázkárjukat, amelyen dr. Kardos

TISZTUIJTÁS A H.O.H. TEL-AVIVI SZERVEZETÉBEN

— Schwarz Mose lett az új elnök —

Tisztujtó közgyűlés volt a héten a HOH tel-avivi szervezetében, amely dr. Kauders Ben Cion, az országos szervezet elnökének jelenlétében folyt le. A lelépő vezetőség beszámolóját Fürtös Simon terjesztette be, majd Foltyn Magda tükárnő ismertette a pénztári jelentést.

A tisztujtás során Schwarz Mose választotta meg a közgyűlés elnöknek, a díszelnök dr. Földi Márton lett. Fürtös Simon, Reich Jehosua és Weissburg Etust társelnöknek választották, az ügyvezető elnök funkcióját a jövőben Hegyesi Eliezer tölti be.

Weisz Matitjáhu lett a pénztáros, helyettesének Hirsch Bözket választották.

Három tagu az ellenörök bizottsága: Balaban Márton, a bizottság vezetője, Fleischmann Jona és Perl Dov a tagjai.

A szűkebb vezetőség megválasztása Salpéter Julius által be-terjesztett indítvány alapján történt. A közgyűlés a tel-avivi HOH legaktívabb tagjaiból 65 tagu választmányt is választott.

Dr. Kauders Ben Cion és Hegyesi Eliezer köszöntötte az új elnököt, Schwarz Mose, aki néhány szóval megköszönte a bizalmat és vázolta a munkater-
vát.

„Szereket — mások, ha ők, egyetlen segítség megoldható, hanem a partnerke a jelen minden kik teljes egység nem seg ratta és úgy visel z a haso magyará igyekezz mit.”

„Ez a kölcsön a fiu k lük bes gyekek ség, ó báj és szerűen ségre, valaki jukat e szintén

Hete egyéni ki. Ez otthon a szoci látogat esetleg

A me

Hetenker fiatal leán Aviv északi sikátorai fiúk, suha bamenök ja. A 25 ezután bet letti „Bét ba, ahol a vargó fiat utcai band ki Ben N avivi egye nemi fak gyan ott ason a szül.”

„Amikor történelmi kát kerest kerültem zára, ahol keretében ru utcai csoporthoz megbizás ra, de az hogy imn ben a kl mondja V zátartozik éves ifjúk richája”, ben a m ugvány s az utcán bandákba embersége töltik — az esti s közülük k hétetlen ki az ut ut vezet a börtön

A gyer igy nevez jakat Vil várják, H akkor a lenségről, folytatott kérésről

EGYI „Szereket — mások, ha ők, egyetlen segítség megoldható, hanem a partnerke a jelen minden kik teljes egység nem seg ratta és úgy visel z a haso magyará igyekezz mit.”

„Ez a kölcsön a fiu k lük bes gyekek ség, ó báj és szerűen ségre, valaki jukat e szintén

Hete egyéni ki. Ez otthon a szoci látogat esetleg

Hete egyéni ki. Ez otthon a szoci látogat esetleg

Hete egyéni ki. Ez otthon a szoci látogat esetleg

Hete egyéni ki. Ez otthon a szoci látogat esetleg

Hete egyéni ki. Ez otthon a szoci látogat esetleg

Hete egyéni ki. Ez otthon a szoci látogat esetleg

Hete egyéni ki. Ez otthon a szoci látogat esetleg

Hete egyéni ki. Ez otthon a szoci látogat esetleg

Hete egyéni ki. Ez otthon a szoci látogat esetleg

GRATULALUNK ÉS SOK SZERENCSET KIVÁNNAK BLÜTHNER DÁVIDNAK és HELENNEK UJ BORKABÁT SZALONJUK MEGNYITÁSÁHOZ, T.A., Allenby 99., I. em. EVA, SAUL és CHANÁN

KURAK minden EURÓPAI FÜRDŐHELYEN vagy VAKACIÓ az ALPOKBAN 50.—5-től, a heti teljes ellátás SZÁRÁZFÖLDI TURAK EURÓPÁBAN NYELVTANFOLYOMAK (szociálisn felnötteknek). EURÓPÁBAN Etenedezük KELETEURÓPAI utazását. • Rendeljen helyet általunk! Tapasztalatink az Ön előnyét szolgálják!

CANAANTOURS, Tel-Aviv, BEN JEHUDA STR. 113, Tel. 220120

TOPSY KUPPERS „HEUTE ABEND: LOLA BLAU” UTOLSÓ ELŐADÁSOK

JERUZSALEM HOLNAP, szombat, 7. 8. Bét Háám, 8.30	HAIFA Vasárnap, 7. 9. Shavit, 8.30
--	--

Jegyek: Jeruzsálem: Cahana; Haifa: „Nova”, Garber
Impresszário: W. H. ROBERT

JISZRAEL WALIN BEMUTATJA:

MARY ISOREANU

A JIDDIS SZINHAZ KIRÁLYNŐJÉT

Rendező: M. GRÜNSTEIN
Zene: A. LUSTIG
Kittünő szereposztás

DI OREME MILIONERKE

Péntek, július 7., 8.45 NAZÁRET — NURIT	Szombat, július 8., 6.45—9.00 TEL-AVIV — ZOA
Hétfő, július 10., 8.30 KFAR-SZÁBA — ÁMAL	Kedd, július 11., 8.30 CFAT — CLIL
Szerda, július 12., 8.30 TEL-AVIV — OHEL-SEM	Csütörtök, július 13., PETÁCH-TIKVA HEJCHÁL

6 UJ KELET 1972. VII. 7

Pilot 100.000

AZ ORSZÁGBAN 100 EZER CSALÁD ÉLVEZI A PILOT KÉSZÜLÉKEKET!

ÖN IS CSATLAKOZHAT AZOKHOZ, AKIK ÉLVEZIK A PILOT KÉSZÜLÉKEKET ÉS KÜLÖNLEGES FELTÉTELEKBEN RÉSZESÜLHET:

Aki 1972 április és július között televíziót, mosógépet, mosogatógépet, stereo berendezést vásárol, részt vehet az óriási Pilot 100.000 akcióban.

AKI TELEVIZIÓKÉSZÜLÉKET VÁSÁROL:

- Öt csodás kirándulás Romániába, beleértve az utazási költséget, adót, elszállásolást luxus szállodákban 10 napra. Ezt sorsolják ki az ebben a hirdetésben közölt készülékek vásárlóinak.
- Nagyszerű és drága ajándék: Hatszemélyes kávé készlet annak a televízió-vásárlónak, akinek már Pilot gyártmányú mosógépe, mosogatógépe, vagy stereo készüléke van.
- 5 éves ingyen garancia minden alkatrésze, beleértve a képernyő lámpáját.*
* Feltéve, hogy a készüléket a Pilot service laboratóriumába viszi javítás végett.
- Elsőrendű belső antenna ingyen.
- A 3538, vagy 3537 típusú készülékek vásárlói 10 fontos jelképes áron kapnak tartólabákat.

5
EVES JÓTÁLLÁS INGYEN minden alkatrésze, beleértve a televízió képernyőjének lámpáját*

24" 3540 D17

24" 3538 D17

24" 3537 D17

24" 3536 D17

Foglalkozása: ifjúsági oktató

A KÜLVÁROSOK IFJUSÁGÁNAK melegségre és szeretetre van szüksége

— Viki Ben-Nátán beszél a tel-avivi problématis ifjúság problémáiról —

Hetenként háromszor csinos, fiatal lány indul utnak Tel-Aviv északi részéből Jaffa sötét sikátorai felé, ahol már fiatal fiúk, suhancok, sőt legényszám-bamenők népes csoportja várja. A 25 éves Viki Ben Nátán ezután betér a Noga mozi melletti „Bét Ami” ifjúsági klubba, ahol az azelőtt az utcán csavargó fiatalokkal, az azelőtti utcai bandákkal foglalkozik. Viki Ben Nátán elvégezte a tel-avivi egyetem irodalmi és történelmi fakultását és jelenleg ugyan ott a kriminológiai fakultáson a „master” diplomára készül.

„Amikor még irodalom és történelemszakos voltam, munkát kerestem az esti órákra. Így kerültem el a tel-avivi városházára, ahol a népjóléti hivatal keretében működő és a fiatalok utcai bandákkal foglalkozó csoporthoz irányították. Ennek megbízásából kerültem Jaffára, de az már nem véletlen, hogy immár két esztendője ebben a klubban dolgozom” — mondja Viki, aki úgy érzi, hozzátartozik ahhoz a száz 16-21 éves ifjához, akiknek a „madrichájá”, az oktatója, helyesebben a mindene. Ezek a fiatalok ugyanis a klub felállítását megelőzően az utcán csavargtak, általában bandákba verődve, most pedig emberséges körülmények között töltik — teljesen önszántukból — az esti szabad óráikat. Sokakat közülük a lehelletlen, az elviselhetetlen eseládi létkör taszított ki az utcára, ahonnan egyesek utat vezet a lezültséhez és onnan a börtönbe.

A gyerekek, illetve a fiúk — így nevezi a gondjaira bízott ifjakat Viki Ben Nátán — már várják. Ha szeméik beszélnek, akkor a jövőbe vetett reménytelenségről, illetve a szebb jövőért folytatott törekvéseiről és segítségkérésről beszélnek.

EGYENLŐ PARTNEREK

„Szeretem ezeket a gyereket — mondja Viki — mert hálásak, hogy valaki meghallgatja őket. Sokak számára ez az egyetlen hely, ahol tanácsot, segítséget kapnak a számukra megoldhatatlannak látszó problémákra. Nem prédikálok nekik, hanem magyarázok és egyenlő partnerként beszélgetünk. Sajnos, a jelenlegi helyzetben, nem minden esetben nyújthatok nekik teljes segítséget. Helyette igyekszem magyarázni, hogy nem segít rajta, ha önmagát sirtatja és helyesebben teszi, ha úgy viselkedik, mint a többi hozzá hasonló kora gyerek. Magyarázom, hogy van feje és igyekezzen használni, mert van mit.”

„A fiúk — folytatja Viki monológját — gyakorlati segítséget kapnak, mert ha összkülönbözőnek munkaadójukkal, akkor beavakozom és igyekszem elismertani a vizslyt. Hasonlóan közbelépek, ha a fiúknak meggyűlik a baja a fiatalok bűnözőkkel foglalkozók osztályával, vagy a szociális gondozóintézet. Feladatunk egyik része az, hogy közvetítsék, illetve magyarázzák bizonyos társadalmi jelenségeket. Ha a szóbanforgó fiú „elfogad”, akkor nyert ügyem van, mert hallgat felvilágosításomra. Csak az dolgozhat a peremvárosokban élő ifjakkal és utcagyerekekkel, aki szereti őket.”

„Ezután következnek az őszinte, kölcsönös kibeszélés az oktató és a fiú között. Nem unalmas velük beszélgetni, mert ezekben a gyerekekben rengeteg emberiség, őszinteség, melegség, sőt báji és igazi életöröm van. Egyszerűen szükségük van melegségre, megértésre és arra, hogy valaki meghallgassa problémáikat és tudtukra adja, hogy őszintén szereti őket.”

LÁTOGATÁSA LAKÁSOKBAN

Hetenként néhány órát a fiúk egyéni problémáinak szentel Viki. Ez azt jelenti, hogy ellátogat otthonukba, vagy elkíséri őket a szociális gondozóintézet, meglátogatja őket a börtönben, vagy esetleg időt talál arra, hogy a

fiúk egyikével a klubon kívül is elbeszélgesen. Ezt igen gyakran nem a munkaidejéből teszi. „Az idő nálam nem játszik szerepet — mondja Viki — bár a hivatásosan feljegyzet: heti 16 munkaóraért netto 350 font fizetést kapok a városházától” ...

Sulyos problémát jelent a klub rendszeres munkájára nézve az, hogy a lányok nem jutnak el a „klubba”. Péntek esteként, amikor a fiatalok általában a diszkótekókba mennek, ez a kültelki ifjúság a klubjában ül és még arra sincs lehetősége, hogy kis ünnepséget rendezzen. (Az ok ismeretes. Nem csak a népjóléti minisztérium, hanem a népjóléti hivatalok többsége, így a tel-avivi is, vallásos vezetés alatt áll és... a koalíciós status quo kötelez. A szerk.)

Mégis az egyik magával hozza a gitárját, a többiek pedig énekkel kísérik és igyekeznek „vigadni”.

Külön problémát okoz az északi városrészek ifjúságával való érintkezés. Igyekeznek összehozni őket, beszélgetést „provokálni” és ezek a találkozók, vagy szimpóziumok a két különböző réteghez tartozó ifjúság között, nem mindig végződnek sikerrel.

„A BÁTJAM TOLVAJ, ÉN IS AZ LESZEK”

„Nehéz feladat ledönteni azt az életformát, nevelést, tapasztalatot, vagyis „társadalmi értéket”, amelyeket ezek a fiatalok az utcán, vagy otthon a szubkultúrában szereztek — hangsúlyozza Viki. — Munkám során találkozom olyan 16 éves fiatalokkal, akik nyíltan megmondta, hogy lopott. Arra hivatkozott, hogy a

bátyja bűnöző és ő is az lesz. Személyes beszélgetések során sikerült megszerezem a bizalmát és emberfeletti erőfeszítéssel sikerült munkát találni a számára. Ma ez a fiú és fivére is,

ta el a tászkát, vagy példaképpel érzékeltetve elmagyarázzák neki, hogy milyen kárt okozott embertársainak, felfogja, megérti és sajnálja a történeteket. Jömagam pedig úgy érzem, hogy adtam valamit ezeknek a fiataloknak.”

BELESZERETNEK A FIUK

Mint magányos nőnek, voltak-e problémái a fiúk között?

Viki mondogva mondja: „Először megtörtént, hogy néhány fiú belésszeretett, mint ahogy általában a gyerekek szerelmesek lesznek a tanítóniába, vagy oktatójükkbe. Voltak, akik meghívtak moziba, vagy sétálni. Elsősorban semlegesítenem kellett az így keletkezett nem feszültséget, amely velem kapcsolatosan megnyilvánult. Vidám hangot ütöttem meg és hangsúlyoztam, közéjük tartozom és így nem képezek számukra szerelmi objektumot. Igyekeztem rávezetni őket arra, hogy egy idősebb nővert lássanak bennem. Egyik pedagógiai elvem az, hogy az ifjúság olyanok lássa magát és úgy fogadjon el magát, mint amilyen és ne lásson kudarcot abban, ami nem tartozik rá. Igyekeztem elvetni bennük az emberbe vetett hitet és megmutatni, képesek arra, hogy jobb, érdekesebb és emberibb életformát és létkörülményeket teremtsen magának.”

„Igyekeztem kiszélesíteni érdeklődési körüket. Vonatkozik ez a beszélgetésen kívül felolvasásra, történetek elbeszélésére, hanglegyekről közvetített klasszikus zene hallgatására, a klub sajátkezüleg történt feldiszfítésére és

így tovább. A munkám lényege azonban — hangsúlyozza Viki —, mint mondtam, továbbra is a csoportos és az egyéni beszélgetésekre támaszkodik. Végleges cél az, hogy otthonosan érezzék magukat, mert együttműködésük nélkül nincs értelme és értéke munkámnak”.

OTTHON IS FELKERESIK

A klub falain kívül is igyekeznek fenntartani a kapcsolatokat a fiúkkal, akik, ha Viki lakása körül járnak, minden különösebb ok nélkül „felugranak” hozzá egy pohár kávéra, vagy jótanácsért, sőt ha bajba kerültek, segítség-kérésért.

A fiúk, akiknek sikerül megmenekülniük az utcától és katonai szolgálatot teljesíteni, gyakran leveleznek vele. Azok a „gyerekek”, aki felnöttek és elhagyták a klubot, gyakran visszatérnek, hogy elmeséljék problémáikat, vagy sikerüket. Elsősorban azt, hogyan sikerült beilleszkedniük a dolgozó emberek társadalmába.

„Itt a klubban — mondja Viki — a fiúk érzik, hogy szeretik és akarják őket. Sokaknak ez az otthona. Gyakran mondják nekem:

„Látja, nem hozunk szegényt magára”.

„Nem tulok, amikor azt mondom, hogy hozzájuk tartoznak, közéjük valónak érzem magam és pontosan úgy bánok velük, mint egyetemi barátaimmal, vagy személyes ismerőseimmel. Még beszédmodoromon sem változtatok. Gyakran megosztom velük problémáimat és boldogok, hogy tanácsot adhatnak nekem. Beszélnek nekik személyes élményeimről és vitatkozom velük”.

„Azért iratkoztam be a kriminológiai fakultásra, mert elméletileg meg akartam alaponi a munka által szerzett gyakorlati tudásomat és tapasztalatomat” — mondja Viki Ben Nátán, aki elhatározta, hogy ha megszerzi doktorátusát, akkor sem hagyja „abba munkáját a kültelki ifjúsággal és az utcagyerekekkel.”

Jigál Jiszacharov

A legujabb színáji leletek

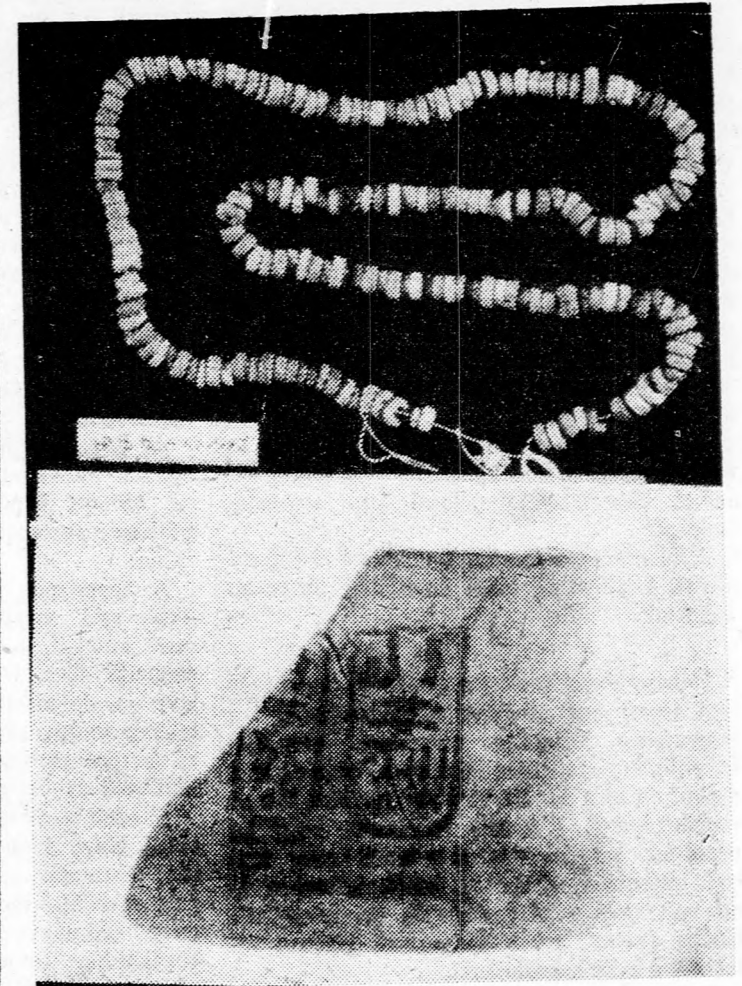
Irta: KERTESZ TRUDE

A Szináj félsziget rohamosan fejlődik: új utak, új települések teszik változatossá az egykori pusztaságot. A beduin lakosság életszínvonalának emelésére iskolák, egészségügyi központok létesülnek. A turisztika fellendülését célzó komplexumok szintén a homokból nőnek ki és az Ejlát-Sárm el-Sejk vámai hihetetlen fejlődést mutat.

A Szináj félsziget az ókorban átjáróul szolgált Afrika és Ázsia

tiszteletére emelték. Mindkettőben fellelhető a fáraó neve aki a bányászokat a távoli helyekre irányította.

Ezidén dr. Rothenberg további fáraók neveire bukkant, és Dél-Szinájban újabb rézbányászókat fedezett fel. Ebből következtethetünk arra, hogy a háromezer évvel ezelőtti dinasztia milyen tájékozott voltak a terület természeti kincseiről és nyilván jól ismerték az

Fent: A timnai ásatásoknál talált egyiptomi gyöngyök. Lent: a timnai ásatásoknál talált, III. Ramszesz nevével díszített fajansz kehely.

között és a mainál jóval sűrűbben lakott terület volt. Hétezer évvel ezelőtti települések tömege terül el Észak- és főleg Dél-Szinájban.

Dr. Beno Rothenberg több mint 350 ilyen településre bukkant az utóbbi öt év alatt végzett kutatásai folyamán.

Szinájban bányázták a türkizt és egyéb ércet. A dr. Rothenberg vezetése alatt Arává expedíció, a bányászok köralku lakótelepeire lett megtaláltak a metalurgiához szükséges kemencéket fújtatókat, szerszámokat. E bányákban dolgoztak az ó-egyiptomi fáraók bányászai, de ugyanakkor kánáánita szakmunkásokat is alkalmaztak.

Erről tanuskodnak a Serabit el-Khadem-i templom Hator istennőnek ajánlották. Ő volt a türkiz és az idegen országok istennője. Tiszteletére nagy ünnepségeket rendeztek, amelyeken a Kánáánita törzsek is résztvettek. Ezrelvél találtak itt áldozati tárgyakat: jökvánásokkal ellátott karcsatokat, kis figurákat, fajanszt és réz-díszítványokat, gyöngyöket.

Dr. Giveon, a tel-avivi egyetem egyiptológusa, restaurálási munkálatokat végzett a templomban, amelyek kapcsán sok új feliratot és érdekes újabb leleteket talált. Az izráeli Természetvédelmi Társaság a helyi katonai parancsnoksággal karöltve, megnyitotta ezt a maga nevében egyedülálló, templomát a nagyközönség számára.

Másik érdekes lelet, amelyről már a múlt évben számolt be az Uj Kelet, — a dr. Rothenberg által feltárt Timna-i templom, melyet az egyiptomi és midianita bányászok építettek Salamon király oszlopai árnyékában. Ezt a, mint a fent említett Serabit el Khadem-i templom, Hator egyiptomi istennő

utakat, melyekre expedíciójukat küldték.

A legujabb, III. Ramszesz idejéből való feliratok is azt bizonyítják, hogy Hator istennőnek áldoztak és az ő segítségét kérték feladatuk sikeres keresztülviteléhez.

A Timna-i Hator templom érdekességei közé tartoznak a midianiták által hozott dísz tárgyak, ami bizonyíték arra, hogy Mózes idejében a bibliai midianiták együtt dolgoztak Timnán az egyiptomi bányászokkal.

Most mindezek a leletek a templom rekonstruált maszával együtt világszerte uton vannak, hogy különböző múzeumokban bemutatásra kerüljenek.

A British Museum-ban nemrég fejeződött be a „Midianita Timna” kiállítás, majd New-Castleben, Birminghamban, Manchesterben mutatják be a leleteket. Utána Amszterdamban, Bruxellesben, Nemetországban, Franciaországban és végül Amerikában lesz látható ez az érdekes kiállítás.

A világ így megismerheti a Szináj multját és az egyiptomi-midianita-kánáánita együttműködés területét.

További felfedezéseken dolgoznak a tudósok: így Zeev geografus, Észak-Szináj-i települések sorozatára bukkant az idén, és nem lehetetlen, hogy ennek kapcsán meg tudják találni véglegesen állapítani Mózes és Egyiptomból kivonuló őseink pontos utirányát, amely mind eddig élénken viatott probléma volt a világ tudósai, régészei és Biblia-kutatói számára.

HIRDETESEKET ÉS ELŐFIZETESEKET FELVESZ

UJ KELET natanjai megbízottja GROSZ F. NATANJA,

Rech. Giora Joszefitál 8/27

1972. VII. 7 UJ KELET 7

Otthont ad családjának - Adja nekik a legjobbat

A „Sikun Ovdim” az utóbbi évtizedekben sokszáz ezer lakást épített és új lakótelepüléseket fejlesztett ki. A mai napig jó lakásnak, tekintélyes környéknek számítanak és megőrzik értéküket.

Ma is jól tervezett lakást kap a Sikun Ovdimnál, átfogó környezettervezés keretében, amely megfelel az egész család szükségletének.

Őn ugyan a család számára vesz lakást, de emlékeznie kell, hogy az egyben befektetés is, és igyekeznie kell, hogy megőrizze értékét minden feltétel mellett.

A kivitelezés minőségével biztosítva van, hogy szép lakást vett nemzedékek számára. Lakást a Sikun Ovdimtól jó befektetésként.

«FELSŐBB OSZTÁLYBA LÉPHET»

Irtta: BENEDEK PÁL

Mint lapunk hirt adott arról, hétfő délután ünnepélyes külsőségek között nyílt meg a tel-avivi Sheraton hotelben, 800 tudós — zoológusok, orvosok, pedagógusok — részvételével, a nemzeti nevelés kérdéseivel foglalkozó kongresszus.

Még aznap este alkalmunk volt beszélgetni a nemzeti alvilág egyik köztisztviselőjével, vezető tagjával, aki sajnálkozásának adott kifejezést, hogy a köréből senki nem kapott meghívót, ami arra mutat, hogy a továbbképzés szempontjai nem kapnak kellő figyelmet ezen a tanácskozáson, holott annak görög elnövezése — szimpozion — indokolta tette volna, hogy egy ismert, atheni születésű kollégánkjukat vendégül lássák, esetleg az egyik operatív kérdésekkel foglalkozó albizottságba is beválasszák.

Megnyugtató választ nem tudunk adni a panaszos megjegyzésre, amely mögött ott sustergett a megsértett szakmai hiúság fájdalom és ifjuságunk nem felkészültsége iránti őszinte aggodalom is, de egy érdeklődő kérdést tettünk fel, nehogy megvadjonak bennünk, hogy közembőségget tanúsítunk a társadalom mélyrétegeinek általuk benépesített ágazata iránt.

— Mi újság, történt-e valami érdekes az utóbbi hetekben — kérdeztük —, amire érdemes eldörbözölnia negyed kilo nyomdafestéket?

A kérdés nem maradt a szerelmi élet pusztába kiáltó szó, mert az alábbi történetet hallottuk.

Néhány évvel ezelőtt a Jerida görögös útjára lépett egy tel-avivi leánykereskedő, s átmenetileg München városában telepedett le. Altitól az eredetileg sorszanatóriumot akart nyitni, de meg sör-elsősegélyhelyre sem futotta vagyonkijárából, s hamar felismerte, hogy ha pénzének megfiztatására vágyik, nem szabad letérnie a kitaposott útról, különben is túl volt már a pályaválasztás szempontjából ideális éveken, tehát megmaradt bölcs suszterként a saját kaptafájánál.

Találkahelyet nyitott. Befektetés ahhoz is kell, de nem sok. Inkább az a fontos, hogy a vállalkozónak megfelelő rossz hírre kell szert tennie a helyi alvilágban, de minden simán ment, igazolta az izraeli multját és a müncheni kollégák jogfolytonossággal vették be maguk közé.

Pár évig tartott, amíg bevezette az üzletet, mikor aztán olajozott fogaskerekeken haladt előre, hirtelen kedvesgettnék érezte magát, mert törekvő természetű volt, aki nem tud meglenni újabb célkitűzések nélkül.

A müncheni üzlet kibővítésére nem gondolhatott bizonyos objektív okok miatt, a lehetőségeket különben is kimerítetteknek éreztelte, tehát új ötlet kikovácsolásához látott. Természetesen a szakmán belül.

Anyagellátó vállalatot létesített. Nemhiába állt nagyvonalu ember hírében, ezuttal is nemzetközi relációkban gondolkodott és mindenek előtt legújabb, 1972-es típusú sportkocsiján körutazást tett hat európai országban.

Összesen tizenegyet nagyvárost látogatott meg, s szorgos piackutató tevékenységet folytatott. Megismerte az éjszakai élet irányítóját, közölte velük, hogy világcéget létesített, amely gondoskodik munkaadóiról a számkura. Anyagellátó vállalatát az Európai Közöspiac elvei alapján igyekszik megszervezni, onnan merítette az ötletet.

Tekintettel a vállalkozás jellegére, nem jegyeztette be egyik ország cégbíróságánál sem az új létesítményt — már csak azért sem, mert ellene volt minden bürokratikus herce-hurcának, de tárgyalásai során szívesen utalt az új cég szóbeli elnövezésére: Interpaplan.

Az volt az elképzelésének a lényege, hogy a céggel kapcsolatban lévő munkavállaló lányok csak egy-két hónapot töltenek majd egy helyen, aztán szedik a sátorfájukat és mennek tovább. Az egészséges személynécsere olyan hatással lesz a szórakozóhelyek vendégeire, mint amikor a legyengült beteg vérátömlesztést kap, de nem családtag közreműködésével, hanem a vérbankban terhelik meg a számláját...

Sikeres elképzelés volt, egy ideig jól fungett a rendszer, de egy idő múlva kiderült, hogy mégsem lehet a lányok áthelyezését olyan centralizált módon intézni, mint a katonatisztekét egyik garnizonból a másikba. Nagy volt a hibaszázalék, illetve a lemorzsolódás, ami azt eredményezte, hogy az Interpaplan müncheni központjában a panaszevelekkel foglalkozó tisztviselő naponta volt kénytelen túlórázni.

Az igazgató ur újabb felismerése jutott. Belátta, hogy ki kell egészítenie a személyi állományát, sőt tartalék-játékosokról is kell gondoskodnia, akár egy futbalcsapat intézőjének, mert a gondjaiba vett válogatott csapatok nem állhattak ki foghíjazás az ellenfél — a vendégekkel szemben.

Homlokára csapott és észbe jutott működésének egykori színhelye, Tel Aviv, amelyet hűtlenül elhagyott néhány évvel ezelőtt, a

rendőrség erkölcsrendészeti osztályának nagy öröme.

Volt egy kis honvágya is, mégsem akarta elhamarkodni a dolgot, tehát nem ült repülőgépre, de ide küldte az egyik munkatársnőjét, aki az Interpaplan központjában a cihágyi főosztály vezetőjeként tevékenykedett, közvetlenül a keze alatt.

A hölgy késő délután érkezett az El Al menetrendszerű járatával és már aznap este megkezdte tárgyalásait a Ben Jehuda sugáru egyik balparti eszpresszójának sarokasztalánál.

Nem jött váratlanul, a főnöke három itteni barátjának is írt és homályosan bír, de körvonalazta, hogy az „utazó nagykövete” mi rosszban sántít.

Kedvező mederben indultak meg a tárgyalások. A helyi tárgyaló felek csak azt követték ki, hogy az egyik közülük szintén elutazzon Münchenbe, hogy a helyszínen ellenőrizze a haszonrészesedéssel összefüggő számításokat.

Kezdetben huszonöt lány szállításáról volt szó, de az Interpaplan opcióit biztosított magának egy további száztíz népi együttes leszerződésére.

Az első csoport — tizenkét leányzó — alig két hét múlva el is indult, s a festői tájakról küldött képeslapjai már napok múlva közkezen forogtak az itthon maradtak körében.

A képeslapok hátsó fertályára írott lelkes sorok csak megkönyítették a további szerző munkát, a két megbízott szinte éjt nappallá téve — pontosabban nappalt éjjé téve — dolgozott, s úgy ígérték a jelöltnek toronyórát aranyláncsal, meg a hozzá tartozó toronyórával, hogy akár Szochnut-sliáchnak is beillettek volna.

Eldult a második csoport is, őket a müncheni hölgy kísérte, aki a dolgát jól végeztén, visszautazott, s a harmadik szállítmány már egyedül vágtat neki a nagyvilágnak, pitvergő mátyákat és kezüket dörzsölő vállalkozókat hagyván maguk mögött.

A negyedik csoport is utazásra készen állott, de végül távirat ment helyettük Münchenbe, amelyet az egyik leány fogalmazott meg, olyan rossz németességgel, mint egy kezdő kulturkörös. Azt tudatta, hogy címvaltozás történt.

Eddig a tel-avivi Geula utcában lakott az egyik szervező, a másiknak Choloban, a Shenkar-utcában volt főbírleti lakása, de most mindkettőjük címe Abu Kabir, a rendőrség letartóztatási intézete.

Az alvilágban nincs titok, legfeljebb másodpercekig. Most is pontosan tudják a Ben Jehuda és mellékutainak eszpresszóiban, hogy ki volt a főlelmez, aki elcsicseregte a rendőrségen a szépmenyű export-vállalkozás részleteit és ezzel pontot tett az ügy végére.

Az illető hosszú évek óta eszi az örömlányok kenyerét, s hozzá sárgarépat harapdál, mert vigyáz a vonalaira, így harcol a múltóddal, amely előbb-utóbb leparancsolja a pályáról.

Nemrég ő is kapott egy képeslapot az egyik Münchenbe szakadt hazánk-lányától, s ez teljesen felkavarta a lelkivilágát.

— Mi lenne, ha én is vándorbotot vennék a kezembe? — gondolt egy nagyot, s az alvilági információs hálózat útján még aznap eljutott az egyik szervezőhöz, akinek felajánlotta szolgálatait.

Hímezett-házozott a szervező, de végül kénytelen volt kiböki, hogy sajnos szó sem lehet a dologról, mert baj van az önjelölt születési anyakönyvi kivonatával. Az a baj, hogy nagyon régen került sor e fontos okirat kiállítására.

— Hogy megértse a dolgot — mondta az ambiciózus önjelöltnek, aki a sok bírósági eljárás által bizonyos jogi alapműveltségre is szert tett —, aki a maga születésének napján megölt egy embert és csak ma kerül letartóztatásra, azt a bíróság felmenti.

— Miért?

— Azért, mert közben a bűnselekmény elévült.

Az örömlány ezen elszomorodott, de aztán urrá lett a háborgó lelkiállagán a bosszuédes érzése és elment a rendőrségre. Feljelentést tett, leleplezte a társaságot, holott jól tudta, hogy utra készen álló kollégái nem foglalkják majd imájukba a nevet.

Híába, a nemzedékek őrségváltása nem megy kisebb-nagyobb surlódások nélkül. Egy újabb Turgenyevre van szükség, aki az „Apák és fiúk” fentebb vázolt vetületét „Anyák és lányok” címmel megírja.

A vérig sértett örömlány — kora szerint azt irhatnánk, hogy örömanya, de ez mást jelent —, még nem érzi lezártnak a számlát. Most elhatározta, hogy egyéni alapon vesz elégtételt, s tanulmányozni fogja, tud-e még labdába rugni a nemzetközi piacon.

Dr. HERZL TIVADAR ÓSUJORSZÁG (ALTNEULAND) Regény (HA AKARJATOK, NEM MESE)

31.

— Látják, ezért dolgozom Afrika megnyitására. Kell, hogy minden embernek legyen hazája. Az emberek akkor inkább meg fogják érteni és szeretni egymást.

S mrs. Gothland szelid hangjával mindhármuk gondolatát fejezte ki:

— Steinek tanár úr, az isten áldja meg munkásságát!

HATODIK FEJEZET

Hazafelé tartottak Steinek intézetéből, s az ünnepélyes hangulat lassanként vidám jókedvbe ment át. Besyd beynek támadt az ötlete, hogy álljanak meg a fűrdőparknál és hallgassák meg egy felőrára a zenét. A fűrdőhelynek megszokott közönsége hullámozott a parkban, léha, dologtalanok és elegáns hölgyek tömege, ott ültek a pálmák alatt padokon és kerti székeken, flörtöltek, pletykáltak és vidáman megszólaltak a járókelőket.

Kingscourt összeráncolta a szemöldökét:

— Na, végre, csak hogy megtaláltam a cícomás zsidó asszonyokat. Valósággal hiányoztak már. Majd azt hittem, hogy nem is vagyunk Zsidóországban. De most belátom, hogy mégis itt vagyok. Nini, itt vannak a tollas kalapok, a virító selymruhak, meg a csillogó ékszerék! Oh, ti butonos és smukkos zsidóasszonyok! Ne-hogy magára vegye ezt, mrs. Gothland. Ön más lapra tartozik.

De mrs. Gothland csöppet sem vette rossznéven Kingscourt szavait. Steinek tanár pedig hangosan felnevetett:

— Kedves Kingscourt, egyáltalán ne felejtse magát. Az ön megjegyzése csak akkor lehetett bántó, amikor még valóban a cifra zsidóasszonyok és a léha ficsurak után ítélték meg a zsidóságot. De ma más világot élünk. Ma már mindenki tudja, hogy vannak más zsidók is. Csakja szítja úgy ezt a népséget, ahogy akarja, majd ha besötétedik és senki sem látja, én is csatlakozom önhöz.

A jökevű kis társaság feltűnést keltett, amerre elhaladt. A tanárt jóformán mindenki ismerte, és kíváncsi tekintetek követték a társaságban levő idegeneket is. Mamarosan egy mellékkúra kanyarodtak, hogy a toladó pillantások elől elmeneküljenek, de vesztükre, itt éppen olyan társaságba botlottak bele, amely megint csak nem volt a kedvükre való.

Körülkötött nyírt bokrok mellett ültek élénk beszélgetésben. Az egyik férfi hirtelen felugrott, amint megpillantotta őket és nagy örömmel sietett Frigyes elé:

— Doktor úr, doktor úr! Találja ki, hogy kiről beszélünk. Nem találja ki? Hát örülök! No, ennek igazán örülök.

Ez a lelkesedő úr Schiffmann volt. Frigyeset magával cipelte és nagy szóárattal közepette mutatta be a társaságnak, aztán szinte ráerőszakolta egy székre.

Mindez oly gyorsan történt, hogy Frigyes a meglepetéstől magához sem térhetett. A társaságban egyszerre megpillantotta ifjúkori szerelmét, Löffler Ernésztint. Az asszony barátságos mosollyal fogadta, s Frigyes elfogódottságában alig tudott szöhozz jutni. Ezalatt Schiffmann Steinekhez és a többiekhez szaladt, akiket zajosan invitált Frigyes után. Olyan volt, mint valami ócskaruhás, aki izlete előtt uraságotól levett portékáját kínálja hangosan a járókelőknek. Steineknek nem is volt kedve utána menni, de Kingscourt úgy vélte, hogy Frigyeset mégsem hagyhatja magára. A társaság tehát megadással vonult Frigyes segítségére, aki ott feszen-

— Hát már erre sincs szükség? — kérdezte Frigyes.

— Nincs. Egyébként ennek a Blaunak véletlenül igaza van, mert valóban, csak nemrég költöztem át. Ez is mutatja, hogy nem külső kényszerből, hanem szívem sugallatára jöttem.

Walter doktor egészen belemeledett a dologba, és mesélni kezdte, hogy a zsidók tömeges kivándorlása milyen kedvező hatást gyakorolt Európában. O maga kezdetül fogva tisztában volt azzal, hogy a cionizmus egyaránt hasznára lesz a kivándorlóknak, s azoknak is, akik régi hazájukban maradnak. Az első között volt, aki a mozgalom gyakorlati értékét felismerte, s ha az akkori társadalmi helyzete, sajnos, nem is engedte meg, hogy meggyőződését szabadon hirdesse, mégis, nem mulasztotta el, hogy a nemzeti gondolatért feltűnés nélkül, csendben, szűkebb körben dolgozzon. Bizonyítékokkal is szolgálhat. Irodájában egy szegény diákot alkalmazott írónak, s e fiatalembert akkor sem rúgta ki, amikor kiderült, hogy cionista gyűlésekre szokott eljágni.

Sőt, ő, doktor Walter, meg a Nemzeti Alaphoz is hozzájárult a maga szerény garasával. Igaz, megvárta, míg ez a nemzeti kincs néhány millió fontsterlingre emelkedett, de ezt is csak óvatosságból cselekedte, mert akkor már nem kellett attól tartania, hogy adományá kárba vessz.

Blau úr szeretett volna az előbbi leekért bosszút állni:

— Egy garással? Engedelmet, doktor úr, ez talán valami új pénzem? Miféle valuta? Garas, garasoska... hm... hm...

De Walter már nem lehetett az egyensúlyából kibillenteni. Vállalt vonva, megvőtoleg nézett végig a viccgyároson és zavartalanul folytatta mondókáját. Ma már mindenki tudja, hogy a Palesztinába költözötték boldog, új hazára lettek. De a régi hazájukban megmaradt zsidóknak is nagyon megjavult a sorsuk. Amióta eltűnt a zsidó verseny, elgyengült, sőt egészen megszűnt a zsidógyűlölet is. Azokban az országokban, ahol sűrű zsidó lakosság volt, vagy mint ahogy akkoriban mondták, az elzsidósodott államokban a nagyarányú kivándorlás érezhetően társadalmi javulást idézett elő. Elsősorban a proletáriátus legalsó rétegei vonultak el, de csakhamar érezhető lett a hatás a középső és a felső rétegekben is. Az első bevándorlók csak nyerhettek, de nem volt mit veszteniük. Kényszer nem volt, így eleinte csak azok jöttek, akik ettől sorsuk jobbrafordulását remélték. A munkának és a reménynek új, széles területe nyílt meg, ahová özönlöttek a munkanélküliek és kétségbeesettek. S ez természetes is volt. Az egész világon híre futott, hogy Palesztinában a gombamódra szaporodó vállalatok kenyeret, sőt rövid idő után már bizonyos jólétet is tudnak adni mindenkinek. S végképp ehhez hozzá a teljes szabadság csábító vonzása. Itt nem volt felekezeti, vagy nemzetiségi gyűlölködés. Ez már magában is idecsalta az üldözötteket. A régebben fennálló zsidó jötkönységi szervezetek ekkor összefogtak a közös cél érdekében. Ezek eddig nagyobb, összefogó cél nélkül, inkább csak alkalmilag és tervszerűtlenül segélyezték azokat a hitorsosokat, akiket a nyomor és az üldözés hajszolt országáról országra. Sajátságos, de bárhol is lángolt fel a zsidógyűlölet, az rögtön az egész zsidóság egyetemes nyomorává nőtt meg a világ horizonton.

Kelet-Európában ezrek és ezrek vették kézbe a vándorbotot s ezt a népvándorlást megérezte a Nyugat legféltvebb hitközsége is. Egy koldus-hadsereg vonult keletről nyugatra véget nem érő sorokban Európán keresztül. Adtak és adtak és sosem volt elég. Mérhettelen összegek tüntek el ebben a feneketlen mélységben minden látható eredmény nélkül. Nem volt cél és terv, irány és rendszer a nyugati zsidóság ez óriási jötkönyságában, amellyel keleti testvérei segítségére sietett. Még arra sem volt semmi biztosíték, hogy a segítség az arra valóban rászorulóknak kapják-e meg. S az eredmény nem a nyomor enyhülése, hanem egy hivatásos koldus-seregnek, egy szegénytelen nyomoriparnak a kitenyészése volt. Csak a cionista mozgalom adta meg a lehetőséget, hogy ezeket a zsidó emberbaráti törekvéseket egyesítsék. Az egész világon minden hitközség hozzájárult ahhoz, hogy saját nyomorgói Palesztinába költözhesenek. S ez még mindig olesőbb volt, mint a szakadatlan segélyezések régi, céltalan módja. S aki e szerencsétlenek közül dolgozni akart, az boldogult is. Aki itt sem tudott zöld ágra vergődni, arról nyilvánvaló volt, hogy dologtalan és munkakerülő, aki további támogatást nem érdemel. Akadtak ugyan, akik azt vitatták, hogy az ilyen tömeges proletár-bevándorlás bizonyos veszélyeket rejt magában. (Folytatjuk)

93 ATTENTION! 93

UJ OLÉ — használja ki a lehetőséget!

3 EVIG BEHOZHAT VAMMENTES ARON (katonáknak, diákoknak 3 év után is). Ujonnán érkeznek 6 hónapig nagyobb kedvezmények • Világmárkas TELEVIZIOI, rádió-patent, MIXERT, MOSOGÉPEKEI, DIOLEN FÜGGÖNYT, eredeti perzsa-szőnyeget, gázkalypat. • GYORS SZALLITÁS • R. M. Aser • Tel. 62-49-45

SHARON T. ALLENBY 93

A FEJ - JEAN GABIN NAGY ALAKÍTÁSA

Peer-moz, Tel-Aviv

Pierre Franier-Deferre francia rendezőnek, aki nem tartozik a világ nagyjai közé...

JEAN GABIN

Signoret elragadó partnernek mutatkozik és ketten egy örök emberi problémát...

Ezúttal egy patriarchális francia paraszt alakjában jelentkezik, egy makacs öregében...

ső erő nyilvánul, ami méltóságot és engedelmességi kényszerű parancsol környezetére.

Kis birtoka a régi világ utolsó erődjének tünik. A filmben egész idő alatt gigászi harc...

Az öreg, birtokának egy reitett zugában, nagy esomág heroit talal, amely sok millió frankot ér.

Az öreg vízbe szórja a heroit, bezárja unokáját és háborút hirdet a gengszterek ellen...

Nemcsak a régi erkölcsökért, hanem unokája lelkéért is harcol. A gengszterek felgyújtják csúriert...

A rendező sikerrel viszi az izgalmak esúcsára a megrendítő drámát, Jean Gabin erős és hajlíthatatlan marad akkor is...

KERESZTREJTVÉNY 437

4x13 crossword grid with numbers 1-77

Vízszintes: 1. Magánénekre írt zenedarab, 5. 776 kilométer hosszú folyó a Pireneusi-félszigeten...

A 434. SZ. KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE

Vízszintes: 1. Sípista - 6. Rabulisztika - 26. Bangla Desh - 56. Paradoxon - 70. Karotin - 73. 1) Comores, 2) Okos - 79. Blaszfémia - 87. Klérus - 89. 1) Rébusz, 2. Piroga.

Nyereménkönyv: FÜST MILAN: ADVENT.

BRIDZS

Az 1972-es bridzsolimpia

Az idei bridzsolimpia a világhírű amerikai fürdőhelyen, Miami-ban tartották meg.

A legnagyobb érdeklődést a két rivális, az olasz Blue Team és az amerikai bajnokok találkozája keltette.

Meg kell jegyeznünk, hogy a miami olimpián az izraeli csapat is meglepően szépen szerepelt: az igen tiszteletreméltó nyolcadik helyet sikerült megszereznie.

A végső eredmény szerint a helyezések következőképpen alakult: 1. Olaszország, 2. Egyesült Államok, 3. Kanada, 4. Franciaország, 5. Taiwan, 6. Nagybritannia, 7. Törökország, 8. Izrael, 9. Svájc, 10. Dánia.

Traane rejtvénye

Az alábbi bridzs-rejtvényt Traane, az elismerten kitűnő amerikai bridzszakértő állította össze.

Bridge hand diagram with cards: A, 10 4 3 2, K D 10 4 3, A 10 3

Bridge hand diagram with cards: DB 10 9, 9 8 7 6, A, B 9 8 7, E, Ny, K, D, 8 7 6, KB, 9 8 7 6 5, D 5 4

Bridge hand diagram with cards: K 5 4 3 2, A D 5, B 2, K 6 2

A kérdés: Nyugat pikk dámával indul, Dél hogyan teljesítheti a hat szanzadut? (kim)

HOROSZKOP

VIZONTÓ - (Január 21-től február 19-ig)

Bármit határoz, most nem lesz szerencsés a határozat. Azt ajánljuk, halassza kéőbbre a döntést...

HALAK - (Február 20-tól március 20-ig)

Birkózzon meg a nehézségekkel, mert ha most leküzdözik azokat, a helyzete alapvetően kedvező lesz...

KOS - (Március 21-től április 20-ig)

Foglalkozzon többet családi vagy tagábr értelemben a foglalkozásától távol eső problémákkal...

BIKA - (Április 21-től május 20-ig)

Ha az orvosa bizonyos életformát ír elő, annak betartását komolyan határozza el, mert nem lenne helyes önmagával kísérletet folytatni...

IKRPA - (Május 21-től június 21-ig)

Bírja ki a jelenlegi nehézségeket még egy ideig, abban a reményben, hogy a helyzet gyökeres változása már nem késhet sokat...

RAK - (június 22-től július 22-ig)

Vissza kell adnia valakinek a kölcsönt, amelyre az illető nem is számít. Most azt hiszi, hogy ő - a gyengébb - fél az elszámolástól...

OROSZLÁN - (Július 23-tól augusztus 23-ig)

Ne tartson haragot értelmetlenül és szükségtelen hosszú ideig. Eljött az idő a megbékélésre...

SZCZ - (Augusztus 24-től szeptember 22-ig)

Próbáljon teljesen egyedül, a jelenlegi környezetétől elszakadva tölteni egy bizonyos időt. Két hetet, három, esetleg négyhetet is...

MÉRLEG - (Szeptember 23-tól október 22-ig)

Zárja ki annak a lehetőségét, hogy bizonyos versenyben ön vesztes is lehet. Meg kell a versenyt nyernie...

SKORPIO - (Október 23-tól november 21-ig)

Anyagi függetlenségét mielőbb biztosítsa. Nem olyan nagy dolog, ön rendelkezik azokkal a tárgyi feltételekkel, amelyek ehhez szükségesek...

NYIL - (November 22-től december 21-ig)

Be kell érnie most a félsikerrel, annak érdekében, hogy később a teljes sikert is elérje. Ne legyen csalódott, az életben nem megy minden egyszerre.

BAK - (December 22-től január 20-ig)

Kár lenne egy nagy lehetőséget kihagynia, csak azért, mert a pillanatnyi kényelmi szempontok az ügy ellen szólnak. Később - nem is sok idő múlva - majd belátja, hogy ez a tanács helyes volt...

UJ KELET SZELVÉNY 437 REJTVÉNYPALYAZAI

FIATALOS VÉNEK AUSZTRIÁBAN

RAJTA LÁNYOK, a fejet a víz alá és a lábbal erősen tempón! - vezényel Fred, az uszómester.

A bécsi Ottakring fürdőben tartják az uszótanfolyamot 90 résztvevő, az Osztrák Járdeklévezők és Nyugdíjasok Szövetségének tagjai számára.

Az idősek emberek magasugrásban és távolugrásban mérik össze erejüket, csoportos kirándulásoknak tesznek, megtanulnak korcsolyázni és elzarándokolnak Jeruzsálembe.

A szövetség megerementésében Adolf Scharf szocialista párti, volt szövetségi elnöknek van a legnagyobb érdeme. 1949-ben hozták létre az osztrák szocialisták a járadék-élvezők és nyugdíjasok szövetségét.

A tagok száma ma már meghaladja a 300-zeret. A szövetség lapja, a világ első szakosított „aggok újságja”, elérte a 320.000-es példányszámot.

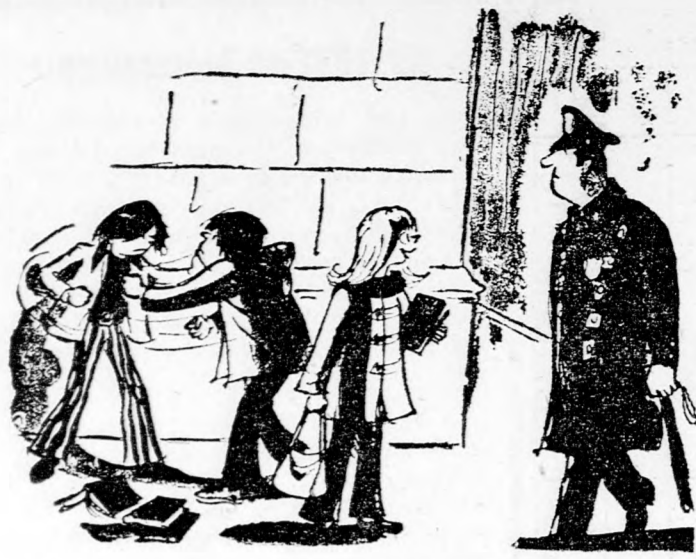
Az alpsi köztársaság szocialistáinak sikerült létrehozniuk a világ viszonylag legnépesebb és legjobbban megszervezett tömegszervezetét az idősek emberek számára.

Erthető, hogy a kormányon lévő SPO (az Osztrák Szocialista Párt) gondoskodik az idősek emberekről: Ausztriát ugyanis az előregedés veszélye fenyegeti.

Az idősek szavazókra nem csak a választások napjaiban kell gondolni - mondja Bruno Kreisky szövetségi kancellár.

A szövetség lapja tanácsokat ad az olvasóknak az étrendet és az életmódot illetően.

UJ KELET USA-ban Felvilágosítással szolgál előfizetési, hirdetési és szerkesztőségi ügyekben KALMAN KAHAN 619 E. 2nd Street BROOKLYN, New York 11218 Phone: 633-0564, 633-0543 Munkanapokon 9-2 között: 581-0551

— Semmi baj, ne tessék beavatkozni, rendőr bácsi, miattam verekszenek.

SZEREM AZ ELSŐ PILLANATRA
 — Te hiszel abban, hogy létezik szerem az első pillantásra?
 — Attól függ.
 — Mitől?
 — Hogy hova pillantok...

MOZI-TÖRTÉNET
 Nagyon unalmas a történet. Pereg a film. A tizedik sor legszelebb széken jötűen alszik valaki és horkolásával zavarja a csendet.
 Hozzálép a jegyszédő és ezt mondja neki, miközben erőlyesen rázza a vállát:
 — Kérem, itt nem lehet aludni!
 És felkelti a másik jegyszédőt...

PROTEKCIO
 Egy ember belesik a strand vízébe és fulladozni kezd. Valaki méltatlankodva kiabál a parton:
 — Hol van ilyenkor az uszmester? Miért nem segít a vízbeesett embernek?
 Mire megszólal a vízben fulladozó:
 — En vagyok az uszmester.

OPERAI TÖRTÉNET
 A Sevillai borbély előadásán belül egy ur a páholyba és így szól a páholynyitogató nének:
 — Hajvágás, borotválás lesz...

SZERELMI TÖRTÉNET
 Egy látszeres kirakatában a következő tábla volt olvasható: Viseljen megfelelő erősségű szemüveget, akkor elkerüli a „Szerem első látásra!” veszélyt.

SAKK-SZTORI
 Két sakkzó ül egymással szemben, mély hallgatásban. Mindketten merően figyelik a táblát és gondolkoznak.
 Egyszer csak megszólal az egyik:
 — Mondd öregem, miért gondolkodsz ilyen sokáig, már igazán léphetnél!
 — De hiszen rajtad a sor!
 — Rajtam? Hát nem tudtad ezt már tegnap megmondani?

KONFEKCIÓNT BOLCSÉSSÉG

Az asszony akkor vásárol legjobban, ha a férfi fantáziáját sikerül hirtokba vennie.
 A gyakorlat a legjobb iskola, csak egy baj van. Drága a tandíj.
 Nehéz olyan nővel élni, akit szeretsz, s nehéz olyan nőt szeretni, akivel élsz.
 A házasság intézményének egy baja van. A házasságok ugyanis az égen kötetnek, de idelent, a földön éljük azokat. Hiszen, ha földit volna...
 A nők is öregesnek, ahogy múlik az idő, de nem tudnak róla. Ha viszont valaki a tudomásukra hozza, nem hiszik.

— Csak semmi izgalom uraim, ezek nem hármaskrék. Mindenki kap egyet...

RÉMES RIMEK

A koalícióval baj van, kétséges az egység, elfogyott a káposzta, de chesek a kecskék.

Gideon Hausnerrel sok baj volt, fájt miatta Golda feje, amde aztán jött a Lörincz, s kérdés, hogy a Máfdál megy-e?

Ezek után a Goldától annak megállapítását várom: „Szerencse, hogy egy Lörincz van, s nincs belőle kettő-három...”
 (meredek)

OLASZORSZÁGI IMPORT-VICC

A nyugatnémet tévé riportere Olaszországban jár, interjút készít olasz emberekkel. Arról kérdezi őket, hogy közel 30 évvel a második világháború után, gondolnak-e még rossz érzéssel a németekre?

Egy olasz kisvárosban jár, ahol ebéd után a vendéglőssel is interjút csinál. Felteszi neki is a kérdést:
 — Vannak-e ellenérzése a németekkel szemben?
 Nagyon néz a talján vendéglős és így felel:
 — Hová gondol? Most, a főszobában?

EGY SPORTEMBER NAPLÓJÁBÓL:

— Meccsre járnék magam se szeretek, unom a sok unalmas mérkőzést. De mit csináljak, mikor én vagyok a centerszár.

SZORAKOZOTT TITKÁRNÓ

— Sajnálom, az igazgató ur ma senkit sem fogad.
 — De Jucika, én vagyok az igazgató...

OSZINTESÉG

A fiú így szól a lányhoz:
 — Minden, ami szép volt, elment. Szorítsuk meg egymás kezét utóljára. Holnap feleségül veszek...

MEGLEPŐ TÁBLÁK

Egy női fehérműlő üzlet kirakatában:
 „Délután 4-ig zárva. Pszichiatérvagyok!”
 Egy párizsi bár falán:
 „A műsorban fellépő művésznők szívesen teljesítik kedves vendégeink egyéni kívánságait is — ha egy dal elénekléséről lenne szó...”

EGY HÍRES NŐI FODRASZ NAPLÓJÁBÓL:

— Megfigyeltem, hogy ha egy szép asszonyt fésülök, csak a haja van a kezemben. A fejére rendszerint egész máshol van...

OKOS MAMA

A 18 éves kislány ezt kérde a mamájától:
 — Anyu, milyen férjet találjak magamnak?
 — Hagyd a férjeket, — így a mama, — Találj magadnak inkább egy nőlten embert...

HOLLYWOODI IMPORT-VICC

Színészek beszélgetnek a filmgyár büféjében, sörözés közben.
 — Mi történt Maryvel? Valaki tudja az igazságot?
 — Én tudom! — mondja egy tapasztalt, minden lében kanál színész.
 — Halljuk!
 — Marynak két ambíciója volt. Nagy szerepet és kis gyerekeket akart, tehát feleségül ment a filmgyár egyik fiatal rendezőjéhez. De rossz volt a számítása, mert a szerepek is késték, meg a gyerekek is.
 — Tehát?
 — Ezért elvált a fiatal rendezőtől és feleségül ment a 70 éves producerhez.

LONDONI IMPORT-VICC

Az angol alsóház egyik képviselőjének gyermeke tudja, hogy az apukája szeret otthon is parlamenti fogalmakkal dobálózni. Egyszer így szól hozzá:
 — Apu, holnap be kell menned az iskolába, egy rendkívüli bizottsági ülésre.
 — Igazán? — csillan fel a papa szeme. — És kik vesznek meg részt?
 — Zártkörű ülés lesz. Csak te leszel jelen, meg az osztályfőnököm...

BANKÁR-VICC

Egy londoni bankár nyilatkozata:
 — Üzleti sikereimet első feleségemnek köszönhetem. Második feleségemet üzleti sikereimnek...

RELATIVITÁS

— Hát ide jutottam! — mondja a józan életű ember, miközben nézegeti a borospoharakat.
 — Hát ide jutottam! — mondja az alkoholistá, miközben nézegeti a narancsszörpös poharakat...

IMPORT-VICC AZ ALLATVILÁGBÓL

— Meguntam már, hogy virágról-virágra szálljak — mondja a pillangó. — Holnapról odakötöm az életemet egy pipacshoz...

ABSZOLUT CINIZMUS

Rossini rendkívül cinikus ember volt, ugyanakkor szerette a barátait. Egyszer meghalt egy fuvalos — állítólag nagyon rossz fuvalos volt, — akivel együtt indultak a muzsikuspályán. A közben híressé vált zeneszerző elment barátja temetésére.
 Nagy meglepetéssel látta, hogy a koporsó után a fuvalót is bedobják a sírba.
 — Ez mi? — kérdezte Rossini az egyik bennfentestől.
 — A megboldogult végrendeletileg meghagyta, hogy temessék vele el a fuvalóját.
 — Istene! — sóhajtott egy nagyot Rossini —, milyen szerencse, hogy nem zongorista volt...

SZURREALISTA FÉRFI-VICC

— Milyen volt a nyaralás?
 — Csodálatos. Egész idő alatt a homokban játszottunk a feleségemmel.
 — Hogy játszhat két felnőtt ember a homokban?
 — Először ő ásozott be engem nyakig a homokba, aztán én ástam el őt.
 — No és?
 — Jöjjöre ugyanott fogok nyaralni, majd akkor kiásom...
STATISZTIKA
 — A statisztikusok kiszámították, hogy valahányszor te lélegzetet veszel, meghal egy ember.
 — Rendben van, de ha nem veszel lélegzetet, akkor viszont én halok meg...

ORVOSI TÖRTÉNET

Az orvos megvizsgálja a beteg lábait és közben csóválja a fejét:
 — Kérem, ezek a két foltok nem tesznek nekem az ön lábán. Bizonyára futballista, onnan vannak a rugások.
 — Nem doktor ur, soha az életemben nem futballoztam, ezzel szemben brídzezni szeretek és rendszerint a feleségem ül velem szemben...

— Azt hiszem, ideje lesz tényleg búcsúcsókot váltani, drágám, mert azonnal indul a repülőgép...

FILOZÓFIA A MELLÉNYZSEBBEN

Az olyan férfi, aki nem hazudik a feleségének, keveset tördök az asszony lelki érzékenységével.
 A nő előbb feltékény a férjére, s csak azután dönti el, hogy szeretni fogja-e, vagy sem.
 Olyan nők, akiknek nagy a keblük, ne beszéljenek lehetőleg tejről társaságban.
 Lehet, hogy a szerelem nem más, mint egy kémiai folyamat, de milyen kellemes megtalálni a képletét!
 Akkor nőítsd meg a fiadat, amikor akarsz, és akkor add férjhez a lányodat, amikor akard kerője.

— Sajnos, erősen romlik a zsiráf látása. Már nem először figyeltem meg, hogy csókolózik az emelődaruvall...

SZÓTÁRLAPOK

GENTELMAN: Aki képes társaságban Gina Lollobrigida külsejét jellemezni a kezének használatával nélkülül.
PINCER: Olyan férfi, akinek a kezéből esznek a nők.
SZTRIPTÍZ: Kicsit a mézsárszékhez hasonló. Tilos hozzágyúlni a húshoz, amíg meg nem vetted.
SZEREMEM: Nem bűnözünk, mégis szenvedünk.

SZÍNHÁZI TÖRTÉNETEK

I.
 A rendező így szól a szép, vörös, könnyűvérű, ám végtelenül tehetéstelen színésznőhöz:
 — Igazán sajnálom művésznő, de a következő darabban néhány szót kell majd szólnia, nem csak azt, hogy „Igen!”

II.

Színházi premier. Az első felvonás szünete után egy férfi odalép a ruhatarhoz, a kabátját kéri.
 — Az unatkozó ruhatarosnő beszélgetni szeretne a vendéggel és konfidens módon szól hozzá:
 — Kérem, meg csak az első felvonáson vagyunk tul, s uraságod máris el akar menni?
 — Igen, elmegyek.
 — De, miért?
 — Mert attól tartok, hogy a második és a harmadik felvonást is ugyanaz a szerző írta, aki az első...

MUKEDVELOI SZÍNHÁZI VICC

Egy mükedvelői színházi együtt tes primadonnája szörnyen énekel. Az egyik néző füttyölni kezd, mire a mellette ülő férfi rászól:
 — Faragatlan fráter!
 A füttyölő férfi ezt válaszolja:
 — Hallgasson, ide, maga ló! Csak azért nem vágom pofon, nehogy az a magát primadonnának képzelő nőcske azt gondolja, hogy a nézőtérben tapsol valaki...

SVÁJCI IMPORT-VICC

Egy svájci magazin írja, hogy egy nő 10 ókból vásárol meg valamit. 1. A férje mondta. 2. A férje megiltotta. 3. Soványabbnak látszik benne. 4. A barátjának ilyen még nincs. 5. Pont ilyen van a barátjának. 6. Külföldi áru. 7. Szezonvégi kiárulás van, tehát olcsó. 8. Köztudomású, hogy drága, tehát a barátjának megpuhka, ha meg látja. 9. Már napok óta nem vásárolt semmit, égeti a pénz a retikülje belsejét. 10. Csak.

TUDOMÁNYOS TÖRTÉNET

A penicillin-bacilus és a sztreptomicin-bacilus beszélgetnek. — Az egyik megkérdezi:
 — Szintén pénész?

MOSZKVAI IMPORTVICC

Két moszkvai zsidó beszélget. Az egyik így szól:
 — Hallotta? Hitler meghal, a pokolba kerül...
 A másik közbeszó:
 — Ilyen ócska viccekkel traktál?
 — No, ha ilyen jól tudja, akkor mondja meg nekem, mivel büntetik Hitlert a pokolban?
 — Nem tudom.
 — Hát én majd megmondom. Marxizmus—leninizmusra oktatják. De tudja milyen nyelven? Héberül. A Rákách politikai kiadványai alapján...

— Akarjátok, hogy kimenjek? Ennek ára van. Az első félóra 5 font, utána minden negyedóra 2 font...

Georg Folmer Hansen 38 éves dán férfi, akit gyújtogatásért és csalásért ítétek el, bámulatosan primitív furfanggal tette lóvá a dán igazságszolgáltatás tiszteletre méltó tagját.

Úres papírlapot kért az őrtől, s rávette, hogy tréfából nyomion egy hivatalos pecsétet a papírra. Ezután irógépet kért, és legalább husz durva helyesírási hibával megszerkesztette saját szabadulóléveletét. Az aláírás helyére odakanyarította a főállamügyész kezjegjét.

Amikor néhány nap múlva egy másik fegyházba szállították, megkérte kísérőjét, hogy egy fontos levelet adjon át a tartományi kormányzóknak. Másnap a nyelvtanulási hadilábon álló csaló kiszabadult.

A börtönből kivezető útja azonban nem volt sietős. A kapuban megkérte az őrt: legyen szíves rendeljen egy taxit.

A malaboni városi hatóságok (Fülöp-szigetek) új adót vezettek be kizárólag a férfiak számára. A szokásosnál hosszabb hajú férfiaknak évente öt pezót kell fizetniük a városi kasszába.
 Azt, aki nem fizet, elzárással és pénzbírsággal büntetik.

Mary és Johnny Bacon, Louisvillie házaspár jelentkezett a helyi lövésznyre. Mivel az amerikai előírások szerint a lövésznyeken nem vehet részt férj és feleség, a Bacon házaspár elhatározta, hogy elváljék.
 — Persze, mi továbbra is szeretni fogjuk egymást, s a válás után ismét megesküszünk! — mondják.

Rosali Dennis melbourne-i lakos olyan frizurát akart magának, mint amilyen Mia Farrow színésznőé, ám a nyírtokozás rosszul sikerült neki, s szégyenében nem mert az utcán mutatkozni.

A bíróság, mert oda került az ügy, méltányolta az asszonyszó panaszát, és száz dollár kártérítésre ítélte a fodrászt, ezenkívül még tíz dollárt kell fizetnie a két kalapért, amelyekkel Dennis asszony eltakarta csúf frizuráját.

A kutya iránti szeretet két ember halálát okozta a mexikói Arceliában. Két szomszéd kutya miatt lőtte le egymást.

Először Adrian Benitez megmagyarazhatatlan okokból megelődte szomszédja, Ernesto Brito legkedvesebb kutyáját. Brito bosszúból elpusztította Benitez két kutyáját.
 Végül a két szomszéd egymásra lőtt, és mindkét golyó talált.

A brit országos pipaszívó bajnokság zsürije meglehetősen kellemetlen helyzetbe jutott:

Az idei bajnokk Harold Hancockot nyilvánította, aki 107 percig és 5 másodpercig szívta pipáját anélkül, hogy az ki-aludt volna.

Az eredményhirdetés után azonban a győztes kijelentette az ottlevők nagy meglepetésére, hogy világleveleiben utálta a pipát, s tulajdonképpen nem is dohányzik...

BARCELONAI IMPORTVICC

Két barcelonai atyafi beszélget a kocsmában.
 — Képzeld, tegnap este hazamentem és a feleségemet egy idegen férfi öleiben találtam.
 — Mit tettél vele? Remelem megölted?
 — Nem öltem meg. Csak nem rendezkedem be arra, hogy minden másnap megöljek valakit?...

SAKEMBER

— Tényleg voltál tegnap grafológusnál?
 — Voltam.
 — És? Milyen volt? Ért hozzá?
 — Száz százalékos szakember. — Miből láttad?
 — Belenézett az írásomba és azonnal előre kérte a honoráriumát...

75 ÉVVEL EZELŐTT NYILT MEG AZ ELSŐ CIONISTA VILÁGKONGRESSZUS

Herzl minden próféciája megvalósult — A bázei program volt minden cionista tevékenység alapja az állam létrejöttéig

Irta: FUCHS AVRÁM

A bázei program: „A cionizmus célja az, hogy közjogilag biztosított otthont létesítsen a zsidó nép számára Erec Jisráelben”.

Ez a cél megvalósítható: Erec Jisráelnek zsidó parasztok, kézművesek és gyárosok által történő betelepítése révén, előzőleg a zsidóságot meg kell szervezni helyi és országos csoportokba, erősíteni kell a zsidó nemzeti érzést és a zsidó öntudatot, és meg kell szerezni az érdekelt nagyhatalmak hozzájárulását.

Bázeiben megalapítottam a zsidó államot... Talán öt év múltán, de nem több, mint ötven év múlva, az egész világ elismeri. A zsidó állam elsősorban a zsidó népek az országépítő akarata támaszkodik... talán egyetlen ember vasakarátára... és így a területi kérdés csak hivatalos állásfoglalást jelent!... Ezt mondta Herzl 75 évvel ezelőtt, 1897 szeptemberének első napjaiban, amikor az augusztus 29-31-én megartott első cionista kongresszus eredményeit összegezte.

Proféciái erejű szavak voltak ezek, mert pontosan 50 év múlva a világ népei — beleértve a nagyhatalmakat — az amerikai „Success”ban, elismerték, illetve megszavazták a zsidó államot, azonban a jövődőlés szerint — néhány hónappal később — az egy kimagasló vezéregyhénység Ben-Gurion által irányított zsidó nép maza döntött jövőéről, Izráel államának felállításáról.

Nem Herzl „találta fel” a cionizmust, amely a szétszórásban élő zsidó nép kétezres éves álma volt. Aktiv elődjek is voltak, egyének és csoportok, mint Natonek József, vagy az oroszországbeli Chovev Cion mozgalom tagjai, azonban Herzl volt az, akinek sikerült megvetnie a politikai cionizmus alap-

jaít, összefogni és egységes keretben működtetni a rivális politikai és ideológiai iránylatokat. Ő indította útjára a bázei Kaszinóban megtartott első cionista kongresszus megrendezése által a zsidó nép nemzeti törekvéseit és megújódását hirdető cionista világmozgalmat.

A bázei Kaszinó kidiszított és fellobogzott termében összegyűlt 197. Herzl által személyesen meghívott delegátus jelenlétében ismertette „a zsidó állam megálmodója” politikai programjának részleteit. Herzl politikai-cionista koncepciója az volt, hogy a cionista megvalósulásra, tehát a hazatérésre, csak akkor kerül sor, ha előzőleg sikerült megszerezni az összes érintett nagyhatalom elismerését és támogatását. Ez esetben száz- ezres tömegekben kell letelepíteni Erec Jisráelben a Kelet-Európában és a Nyugaton élő zsidókat. Herzl elvetette az egyéni megvalósítást, tehát a személyenként, vagy kisebb csoportokban történő alijá elvét. Ezzel a nézetével szembehelyezkedett a XIX. század utolsó évtizedeiben megindult Chovev Cion neomozgalmal, amely azt hirdette, hogy Erec Jisráel előzőleg be kell népesíteni zsidó telepésekkel és csak ezután kell kérni a nagylvilágtól a hivatalos nemzetközi elismerést.

Kongresszusi beszédében Herzl leszögezte, hogy „a cionizmus mindenképp visszaterés a zsidósághoz és csak ezt követi a zsidók országába való visszatérés... Célunk az, hogy az izraeliták problémáját, Izráel államának problémáját változtassuk.” Herzl nem járt a fellegekben, a rózsaszí-

nű ideológiai álmvilágban, hanem a gyakorlati, politika és diplomácia ridég, szürke talaján állott: „Ennek ellenére ne számítunk más népek segítségére, mert a megváltást csakis a zsidók hozhatják el önmaguknak. Az a nép, amely képtelen saját magát megváltani, nem érdemli meg a szabadságot és függetlenséget... Ezzel együtt a zsidóságnak az elismerésére és a jogra kell támaszkodni és nem a környezetében élő népek türelmességére és elnézésére...”

... Ezáltal a mozgalmunknak még nem lesz cionista jellege. Az ideál megvalósításához szükség van nyílt, nemzetközi jogi garanciára. Az eddigi telepítési mozgalom nem érte el és nem érheti el eredeti céljait... Tegyük fel, hogy kilenc millió zsidó él a nagyvilágban, és a cionista ideológia szellemében mindnyájan alijázni akarnak, illetve mi azért harcolunk, hogy Erec Jisráelben, őseink földjén, gyűljenek össze. Ha évenként tízezer zsidó alijázik, (az akkori években például nagy szám volt ez), akkor is 900 évre van szükség az eredeti cionista program megvalósítására. A zsidó nép jelenlegi körülményei között, nincs idő ennyi évet várni...”

Herzl így folytatta: A cionizmus könynyit a súlyos társadalmi és gazdasági problémákban vergődő, közöttük az antiszemizmussal küzdő országok helyzetén is. Ezért „a cionizmus békét teremt. Igaz, arra a sorsra van ítélve, mint sok más békecsináló: könytelen lépten-nyomon elenyészni...”

A századfordulói zsidóság is a gazdánépek kormányának helyzetéről világos képet nyújt Max Nordaunak, Herzl állandó és elsőszámú politikai tanácsadójának, a kong-

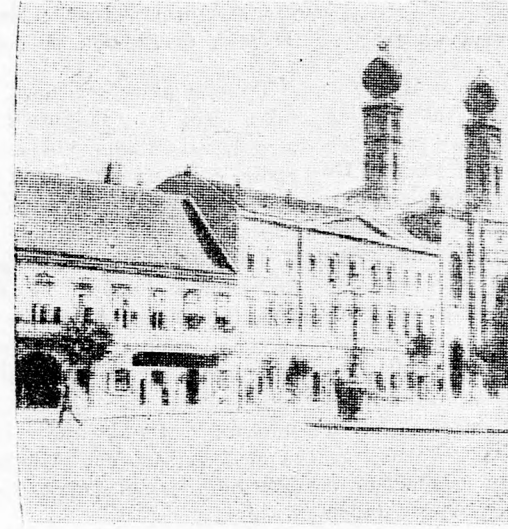

HERZL TIVADAR AZ ELSŐ CIONISTA VILÁGKONGRESSZUSON, A BÁZEI SZALLODA ERKÉLYÉN

resszuson elhangzott beszéde, amelyben a „világzsidóság helyzetét” ismertette. — A zsidó társadalmi és anyagi helyzete igen ne-

ragyogó válasszal intézte el ezeket, a részben öngyűlölt zsidókat, akikhez később csatlakoztak a messiástváró, szélsőséges vallásos körök is. Ezt mondotta az anti-cionistáknak Münchenben: „Ugylátszik, hogy az izraeliták nem zsidó nemzetiségűek, hanem egy más néphez tartozó, zsidó-vallású polgárnak tartják magukat. Ezért nem kell, hogy tőlünk, a cionistáktól tartsanak, mert nem beszélünk az ő nevekben és így nem veszélyeztetjük a nemzeti hovatartozásukat. Tiszteletben tartjuk nemzetiségüket — mondotta gnyososan —, de éppen ezért megköveteljük, hogy ők is tiszteletben tartsák a mi nemzeti érzésünket, ahogy ez a világ felvilágosult népei között szokásos.”

Sokkal nehezebb dolga volt Herzlnek a Chovev Cion körében megnyilvánult ellenkezéssel. Ezeknek jószándékát és cionista törekvéseit nem vonhatta kétségbe és nem intézhette el egy sziporkázó mondattal. A mozgalom tagjai, akik elsősorban a cári Oroszország fiatal intellektuális köréből kerültek ki, félték attól, hogy a kongresszus miatt a cári rendőrség megnehezíti a humanus segítőmunkának álcázott szervezkedést és munkát. A Chovev Cion tagjait azért is aggasztotta a kongresszus, mert féltették a török hatóságok retorziójától a kevésszámú errec-jisráeli település maroknyi tagjait. További érvelésük az volt, hogy Hirsch báró és Rothschild báró sem azonosítja magát Herzl fel-fogásával, vagyis az errec-jisráeli települések elvesztésével a zsidó pénz-arisztokrácia emberbaráti segítségét, amelynek semmi kö-

Herzl szülőháza Budapestben

héz, ami a kelet-európai országokban az állandó zsidóüldözésekben, pogromokban és a zsidók megszégyenítésében is kifejezésre jut. Ugyanakkor a viszonylagos jólétben élő nyugati zsidókat az asszimiláció fenyegeti, — mondotta Nordau, aki Herzlhez hasonlóan, Budapestben született. A Südfeld rabbi-családból származó Nordau, aki ekkor már világhírnévre tett szert, főleg politikai és tár-

ze nem volt a zsidó nemzeti gondolathoz. Herzl szónoklatokban, személyes beszélgetések és levelek, valamint az újságikkal tucatjával küzdött elveit. 1897 június 4-én jelent meg a Die Welt című hetilapja, amelyet a saját pénzéből adott ki. Kizárólag a cionista ideológiát és munkát szolgálta a Die Welt, amely első számában ismertette Herzl ideológiáját: „A vi-

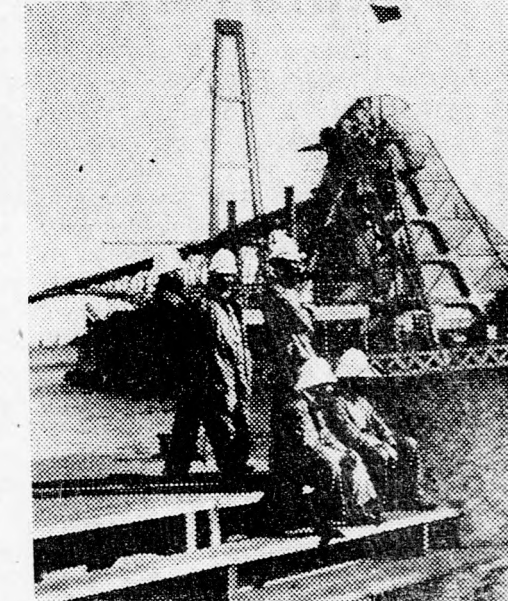

Herzl Tivadar gyermekei

sadalombírálati cikkeivel és könyveivel, a zsidókérdés egyszámú szakértőjének számított.

Hosszas küzdelmet vívott dr. Herzl Tivadar, amíg sikerült összehívnia az első cionista kongresszust. Az előzmények, a kongresszuson történtek és az azt követő események figyelembevételével, nem is annyira az

lág népei által elismert otthont kell létesíteni azoknak a zsidóknak a számára, akik nem tudnak, vagy nem hajlandók jelenlegi tárgyalt a török szultánnal és más nemzetközartózkodási helyükön asszimilálódni”. Óvatos megfogalmazás volt ez, amely magában foglalta a „bázei program” lényegét, azonban szándékosan nem említette annak a hely-

Herzl Tivadar a Szezi-csatorna parján az 1898-as errec látogatása idején

első cionista kongresszuson elfogadott határozat volt a fontos, mint az a tény, hogy első ízben sikerült egybevívíteni a különböző cionista áramlatok képviselőit, akik a szétszórásban élő zsidóság történelmében először nyíltan beszéltek problémáikról a nagyvilág előtt.

Elsősor Münchenben akarta összehívni a kongresszust, de váratlanul szembeállta magát a nyugati asszimiláns körök hangos tiltakozásával. Az asszimilánsok azzal vádolták Herzl-t, hogy a cionista kongresszus megrendezésével hozzájárul az antiszemizmus fokozásához és veszélyezteti az asszimilációs folyamat „sikerét”. Herzl

nek a nevével, ahol Herzl a cionista álmot megvalósítani szándékozik.

Később elmagyarázta, hogy azért fogalmazta meg így programját, mert akkor még zsi tényezőkkel és nem akar az errec-jisráeli településeknek és az ott élőknek ártani. A Die Welt első számának fedőlapján azonban ott díszelgett a Mágén Dávid, benne a világ térképével, amely központiában hangsúlyozott nyomással, Erec Jisráel volt látható. Ez nem hagyott semmi kétséget Herzl (Folytatása a 13. oldalon)

FEDEZZE FEL ROMÁNIÁT SAJÁT MÓDJÁN

KÉT UJ ÉS EREDETI UTITERV ÖNÁLLÓ KIRÁNDULÁSOKRA ROMÁNIÁBAN

Ha vezet, a román turisztikai hivatal és a romániai autókлуб autót boesát rendelkezésére, amelyet egyedül vezethet mindenhol Romániában. A klub sofőrje elviszi a repülőteréről szállodájába, és amikor reggel felkel, rendelkezésére áll egy Fiat, Volkswagen, Citroen vagy más gyártmányú autó.

Ön állapítja meg kirándulásának ütemét, és a helyeket, amelyeket meg akar látogatni, kiválasztva a kedvére való szállodát a Románia különböző körzetében lévő 45 elsőrendű szálloda jegyzékéből.

Az élvezet ára is meglepő. pld.: szállás két-ágyas szobában, elsőrendű szállóban, 7 éjszaka, reggelivel és vacsorával, továbbá autóhasználat kilométer-korlátozás nélkül — mindez csak 100 dollár egy személynek.

Romániában szórakozzon — repüljön és autózzon

Ha nem vezet, de mégis szeretne kirándulni kedve szerint, saját ütemére (és olcsón!), rendelkezésére áll a kupon-rendszer.

Minden kupon 7.— dollár. A kuponok megvásárlásával jogot szerzett elszállásolásra két-ágyas szobában egy éjszakára egy kuponért, a Románia különböző körzetében lévő, 45 elsőrendű szálloda egyikében.

Ebben az árban elszállásolás, reggeli és vacsora (gyermeknek 50% engedmény). Egyágyas szoba plusz 3.50 dollár.

Igy szabadon mozoghat, kedve szerinti ütemben és helyeken, a Kárpátok falvai és hegyei közt, és a Fekete-tenger környékén, miközben egyik elsőrendű hotelből a másikba megy.

A kuponokat megveheti az El Al irodáiban az országban vagy az utazási irodákon keresztül.

Ha annyira meg van elégedve utazásával, hogy meg akarja hosszabbítani romániai tartózkodását, a román autókлуб irodája szívesen ad el további kuponokat Romániában.

KÉRDEZZE MEG UTAZÁSI ÜGYNÖKSÉGÉT

ROMAN TURISZTIKAI HIVATAL

EL AL ISRAEL AIRLINES

Ismét napirenden a zsidó választó

Kire fognak a zsidók novemberben szavazni?

Többször megállapítottam, hogy zsidó választási tömb — mint olyan — nem létezik és a zsidók pontikái meggyőződésük, illetve érdekeik szerint adják le voksukat az amerikai választásokon. Minden választási évben mégis felmerül a kérdés, vajon mire fognak a zsidók, mint egységes választási blokk, szavazni, és természetesen, ugyanakkor megindul a versenytűzés a zsidó választó kegyeiért.

Ismeretes, hogy a zsidók többnyire a demokrata jelölre szavaznak, de ha érdekeik úgy kívánják, akkor minden további nélkül hajlandók átletni a párt-határokat. A legjobb példa erre John Lindsay esete, aki támogatta a forest-hill-i építkezéseket, miáltal az olesó városi lakosokba számos néger költözött majd be a zsidó közeposztály által lakott környékre. Így hiába vedlett Lindsay republikánusból demokratává — amennyiben ismét indulna a polgármester választáson — nem számíthatna a zsidó szavazatokra.

IZRAEL ÉS VIETNAM

A novemberben lezajló elnökválasztás azonban már komoly fejtörést okoz a zsidó választóknak. 1968-ban elenyészően kevés zsidó szavazott Nixonra. Azóta viszont Nixon szinte maradtalantul eleget tett Izrael fejtöréseiért.

Ért Izraelben komoly tiszteletet és elismerést élvez. Ezért az idén számos zsidó szavazó kötelező-géneket tartja majd, hogy Nixonra szavazzon — még abban az esetben is, ha különben a Demokrata Párthoz tartozik. Ezt igazolja a legutóbbi közvéleménykutatás eredménye is, miszerint számos zsidó szavazónál döntő jelentősége van Izrael érdekei támogatásának, amiért novemberben Nixonra fog szavazni.

De az amerikai zsidóságot nem kizárólag Izrael, illetve a fegyverszállítók befolyásolják. A vietnámi kérdésben például a zsidók több táborra szakadnak. Legnagyobb részüket elítéli Nixon elnök legújabb intézkedését a kikötők aknázását és az északvietnámi városok környékén bombázását.

A konzervatív és reform tagozathoz tartozó 14 vezető rabbi élesen elítéli az elnök újabb eszkalációját hivatalos nyilatkozatában. 60 különböző zsidó intézmény vezetősége felhívást intézett tagjaihoz és minden amerikaihoz, hogy szívesen harcoljanak Nixon elnök „nyak-törő és önkényes háborús intézkedései ellen” és egy táviratot küldtek a Fehér Házból, több ezer aláírással, amelyben követelik az

amerikai haderők „feltétel nélküli” kivonását Indokínából. De olyan zsidók is vannak (a csoport szószólója Gruening volt szenátor), akik hűltetésül vádolják Nixonot és ezen a címen lemondandását követelik.

A mérsékeltbűvek (főleg ortodox rabbik) az Egek Urához fordulnak imájukban, „hogy az elnök intézkedései sikerrel járjanak és meg hozzák a várva várt békét.”

Ezzel szemben, Max M. Fisher, az Egyesült Amerikai Jótékonyági Egyesület elnöke és Nixon kebelbarátja, hivatalos nyilatkozatában dicsőíti az elnököt, aki „államférfiúi intézkedésével kivételes bátorsággal és bölcsességgel tett tanúságot, amikort eleget tett Amerika kötelességeinek és amivel meggyorsítja a békét, amelyre mindnyájan annyira áhítozunk.”

EGYÉB SZEMPONTOK

Ime egy kérdés és a legkülönbözőbb szempontok, amiből láthatjuk, hogy egységes zsidó politikai álláspont nem létezik. De Izrael és Vietnam még nem minden, New York Államban, például, egy nagyon liberális magatartású törvény van érvényben. A kérés — elsősorban a katolikus papság — hatalmas lobby és propaganda hadjáratot indított a törvény eltörléséért és végül törekvésük sikerrel járt: **a törvényt eltörlték.** Viszont az állam alkotmánya értelmében a kormányzóknak joga van minden megszavazott törvényt megvétetni. Ekkor Nixon elnök átíratott intézett a kormányzóhoz, amelyben a magatartást emberilenségnek minősítette és súlyosan elítélte annak engedélyezését.

Rockefeller kormányzó erősen kikérte magának, hogy az elnök az állam belügyeibe beavatkozzon és megsértse annak függetlenségét és az elnököt átíratott intézett ismét a végleges jogával. Így a liberális magatartású törvényt megmaradt, de az ortodox zsidóság — a katolikusokkal együtt — diadémuszit zengett Nixon vallásos és humánus cselekedetéiről.

Ismeretes továbbá, hogy az Egyesült Államokban az állam és vallás külön van választva. Ennek ellenére, Nixon lelkesen támogatta az egyházi iskoláknak nyújtott állami segílyt. A zsidóság konzervatív és reform-tagozata ellene van a segílynek — még ha az előnyös is lenne számukra — mivel, ha elfogadják az állami segílyt, akkor megszűnik az állam és az egyház különválasztása, ami végülis ká-

ros következményekkel járhat. Mivel azonban nem csak a katolikus plébániák iskolái részesülnek állami segílyben, hanem az összes Talmud-Tóra és jesiva-intézetek is, így csak természetesen, hogy az ortodox zsidók ezért is támogatják majd Nixonot. Pedig a fenti két eset egyáltalán nem jelent zsidó-barátságot, hanem híven visszatükrözi Nixon konzervatív politikai felfogását.

TRUMAN ÉS JOHNSON

A fentiekből láthatjuk, hogy mennyi szempont befolyásolja az amerikai zsidó választót. De maradjunk csak az izraeli kérdésnél, mivel ez mégis zsidó választónál döntő jelentőséggel bír majd. Tártyilagosan meg kell állapítani, hogy eddig csak két amerikai elnök volt, aki minden tekintetben és százszázalékosan „jó volt Izraelnek”: Harry S. Truman és Lyndon B. Johnson.

Truman aktív segítségével nélkül talán nem is alakult volna meg Izrael állama 1948-ban. Ha pedig Johnson határozott intézkedésével nem mozgósítja 1967-ben a hatodik amerikai flottát a Földközi tengeren, akkor a Szovjetunió valószínűleg beavatkozott volna a hatnapos háborúba és esetleg sikerült is volna Izrael térdre kényszeríteni. Ma viszont már tudjuk, hogy Johnson flotta-akciója hátráltatta el a katasztrófát. Mindkét elnök bírja Izrael háliját és elismerését.

De, ha Rábin nagykövet hivatalos nyilatkozatában kijelenti, hogy „Izrael még sohasem állt ilyen jól” — amivel az amerikai harcirepülőgépek szállítástokat nyugtázta — akkor azt nem szabad tártyilagosan történelmi ítéletnek felfogni, hanem sokkal inkább diplomáciai kötelességnek. A Fehér Ház ugyanis elvárja tőle ilyen elismerő, lelkes kijelentést, mert elvégre kéz kezét mos és mégis csak négy hónap pal vagyunk a választások előtt.

Az sem véletlen, hogy — a multal ellentétben — ez év eleje óta egyre gyakrabban hivatalosak a zsidó sajtó- és szervezettek képviselői a Fehér Házban, hogy ott az elnök referenciái zsidó ügyekben — Stein, Bermann, Garment és mások — ismételtlen kifejtések előttük a Nixon kormány Izrael- és zsidó barátságát.

Kétségtelen, hogy ha a kormány politikáját zsidó szempontból vizsgáljuk, azok mindenképpen jelentős és elismeréreméltóak. Ha pedig Nixon moskva tárgyalásai során még az orosz zsidók érdekében is intervenált (amiről a hivatalos ko-

müniké nem szól ugyan), akkor minden zsidó háliját kiérdemelte.

ELSŐSORBAN AMERIKA ÉRDEKE

Moszkva azonban már több mint egy éve engedélyezi — még ha komoly nehézségek árán is — a zsidók jelentős számu ki-vándorlását, jövel előbb, mint amikor e probléma komoly horderejét felismerték Washingtonban. És bár senki sem vitathatja a jelenlegi amerikai repülő-szállítók létfontosságát Izrael szempontjából, megsem szabad elfelejteni, hogy Nixon elnöki időszakának első három évében mindennemű izraeli fegyver-kérelemre hidegen, elutasítóan, halasztóan, várakozási állásponttal helyezkedve és feltételek megszabásával reagált. Ezt a politikát csak nemrég változtatta meg, amikor a szovjet nyomás a Földközi tengeren és a Perzsa öbölben olyan mértékűvé vált, hogy Amerika saját egzisztenciális érdeke kívánta, hogy az erőegyensúly fenntartása céljából Izrael erősítse. Csakis ettől az időponttól kezdve kezdtek a Phantom-szállítók klapplanni...

Különben nehéz megállapítani, hogy Richard Nixon többet tesz-e, illetve fog tenni Izrael érdekében, mint a Fehér Ház bármely más lakója tenné. William Fulbright, a már régen Izrael-ellenességével híres szenátor kivételével, a legfontosabb demokrata politikai személyiségek éppen olyan zsidó-barátok, éppen olyan Izrael-barátok, éppen olyan egyezségek a szovjet zsidók támogatása ügyében, éppen olyan határozottak zsidó polgártársaik érdekeinek és politikai jogainak megvédésében, mint Nixon. Sem Humphreyről, sem McGovernről, sem Muskie-ről, sem Edward Kennedyről, de még George Wallaceréről sem lehet elképzelni, hogy ezen a politikán változtasson.

A fentiekből tehát láthatjuk, hogy mi minden befolyásolja a zsidó polgár elhatározását, amikor a választási urna elé járul. Aki a konzervatív bel-gazdasági-, szociális-, pénzügyi- és kultur-politika híve, az mindenképpen Nixonra fog szavazni. „Míg a haladó-és liberális politikai elveket valló zsidó polgárok minden bizonnyal Nixon ellen fognak szavazni. Sok mind ennek kellene a következő négy hónap alatt történnie, hogy ne így legyen. Ha pedig semmi váratlan fordulat nem áll be, akkor — legalábbis újabb négy évre — ismét el fog némulni a zsidó választási blokk legendája.

ASKENÁZI ERVIN

BÖLL és GRASS

Irta: NASCHITZ FRIGYES

A háború utáni nyugatnémet irodalom két legmarkánsabb szociálpolitikai hiteitörője, a nálunk kétszer is megfordult Günther Grassnak és a fél év előtt a Nemzetközi Pen évi közgyűlésén elnöké választott Heinrich Böllnek hazájuk helikoni rangelsőségéért folytatott versenyéből, — úgy látszik — utóbbi került ki győztesként.

Ezt a kiugrást nem tudatos eszmeváltás, szektás dogmatizmus, vagy új hatáskorlátokat kereső szándék váltotta ki, hanem az emberiség megdermedése ellen tiltakozó íróinak műfaj történeti és nyelvlektani rutinja, valamint a lét ösztönző jelenvalóságát igénylő kor-élmény.

HEINRICH BÖLL

GÜNTHER GRASS

Böll legújabb best-seller regényének: „Gruppenbild mit Dame” (Csoportkép, nővel) sodró sikere azt bizonyítja, hogy az idej könyvév körülírtatott tárgykörű és leplezetlenül kor-szemlelő körképe kihoznította azokat, akik a társadalmi konfliktusokat valamilyen új rend, vagy osztály szolgálatában akarják kiértékelni.

Meglepő, hogy Böll, aki a második világháború után írt regényeivel kapcsolódott be a német irodalmi vörkeringsébe, eleinte inkább csak archaizáló súlyegységgel mért igért maradt, mint gondolati és írói egysége törekvő előrs. Szétágazó műfaj-kísérletezései is késleltették a realis ítéletű tehet-ségutatók értékelését, mert nem tudhatták, hogy Böll melyik hullámötör mentén fog ki-kötni.

Böll első regénye: „Der Zug war pünktlich” („A vonat pontosan futott be”) ismeretlen kiadó gondozásában került piacra 1949-ben. Ezt a „Das Brot der frühen Jahre” (Fiatal évek kenyere) című, érzélgős alap-hangulatú, de már egyenletesebb epikai folytonosságról tanuskodó mű követi, majd egy lozsgáért lelkesedő napló és egy vallási meditatívál átszőtt vitára ismerő termés: „Haus ohne Hüter”. (Ör nélküli ház).

És hogy a hanglétra teljes legyen: a „Dr. Murkes gesammelte Schweigen” (Dr. Murkes összegyűjtött hallgatása) feildő elbeszélés-sorozatot átfogó novellák ónusa szatirikus, amiben egyesek az író törtvonala, mások viszont sokoldalú gondolatlélesét látják.

A már évek óta a beérkezettek közé sorolt író, aki szingzagad kompozíciói révén soha nem vált ónna epizonájává, a „Csoportkép” jóvoltából az éle szökött. A regény, amely belső-alanyi és külső-tárgyi szemléleténél és

szervezeténél fogva szétfeszítette az öröklött szabású irodalmi varratokat, az önhibájukon kívül a társadalom periferiájára szorított kitaszítottak védelmében íródott, amennyiben vallatára fogja az „establishment” bologató hasznélvezőt.

A radikális korparancsnak behódoló szerző keményvonalu, helyenként népnyelvű szavakkal ostarozza az egymásba fogazott intrikákat, amelyeknek egyes állomái: let-ketlen teleküzérkedés, bűnözökkel szembeni gyanus indítékú engedékenység, kolostorba menekült zsidó nő megalázatása, stb. — a rendszer elkonspirált áldozatainak vergődését példázják. A részben legenda-szerű, de

végeredményben demisztifikáló számvetés bő-vérű epizódokkal szűfolt cselekményvezeté-sének eszmei boltívét az a bizonyítási igye-kezet tartja, hogy az öskereszténység és a kommunizmus azonos termőföldből sarjadnak.

Böll és ellentétpárja, Grass progresszív gondolkodású, a világ egymásba kuszáló esemé-nyei iránt ultra-fogékony írók. De míg Böll végigkáláztott a haladó ideológia billentyűin, — sőt szalonanarchista türelmességében odáig ment, hogy az eszkö-zekben nem igen válogatós kerget felforgatókkal szemben megértést tanusit, — addig Grass (Izrael bevált barátja) úgy véli, hogy nyílegyenes haladói humanizmusának új irodalmi hangot és tárgyi absztrakciót kereső regény-keret felelne meg legjobban.

Erről tanuskodik az özi nemzetközi könyv-vásárra tervekelt „Aus dem Tagebuch einer Schnecke” (Egy csiga naplójából) című hosszú lélezettű mű, amelyből nehezen követhető szemelvényeket olvasott fel legutóbbi it-teni vendégszerelése folyamán.

Az új, önéletrajzi adatokkal és politikai vallomásokkal tüzelt regény erőltetett stílusa az emlékezetes „Blechtrommel” szarzonjára emlékeztet, amelyel hátrányos helyzetbe került a „Csoportkép” szerzőjével szemben, aki sikereit azzal a kísérlettel is megtoldotta, hogy maza-alapította társaság érisze alatt filmre viszi nagy portfelvert regényét.

Kérdés, hogy a kritikuskok közé után is el-törlik-e, hogy az európai biztonsági konferencia érdekében, nyilván nyomásra ágló Pen-elnök, tekintélye glóriafényétől övezve: BÖLL-be tett kezekkel GRASS-áljon?

Lágerfelügyelő a templomban

Heil! Odaitűk középre. Itt is el lehet tölte-ni kis időt. Herrgott Sacrament, hogy nince-nek még kész a papirjam, pedig a kamerádok már majd mind megkapták s ezvezek kifelé, csak én löködök ide-oda, s nem vagyok bíztonságban. Áiába növesztök hol ba-juzst, hol szakált, aztán megint leborotvál-talom, mindenképp felismerhet valaki.

Mit tudom én, nem élnék-e mégis páran azokból, akiket ott találtak félig döglötten a piccesen az amerikai brutók? Mert akiket én kezeltem, azok rendben vannak, azok nem ártulkoznak, hehehe De vigyázz Kurt, templomban ne nevéss, az gyanus!

Hanem a Deckert, azt avonitűm, ahol tá-lalom, úgy éjen a Kurt feje. Elvitte tölem a szajrét az utolsó percben, menekülés előtt, pedig fele enyém volt megállapodás szerint, s én cipeltem nehezen Berzen-Belsenig s dug-dostam a többi elől a raktárak homokjában. Pedig Magyarorszáig óta cipeltem Székes-fehérvártól Sopronig, vagy hogy a francba hívják ezeket a helyeket? A gattóban roya-sig dolgoztunk érte a csendőrökkel, akik a környékbeli zsidókat gyűlölték mindenütt s addig vertük őket, míg ki nem adták, s még a fenekükbe is belekukk-tott némelyik, nem rejtették oda is aranyat, hehehe.

A Decker meg csak számolni segített a la-rabokat és laszalt a munkánál, ásitozott, meg röhgödött, s a zsidó szúkák közt váloga-tott. En meg dolgoztam szorgalmasan a csendőrökkel, akik strammak voltak, az meg kell hagyni, mégha n gyarok v k, akkor is. Aztán felezünk a parancsnokuk-

kál, a Szegő századdal, aki Közsegről jött, s a kamerádok csodákat meséltek tetteiről. Még rajunk is tultett ez a Szegő, vagy hogy a csudában hívják ezeket a dísznó magyarokat?

Hogy hány aranyóra volt benne, meg gyű-ről, karkötő, aztán nem lehet tudni, de arany cigarettatárca volt vagy negyven darab, ar-ta esküszöm. És láncc vagy nyolc kiló. Ha fele volna meg nekem, nem lenne gondom. Nem kellene lejárni a lábamat és eszedzni, meg hajladozni a plébánián, meg a szerve-zeteknél, hanem megvenném készpénzért, mint olyan sokan, Herrgott Sacrament!

Nem vagyok olyan szerencés, mint a töb-biek, kik már kint vannak Észak-Ameriká-ban, Argentínában, Chilében, ahol segítik, támogatják őket. Kutyabajuk nincs. Papi-rokat kapnak, kompletet más névre, s ki-fene tudja, kik voltak? Herrgott, csak már kint lennék én is, hogy ne kénye lakást cse-rélni folyton, mert soká egyhelyben marad-ni nem merek. Nem érdemelttem ezt a sor-sot, nem volt nálam hibb katonája a Füh-nernek, azt mondhatom. Hagytam én egyet is élve Bergen-Belsenben és végig az uton?

Dühit ez a zene, mint kornyikál odafőn az a sok közők? Énekelni mi tudunk, csak úgy zengett tőle az ucca a zászlóerdők alett, a-hogy fuituk, wir fahren nagy Engelland, nagy Engelland, És csak úgy dübörgött alattunk a föld, ahogy masiroztunk rá. Szép idők vol-tak, ha be szép idők.

Jól volt a láger, nagyon jó. Micsoda lá-nyokkal voltunk együtt ott, igazí német faj-ták. Mici olyan erős volt, mint a bivaly,

majd összetörte csontjaimat, úgy ölel. Annak a kezében se maradt élve egy se. Mikor ha-zajlott az Appellről, olyan volt, mint a részeg. Még le sem mosta magáról a ráfrecscent vért, úgy teper le az ágyra, ahogy volt s harapott, ölelt, mint a fenevad, és semmi nem volt neki elég.

A többi nemkülönben. Jól éltünk, nem mon-dom, ittunk, zabáltunk, énekelünk és röhgö-tünk, amennyi belénkfért. Mi volt nekünk egy hordó sör? Semmi. És ki zabált be fo-gadásból egy méter Wurst-ot, ha nem én? És a sok francia pezsgő, amit bepofáztunk a pecsenye mellé? És ringyó az ágyban dostig. Szőke volt, mint egy árja, melle, mint a márvány, a sacramentéit és szűz is volt, ami ritkaság és tizenhat éves. En próbáltam ki először, de meg kellett érte dolgozni. Herr-gott, mert úgy védekezett, mint egy orosz-lán, harapott, sikoltozott, de annál jobban ingerelt vele, majd megfojtottam, mire be tudtam törni.

Aztán már nem volt hangja, csak feküdt, mint a halott a verében, hét tovább adtam a kamerádoknak, mire véget ért a sor, ha-lott volt.

Hát hol akad ilyen a rohadt Párizsban? Lefedt őregasszonyok csabítják az embert éj-zakára, vagy öreg férfiak, bár azt mondják, azok jól fizetnek. Még uccai nők is élén-znek felettem, s nem hívnak. Pedig járt itt a Fühner s ígérte a végső gvőzmetet, dehát elárulták szézenyékét az imperialista-kapita-lista-kommunista zsidók, hogy egy se maradt volna életben, bár rajtam nem multott igazán. Jawohl, Kurt!

Hogy hajladozik az a csuhás a zsidó Jé-zus előtt, bele kellene rugni hátulról. Mamlasok!

Herrgott Sacrament, hogyan masiroztunk Berlinben a Fühner zászlaja alatt, egy sorban velem Humayer, Schmidt, Hott, Wesenbach és a rohadt Decker. Úgy vágtuk ki a disz-

lépést, hogy csak úgy porzott alattunk a föld. És én még ma is azt mondom, hogy akkor a Fühner miránk mosolygott direkt. Tisztán láttam. Humayer meg azt mondja, hogy mindyegyükre mosolygott. De nem hagyom az igazamat, mert ha futólag is, de mosolygott ránk a Fühnerünk.

Most meg dugdoshatom kütüntetéseimet. Azt mondják, Argentínában, Chilében s egy-be-től a baltáris öszszjöveteleken mindenki fel-rajka. Hát oda akarok én menni. Ha rohadt káplán nem késlekedne, s a szervezet s hamarabb tolna be pofájár kérvénvembe, már kint lennék. Miért? Ki érdemli jobban a tá-mogatást mint én? Nöde csak jöifőn vissza a régi jó idő, majd ellátjuk a baiait mind-nek, azt mondhatom. És visszajövünk rendet csinálni. Pofázhatsz, amennyit akarsz, mi szervezedünk mindenütt és hitleristák ma-radnak, ameddig csak élünk. És miénk a jö-vő sacrament.

De csak hajón lennék már legalább. Itt kezdek ismerős lenni s félek hogy gyanak-szanak. Nemhiába gyűlölte Fühnerünk a franciákat, de legközelebb egynek se kegyelme-zünk. Tulok maradt élethen ezekből is.

Megiegyzém, trénernek is elmehetek víz-pólóba, értem én azt is jól. És van a vi-láglevelem is pár darab és léteznek sportte-lenek, mik ilyen szivesen felvennének. Minde-nütt van ilyen szervezet, ami jól dolgozik, hála Fühnerünknek. A külvilág nem sejtí, mi-lyen szervezkedés folyik belül, hehehe.

Nem lesz gondom odakint. Még meg is nőstök, német lány akad mindenütt. Fajtisz-ták, szőkek, kékszeműek. És családot ala-pítunk, Herrgott Sacrament, nem lesz itt sem-mi baj, csak már kint volnék. Elég volt a hajladozásból, meg hazudozásból a plébá-nián, hogváht úgye édes fiam, belekénvsze-ritettek abba a pozícióba? Meg hogy úgye felsőbb parancsra cselekedtél? Hehehe, mint-

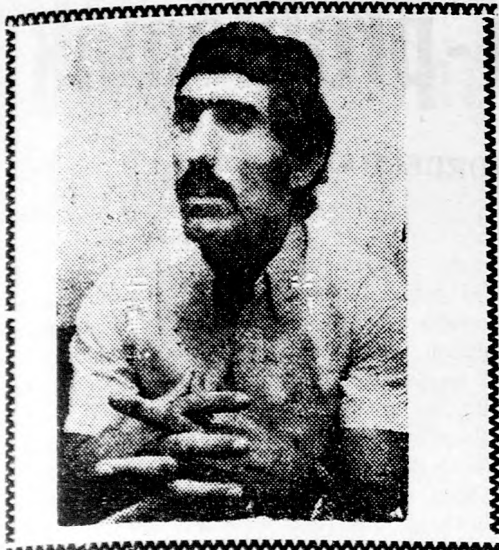
ha kellett volna oda parancs, vagy enged-elem? No de csak nőstüljek meg, s ha gyer-mekeim lesznek, azokat is szépen megtani-tom rájuk: Sieg Heil!

Na, megyek vissza vénasszonvhoz, hur-kár süt ma ébredre. Nála ellakhatok, míg ki-jutok, a hátsó udvar sötét földszintén nem találnak rám, szomszéd nincs, csak az a baj, hogy le kell feküdni a szipirtóval, meho-zzá minden nap, mert inვენ nem tart. És szagolhatom a beparfümözött, dohos teszta-gát, dehát mit csináljak? Az is bánt, hogy az utolsó női transzportot, mit erdőbe kísé-rünk kinyírásra, ott kellett haevnunk éle-ten, mivel közel voltak az amerikai brutók s féltől volt, hogy elfognak, az anyiuk istenit. Sierntűn kellett, csak egyet nvrtam ki, azt a hosszú női, ki úgy állt előttem rongvai-ban, mint egy nayszemű csontváz, vagy egy íze a iemlomban. És azt mondta, én nem vagyok árja, de keresztény vagyok. Krisztus követője. Borsózdik a hátam, ha rágonolok. Hátán jött ki a baionettem. De aztán fü-tottam, mint a hasmenés.

Ja, egy korszó hátrán még megiszok ebéd előtt a sarkon a sőtésben Német fiu a csap-os s hunyorit nekem, ahogy vázja a krieli sző habiút, s hol egy szafaládét döz oda ne-kem, hol egy keménytojás hámozva, sával. Nem tudom, mir ad ma, de hekonom rö-vest, mert igen éhes vagyok és rettenő szom-jas. Hordóskört tudnék bepofázni együltőmben, Sacrament!

Lehet hogy két korszóval iszok, mert pén-zen azért van, a szervezettől is kapok se-géjvt és a plébániáról is min menekült. A szipirtóval is kicsikarom a zsebpenzt, nem mondom, csepepa-csurran, dehát mégsem az iszai.

Na megyek. Ez a vén koldust itt a ka-pu előtt legszívesebben telne-nám Kő-szönet-hetz, vón bitang, egy vasat nem kapsz tő-lem. Örülj, hogy fel nem ruclak. Heil!

A FUTBALLSZEZON VÉGÉN

INTERJU A GÓLKIRÁLYAL

Jehuda Sáhárábáni egyetemre jár, szociológiai tanulmányokat folytat, de a labdarúgás jobban érdekli

Sport-trófeákat talál az ember rendszerint egy híres futballista otthonában. Jehuda Sáhárábáni, a rámaf-gáni Mákkábi Hákoach csillaga — a most végetért futballszezon koronázatlan gólkirálya —, nos az ő otthonában művészlemezek hal-mát láttam elsősorban. Mozart, Bach, Beethoven. Dús könyvtár, amelynek egyik kötetét, egy magvas tanulmányt, ő maga írt, a házigazda. Társadalomtudományi felmérés az izraeli futball-sportról. Sáhárábáni egyetemi hallgató. Rövidesen meg- szerzi a diplomáját a tel-avivi egyetem szociológiai fakultásán.

— Mióta futballozik komolyan?
— Tízennégy éves korom óta. Egyébként kezdetben nem voltam sikeres játékos, mert nem vagyok elég magas. A trénerem nem bízott bennem.

— A szülei járnak meccsre, hogy megné- zék a fiukat?
— Kezdetben minden mérkőzésen ott ültek, de aztán leállítottam a dolgot, mert nagyon izgatottak voltak. Ha leestem, szá- mukra az a világ vége volt. Mi értelme van?

— Gondoltam, azóta csak a nagy, ünnepi meccsre hívom meg őket. Vagyis egyszer- kétszer egy évben. Az is elég.
— A felesége?
— Olyan fiatal, mint én, és nagyon szép. Azonban olyan kevés volt a fizetése, hogy nem tudtuk megélni. Engem és a testvére- met bedugtak egy gyermekfaluba, Ben Se- menbe.

AZ ASSZONY CSAK MARADJON OTTHON

— Ha csak lehet, nem viszem ki a meccs- re. Két okból. Nem szeretem, ha a saját fe- leségem bírja, hogyan játszottam. Más- részt, véleményem szerint, a futballpálya lég- köre nem való asszonyoknak.

— Miért iratkozott be az egyetemre?
— Mindenek előtt azért, mert az apám akarta. Folyton azt durusolta a fülembé, hogy neki nem volt alkalma egyetemre jár- ni, azt akarja, hogy legalább a fia tanuljon. Egyébként azt is akarta, hogy tanuljak he- gedülni. Az olyan volt nekem, mint ha nyuznána. Egy ideig csináltam a kedvéért, aztán fellázdattam és abbahagytam.

— A zenét nem kedveli?
— Nem is hiszem, hogy valamennyi tud- ja. Elvégre nem mindenki érdeklődik a fut- ball iránt. És különben is, azért mert válogatott játékos vagyok, protekció nem jár nekem az egyetemem.

Irtá: RÁFAEL BASAN

NINCS NAGYOBB ÖRÖMÖM

— Csak hegedülni nem szerettem, a ko- mely zenét imádom. Néze, mennyi leme- zem van. Nincs nagyobb örömöm, mint ha felteszek egyet közülük a korongra és elme- rülhetek a muzsika élvezetében.

— Miért tanul?
— Futballista örökre nem lehet az ember, gondolni kell a jövőre is. Nos, az első dip- lomát, a B.A.-t már megszerzem. Az ma annyit ér körülbelül, mint valaha az érettsé- gi. Belépőjegy az értelmiségiek emberek tár- saságába. Az én szándékom, hogy megsze- rezzem a második diplomát, az M.A.-t is.

— Hogyan osztja meg az idejét az egye- tem és a futball-pálya között?
— Körülbelül azonos időt fordítok erre is, arra is, de megmondom őszintén, a labda- rúgás azért jobban érdek. Ugyanakkor mindkettő fontosságát belátom. A helyzet az, hogy a futball kicsit megnehezíti a tanulást.

Különösen a külföldi portyák. Az ide szezon- ban kétszer voltam hosszabb külföldi uton. Egyszer Ausztráliában, egyszer meg Burmá- ban. A két utazás teljesen összehagyított a vizsga-rendemet, alig tudtam kikászál- lódni belőle.

— Figyelembe veszik a professzorok, hogy ön a nemzeti válogatott tagja?
— Nem is hiszem, hogy valamennyi tud- ja. Elvégre nem mindenki érdeklődik a fut- ball iránt. És különben is, azért mert válogatott játékos vagyok, protekció nem jár nekem az egyetemem.

PROTEKCIÓ NEM JÁR NEKEM

— Egy kicsit. Ha történetesen előbb ve- szem fel a jobb-cipőmet, azonnal le is ve- szem, s a bal-cipőt veszem fel elsőnek. Az- tán egy ideig 41-es inget hordtam, de mivel nem hozott szerencsét, kicseréltem nagyobb- ra. Ha azt hallom, hogy valaki engem szid a tribünön, megfogok egy darab fát, hogy a szidás hatását ezzel közömbösítem...

— Ezen a területen megszűnik a logika, amelyet ön egyetemi szinten tanulmányoz?
— A kettőnek nincs egymáshoz köze.

— Imádkozni nem szokott meccs előtt?
— Gyermekkoromban egyszer elvesztettem két üvegolyót, s aztán imádkoztam az Isten- hez, hogy találjam meg. Nem lett meg a két golyó. Azóta az én kis apró ügyeim- mel nem molesztálom az Istent, vannak bi- zonyára az enyémnél fontosabb problémái is...

— Mit jelent az, hogy „gólkirály”?
— Aki az idei szezonban a legtöbb gólt lőtte.

— Kik a kedvenc játékosai?

— Giora Spiegel és Roni Kalderon. Azt hiszem, ők a legjobb izraeli játékosok. Azu- tán itt van Motele Spiegel, aki a legtöbbet „hozta ki” a futballból, s elérte, ami nekünk, a többi játékosnak, a legtitkosabb álmunk- vágyunk.

— Igaz, hogy ön rosszulja személyének hátrányos megkülönböztetését a nemzeti vá- logatottban?
— Nézze, vannak nálunk bizony „szent tehének”, s a jelenséget bírálni kell, külön- ben drága árat fizetünk majd érte.

— Mondjon egy példát!

KRITIZÁLJUK IDEJÉBEN!

— Kritizálhatók a sportélet funkcionáriu- sai, egyes játékosok is. De legelsősorban a sportélet szelleme. Ime, egy példa. Amikor a korábbi edző volt a nemzeti válogatott élén, a sportújságírók nem bírálták. Mikor jött a jelenlegi ismétlődő edző, hirtelen bátrak lettek a sportújságírók és rettenthetetlen han- gon kezdték bírálni — a volt edzőt...

— Hány éves korban kell, ön szerint, ab- bahagyni a játékot?
— Nem a kor számít. Akkor kell távo- zni, amikor az ember játékerőjének teljében van, nem amikor lefelé megy már a csilla- ga.

— Előfordul, hogy káromkodik, ha dühös a pályán?
— A káromkodás ellen vagyok, de azért előfordul, hogy nagyrítván elkáromkodom magam. Ugy, hogy ne hallja senki.

— Milyen nyelven?
— Ez igazán nem probléma. Vagy arabul, vagy oroszul.

— Mennyi időt töltött kórházban a pályán való sebesülések következtében?
— Talán fél évet. És volt néhány „szak- mai műtét” is természetesen.

— Ha így áll a helyzet, miért olyan nagy öröm futballistának lenni?
— Ki beszél itt örömről? A futball olyan, mint valami vírus. Ha megtámadja az embert, soha nem lehet véglegesen megszaba- dítani tőle...

— Kérem, beszéljen az életéről.

— Irákban születtem, 1945-ben. Öt éves voltam, amikor alijáztam a szüleimmel. Az iráki évekre nem emlékszem, a gyermekko- rom színtere Izrael volt. Az apám az ameri- kai Fox filmgyár főbizalmasa volt Irák- ban.

— Nehéz volt a család számára a beillesz- kedés?
— Nagyon nehéz. Apámat felvették ugyan a Fox irraeli főigazgatójához, de nagyon alacsony beosztásba. Ő volt a raktárnok helyettese. Az évek folyamán szépen feldol- gozta magát, hiszen komoly szakember.

— Mi a jelenlegi beosztása?
— Ő a helyettes vezérigazgató. Akkor azonban olyan kevés volt a fizetése, hogy nem tudtuk megélni. Engem és a testvére- met bedugtak egy gyermekfaluba, Ben Se- menbe.

— Ott kezdett futballozni?

— Természetesen. Ma is emlékszem ked- ves tanárunkra, Slomo Saronra, aki a sport iránti szeretet érzését elültette a szívünkben. Néha kilopott bennünket az órától, hogy ki- csit rugjuk a bőrt. Dresszről is ő gondos- kodott a számunkra.

— Milyen tanuló volt?
— Közepes. Azt mondták a tanárain, mi- kor a szülei érdeklődtek, hogy az eszemtől jobb jegyeket is szerezhetnék, de engem ak- kor már a futball érdekelt elsősorban. Vég- ül a rámaf-gáni „Ohel Sém” gimnáziumban érettségiztem.

— Tanulás helyett is futball...
— Természetesen. Ma is emlékszem ked- ves tanárunkra, Slomo Saronra, aki a sport iránti szeretet érzését elültette a szívünkben. Néha kilopott bennünket az órától, hogy ki- csit rugjuk a bőrt. Dresszről is ő gondos- kodott a számunkra.

— Milyen tanuló volt?
— Közepes. Azt mondták a tanárain, mi- kor a szülei érdeklődtek, hogy az eszemtől jobb jegyeket is szerezhetnék, de engem ak- kor már a futball érdekelt elsősorban. Vég- ül a rámaf-gáni „Ohel Sém” gimnáziumban érettségiztem.

HERZL PRÓFÉCIÁJA

(Folytatás a 11. oldalról)

szándékai iránt. A Die Welt fedőlapja sárga volt és rajta Herzl magyarázata: „A sárga szín, amely népünk szegénységet, nagy- ságunk utmutató fényugara volt.”

Az első cionista kongresszuson nem vol- tak hosszú viták, ezekre a kongressz- szus után került sor. Ennek részben Herzl lenyűgöző egyénisége és mágius hatá- sa volt az oka, másrészt pedig az, hogy a kongresszus résztvevőinek tulajdonképpen még nem volt mit mondani. Némi izgalmat csak dr. J. Bernstein Köhén, az egyik orosz- zsi delegátus okozott, aki „gyakorlati ci- onizmus” elve szerint azt magyarázta, aján- latosabb először benépesíteni zsidó földmű- vesekkel, iparosokkal és gyárosokkal az or- szágot és csak ezután kell megszerezni a zsidó ország nemzetközi elismerését. A bázeli cionista program kidolgozását héttagnu bizott- ságra bírták és ennek a javaslatát tulajdon- képpen egyeztető megoldás volt a két rivá- lis: a Herzl-pártiak és a Chovevej Cion-pár- tiak közötti ellentétnek. Csak egy fogal- mon vitakoztak: vajon a zsidó otthonnak „közjogilag”, „a népek által elismertnek”, a-

vagy a népek törvényei által elismertnek kell lennie”. Azránt sem voltak kételemek, hogy a cionista világkongresszusnak és az általa létesített szerveknek megfelelő biztosítékokat kell kapni az érintett országoktól.

Az igazi politikai harcok később kezdőd- tek. Achád Háám, aki a Chovevej Cion szél- sőséges csoportjához tartozott, azt írta, hogy a kongresszuson résztvevő „tákos fiatalok” többet romboltak, mint az őket megelőző chalucook építettek. Achád Háám, de má- sok is követelték, hogy a határozatokat nyom- ban kövesse a tényleges tevékenység. Hason- lóan vélekedett Menáchem Uzsiskin is, azon- ban a világ zsidóságának többsége Herzl mellett állott. Fretették, hogy valami nagy, történelmi fontosságú esemény történt 1897 augusztus 29-31 között a bázeli Kaszinóban.

Az ellenzék követelése felesleges volt, mert Herzl nem ült ölhetett kezekkel. Az első kongresszus után, 1898 no- vember 2-án Mikve Jiszraélben, majd Jeru- zsálemben találkozott Vilmos császárral, akit sikerült megszerezni a cionizmus hívének és a porosz császár hajlandó lett volna Herzl és a zsidók érdekében eljárni a Portánál, de a kíséretében lévő van Bülow külügyminisz- ter eltérítette szándékától. Herzl pénzt aján- lott fel a törököknek, sőt 1901-ben, az V. ci- onista kongresszus előtt, találkozott Abdul Chamid szultánnal, aki konkrét javaslatot kért Herzl-től Törökország anyagi hely- zetének megjavítására. Herzl azonban ezut- tal kudarcot vallott, mert a világ gazdag zsidói nem voltak hajlandók pénzt adni ci- onista célokra.

Dr. Herzl Tivadar egész életét, beleért- ve a családi boldogságát, a cionizmus ügyének áldozta. Az első kongresszust követő belső viták, az ismétlődő bírálatok és az idegfeszítő és fizikailag is megerőltető nemzetközi tevékenység, amely állandó uta- zásokkal járt, tönkretette egészségét. Szíve 1904 augusztus 3-án (5664 támu 20-án) fel- mondta a szolgálatot, és az ausztriai Sem- mering melletti Bedlach kórházában meg- halt.

Herzl minden próféciája megvalósult, még- pedig abban a sorrendben, amint azt logi- kusan kifejtette első beszédeiben. Előbb meg- alakult a zsidó nép gáluti kerete, amely le- hetővé tette a politikai harc megindítását Erec Jiszraélért. Ezt a keretet nyújtotta a Cionista Világszervezet, amelynek vándorpar- lamentje, a Cionista Világkongresszus hoz- ta meg a sorsdöntő döntéseket a zsidó nép jövőjéről. Herzlnek tehát időrendben, első nagy alkotása a Cionista Világszervezet és a Világkongresszus intézménye volt. A vég- cél, a zsidó állam létrejötte, Herzl nagy po- litikai programjának második, végső fázisa volt és az is megvalósult, nem egészen két cionista nemzedék küzdelmé folytán.

Az első Cionista Világkongresszus 75. év- fordulója tehát történelmi fontosságú dátum- a az új zsidó történelemnek. A nagy Izrá- el határai között ünnepejük, ami még nagyobb jelentőséget biztosít az évfordulónak.

MAI PÁRBESZÉD

— Asszonyom, gyönyörű a ruhája!
— Ugyan, semmiség az egész.
— Eppen ez tetszik nekem...

RENDŐRSÉGEN

— Önt azért idéztük be, mert tudni szeretnénk, hogy az öné- még a 876-432 rendszámú autó.
— Igen kérem, de három he- te ellopták.

— Hát vegye tudomásul, mi megtaláltuk. Csak nem értjük, miért nem jelentette be, hogy ellopták?
— Mert reménykedtem.
— Hogy-hogy?
— Benne volt ugyanis az anyósom...

LANKYKÉRES, 1972

A gazdag papa a szegény ké- rőhöz:

— És mondja csak fiatalem- ber, akkor is szeretné a lányo- mat, ha olyan szegény lenne, mint a templom egere?
— Természetesen.
— Ki van koszarva. Hülyék- re a mi családunkban nincs szükség!

FOLT

Hazajön a férj és látja, hogy egy nagy folt van a konyha kö- vetetén. Kérdi az asszonytól:
— Mi ez?
— Semmi fiam — feleli a felesége — itt volt az egyik barátom és kicsit kiöntötte a lelkét...

Erjedés a druzok körében

Fárhud sejk az arab nacionalizmust lovagolja meg politikai karrierje érdekében
— Harcol gyermekei felmentéséért a katonai szolgálat alól

A druzok és a cserkeszek teljesen egyenrangú polgárai az országnak, s mint ilyenek ugyanolyan kötelességeik vannak, mint a zsidó polgároknak. Példa rá, hogy a druzok és cserkeszek, mint hűséges állampolgárok rendszeresen katonai szolgálatot teljesítenek.

A lojalitás druzok ebből nemcsak népi elismerését látják, hanem az állam gesztusát, amelyben kifejezésre juttatja a druzok teljes jogait.

Már évtizedek óta tart ez az ideális együttműködés az izraeli zsidók és druzok között, a két nép fiai már 25 éve szolgálnak együtt az izraeli hadsereg különböző kötelékeiben egyenlő jogú és kötelezettségű bajtársak. A történetek nyomán feltűnést kellett ugy a zsidók, mint a druzok körében, amikor híre ment, hogy a gálili Kfár Ráma arab-druz faluban lakó druz származású Fárhud Kászén Fárhud sejk mozgalmat indított, amelynek célja az, hogy a katonai szolgálat megtagadására vegye rá a druz ifjakat. Fárhud sejk ellenfelei ezt mondják: „Csak most jutott eszébe a katonai szolgálat ellen tiltakozni, mert fiának most kézbesítették ki a behívót”. Dzsáber Mádi postaügyi miniszter, a druzok egyik vezetője, „lelkileg labilissék” nevezte Fárhudot, majd hozzátette: „Az egyik nap hűségéről biztosítja a hatóságokat, másnap pedig a katonai behívások ellen uszít és aláírástokat gyűjt.”

Fárhud sejk azonban következetes: A Kfár Rámában lévő házában a napokban összegyűjtött néhány druz közéleti személyiség és „kezdeményező bizottság” alakított, amely a druzok bevonulási kötelezettsége megszüntetéséért harcolt. Erről az ülésről csak az „Al Ittihád”, a Rákách arab nyelvű közlönye számolt be.

MAGANÜGYEK ÉS KÖZLET

Fárhud sejk érzékenyen reagál a kritikára. Egyáltalában nem tiltkozik, hogy a magánügyeinek szoros köze van az általa megindított közéleti tevékenységhez. Az általa megszervezett „okorosított rög” pont, többek között, ezt irta: „Soha nem szalasztottam el az alkalmat, hogy világnézetemet ki fejezésre juttassam, még azelőtt is, hogy fiamat behívták katonának. Az idősebbik fiamat behívták katonai szolgálatra és miután vonakodott eleget tenni a behívónak, letartóztatták és erőszakkal besorozták. Többször is kértem, mentseik fel a szolgálat alól, azonban senki nem hallgatott meg. Jómagam is ninestelenül hagytam el az apai házat. Állandó nehézségeim voltak, súlyos kötelezettségeim és kénytelen voltam nehéz fizikai munkát vállalni. Még 57 éves koromban is, mint kömvés dolgoztam Haifán és a kibucokban. Azt reméltem, hogy eljőn a nap, amikor fiaim felnőnek és keresetükkel hozzájárulnak a családfenntartáshoz. Amikor erre sor került, váratlanul megérkezett a katonai behívó és felborította terveimet. Hiábavaló volt minden beadványom és kérvényem, senki sem hallgatott meg. Tudom, hogy más druz vezető személyiségek fiait minden nehézség nélkül felmentik a katonai szolgálat alól. Nem irigylem őket, sőt örülök, hogy nekik sikerült. A dolgok annyira elfajultak, hogy már a kivándorlás gondolatával is foglalkoztam. Amikor a nagyfiam felmentését szorgalmaztam, a hatóságok azzal válaszoltak, hogy a kisebbeknek is kiadnak behívót, nyomban azután, hogy befejezte tanulmányait. Megtagadta a bevonulást és ezért lecsukták.

„Tudtam, hogy elveszik tőlem a katonai szolgálat ellenemmel megillető jogokat. De eg kell kérdeznem, miért harcolják a saját fajtám ellen? Hiszen mi druzok vérbeli arabok vagyunk és sorsunk szorosan egybeforr testvéreink, az arab nép sorsával.”

MÁR 1956-BAN AKCIÓT KEZDETT

Nem vitás, hogy Farhudnak sok baja van fiai katonai szolgálata miatt. Az egyik csemetéje, miután letöltötte a bevonulás megtagadásáért kiszabott börtönbüntetést, megszökött és apja azt mondja, nem tudja hol tartózkodik. Amikor nekiszögeztük a kérdést, hogy vajon miért csak most lett éharcosa a kötelező katonai szolgálatnak. Farhud elővett egy sárguló deklarációt, amelyet még 1956 februárjában irt a bevonulási kötelezettség törvényjavaslata ellen. Azt állítja,

hogy ezt a memorandumot elküldte a néhai Jicchák Ben Cvi államelnöknek, azonban nem kapott választ. Ellenfelei azt mondják, hogy ez a memorandum soha nem hagyta el Farhud házát.

A bizonyítékként felmutatott memorandum egy irkalap, amelyen 40 aláírás van, s részben ujjlenyomatokat tartalmaz. A „memorandum” tényege az, hogy druz ifjak többsége önként jelentkezik izraeli katonai szolgálatra és ha az önkéntességet törvénnyel a karják felcsérlni, akkor annak vonatkoznia kell más törzsekre és kisebbségekre is. Mindezt Farhud és társainak ügybuzgósága nem vezetett eredményre, mert állításuk szerint Ben Gurion rákényszerítette a druzok vezetőjére („A hatalom kiszórára” — nyelvezetük szerint), a kötelező bevonulásra és így 1959 óta a druz ifjak sorozási parancsot kapnak. Azóta, egészen mostanáig, Farhud nem foglalkozott a problémával, nem terjesztett röplapokat és nem rendezett tiltakozó gyűléseket. Druz körökben azt rebesgetik, hogy Farhudnak igenis sikerül „megmenteni” fiait a bevonulástól, mint ahogy néhány más druz előkelő is felhasználta a kapcsolatait erre a célra.

SZELLEMI VEZÉR AKAR LENNI

Ráma faluban azt mesélik, hogy Farhud nemcsak fiaival és a megélhetésével törődik, hanem karriert akar befutni. Tárf sejk, a druzok szellemi vezetőjének, az imámnak a tisztiségére pályázik és mint a dél-libanoni Al-Diada druz vallási főiskola végzett növendéke, Farhud alkalmassnak találja magát erre a tisztiségre. Tárf sejk a jelenlegi szellemi vezető már öreg és népszerűtlen. A druz falvakban híre járja, hogy Farhud szentül hiszi, a katonai szolgálat elleni harc révén sikerül fokoznia népszerűségét és ezzel egyúttal esélyeit az imám tisztiségének átvételére. Első sorban az elégedetlen és a nacionalista elemekre építi tervét, viszont erősen kétségbevonható ezeknek a híreknek a valóságosa.

DRUZ FELEKEZETÜ, ARAB NEMZETISÉGE

Az igazság az, hogy Farhud a druzoknak azt a kis csoportját képviseli, amely igyekszik törzsenek „az arab néphez való tartozását” megőrizni. Már évekkel ezelőtt követelték a belügyminisztérium lakosság nyilvántartójáról, hogy személyazonosságát könnyvének a nemzetiség-rovatába, ne a druz, hanem az arab hovatartozást írják be: vallása druz, nemzetisége arab. Csak kevesen követték és ma sem sokan támogatják ezt a nézetet.

AKIK MEGKÜLÖNBÖZTETÉSÉRŐL PANASZKODNAK

Nem „az arabsághoz való visszatérés”, vagyis Farhud felszólítása volt az, ami erjedést okozott a druzok körében és nem ez, ami aggasztja őket. A druz ifjak közül sokan ugyanis vizsgálni kezdték a hovatartozásukat. A hatóságoknak és a hagyományos vezetőiknek csak egyetlen válaszuk van: izraeliek vagyunk, druz vallású izraeliek. Ez a szülőföldünk, ennek az országnak a hadseregében szolgálnak, hogy megvédjük hazánkat. Sok druz ifju felteszi a kérdést saját magának: Vajon ez a helyzet, avagy a zsidókkal hasonlóan, teljesítsük kötelezettségeinket, viszont az arabok helyzete szerinti jogokat élvezünk. Számtalan alkalmunk van ezzel a kérdéssel foglalkozni: ha látjuk a druz földeken felépített zsidó településeket. Amikor a katonai szolgálatból leszerelő druz tisztet, aki állami hivatalban akar elhelyezkedni, biztonsági okokra hivatkozva, elutasítják, vagy, amikor nem enged meg, hogy a kiszolgált druz katonai polgári dolgozóként munkát vállaljon katonai táborban. Ezeket a panaszokat nemcsak Farhudtól és társaitól, hanem a druzok más vezetőitől is halljuk, akiknek a zsidó-druz együttműködéshez való lojalitása nem vonható kétségbe.

Amikor Farhud és társai ezekre a kérdésekre terelik a propagandát, nagyszámú hallgatóságra találunk. Az eredmény: Farhudnál 1200 aláírást tartalmazó memorandumot találtunk, amelynek aláírói kötelezik magukat, hogy feltétel nélkül támogatják a harcot. Számos fontos családot megtaláltunk a memorandum aláírói között. „Nem tudom ki kezdeményezte az akciót — tetteti magát Farhud —, mert nekem nincsenek közvetlen kapcsolataim az aláírókkal”. Az egyáltalában nem vitás, hogy a Rákách igen nagy aktivitást fejt ki ebben a kérdésben. Nem titok, hogy Mochammad Nifáa, a Rákách Béd-Dzsán-i egyik aktivistája, aki hivatalos aláírásegyüttes, valán „az Al Ittihád” (és a damaszkuszi rádió is) lelkesen támogatja Farhud kezdeményezését. Mindenesetre az a látszat, hogy a Rákách igyekszik kihasználni a konjunktúrát és a saját céljaira fordítani az elégedetlenséget.

MÁADI KÉPVISELŐ A FELELOS

Farhud házáról kőhajrányra van Kámál Al-Kászén villája. Ez az energikus és ambiciózus druz előkelőség képviseli az ellenzék vezetőit.

— Ami most a druzok körében történik, elsősorban Dzsáber Máadi képviselő a felelős. Ő ugyanis az egyetlen, akinek módjában áll a népe javát szolgáló akciókat kezdeményezni: Például 5 éves tervet a druz falvak kiépítésére. Jól tudjuk, hogy a zsidó nép és a zsidó közvélemény szimpátiával viselkedik a druzok iránt és azt is tudjuk, hogy a kormány „em druz-ellenes”. Készel ügyvéd, aki éveket töltött Európában, ugy véli, „Nem elég, ha nem követnek el semmiféle hátrányos megkülönböztetést. Meg kell mutatni az is, hogy nem létezik ez a megkülönböztetés”. Nyomban hozzátézi, hogy ezt a druz fiatalok körében végzett tájékoztató munkával kell végrehajtani.

Nem titok, hogy Kászén szeretne képviselő lenni. A saját zsebéből pénzeit a druzok belső közlönyét, egy folyóiratot és gyakran hangoztatja a „dinamikus vezetés” szükségességét. A közelmúltban sikerült reklámot csinálni saját számára, amikor bejelentette a tisztavirágéletű, „a Golán-fennsík bekebelezésért küzdő mozgalom” megalakítását. Tudja, hogy nem könnyen éri el célját, mert egyrészt magára haragítja a Farhud-féle csoportot és a többi nacionalista köröket, míg ugyanakkor „az öregek klikkje” elállja az érvényesülése útját. A két szélsőséges csoport között is számos hasonló felfogású és ambíciójú riválisa van. Kászén azt meséli, hogy a legutóbbi Kneszet-választások idején Dzsáber Máadi kijelentette, hogy rajta kívül más druz nem kerül élve a képviselői székbe. „Akkor sem riadtam meg és ma sem félek a fenyegetéstől” — mondja Kászén.

„Nem félek Kászéntől. Ha valaki képes és alkalmas arra, hogy elfoglalja a helyemet, jóllehet magát nyuozdant” — mondja Dzsáber Máadi. Farhudról szólva hozzátézi: „Ezennel ünnepélyesen közlöm, hogy a druzok keretében nem lesz soha negatív szellemi szervezkedés”. Máadi javasolja a kötelező katonai szolgálat felfüggyését, mert az „nekünk és az államnak egyaránt jó”.

Addig is időközben Farhud sejknek be kell érnie „a kezdeményező bizottság” felállításával.

A NÁHÁRIAI VONAT

Remélem, nem kerülte el a tisztelt olvasó becses figyelmét az a megrázó hír, hogy a náháriai vonatot meg akarják szüntetni.

A haifai, tel-avivi és éjliti nyájas olvasók talán nem is tudják felfogni a Náhária és vidéke nagy tragédiáját, holott nekünk vérzik a szívünk, ha a jövőre gondolunk.

Nekünk Akkón, különösen a Wolfsonban, ez a vonat reggel ötök az ébresztőnk volt. Ekkor robogott meg ugyanis Haifáról az akkori állomásra és egy nagyot dudált!

No, zsidócskák, elég volt a henyélésből, tessék szépen felkelni. Lájtatók, én már hajnali négy óta talpon vagyok, már megírtam a Kirjákat, elrobogtam a gyárak mögött és most itt vagyok.

És egy nagyot túlkölt, ami azt jelentette: „Keljetek fel láavodát Háboré”, a Teremtő szolgálatára. És újra eldudálta magát. — Szedem össze a munkásokat és munkába szállítottam őket. Én is imádkozom a dudálásommal. Így is lehet, Dávid király tanított meg rá:

„Dicsérjétek kürt fuvásával, dicsérjétek lanttal és hárfával, dicsérjétek dobbal és fuválással, dicsérjétek zenezerekkel és kórfalával”. Ez is zeneszer, a dudám.

A munkások is imádkoznak. És házakat építenek Izrael gyermekeinek, a földet turják, a fákat nyelik, hogy kenyeret, gyümölcsöt adjanak a Szentföld lakóinak.

A munka nem szegény, a munka nemesít, találták ki más népek munkadói. Mi nem ezt mondjuk, mi nem ezt tartjuk, a munkáról szóló igék benne vannak a mi szent könyveinkben. A Teremtő is dolgozott, állítja bölcsünk. Amidőn a világ megteremtette, fákat ültetett. Ránk is ráncraparncsolja a Tóra, hogy ültessetek. „Amidőn benemtek az országba, ültessetek”. „A földmives olyan, akár az orvos. Ő gyógyítja a földet, trágyázza, szántja, gyomlálja”. Ezt is ő mondja, a bölcsök. „Báruch átá bászáde, áldott légy a mezőn” — igéri az irás.

Ezt hallom én reggelente a náháriai vonattal együtt. És most el akarják törölni a pályát.

Hatkor visszatér Akkón keresztül Haifára és akkor újra füttyöl. Ellenőríz bennünket, imádkozunk-e, avagy turjuk-e a földet. A lustáknak meg egy utolsó terminust ad a felkelésre.

Délután üdvözöl bennünket a munkából való hazatérésünk idején, este meg egy újabb füttyben, az estei imára figyelmeztet bennünket.

Füttyet mondtam, az ereci vonat nem

Alijja és klita-problémák

Irta: RÖSSEL MORDECHAJ

„Hirdetések” című cikkemhez többen hozzászóltak, ki-ki a maga meglátása, tapasztalatai, érdeke és vérmérséklete szerint. Egy budapesti hölgy azt írja, hogy ő „doktorálhatna” a magyarországi lakásvizonyok ismeretéből és az általam kiragadott hirdetések távolról sem érzékelték a kérdés valódi súlyosságát. Szinte megrendítő, konkrét eseteket ír le még saját tapasztalatából.

Egy másik, nem magyarországi „már négy hónapja” az országban élő új olé, az ellenkezőjét állítja és informálatlansággal vádol az itteni lakásvizonyokat illetően. Ő maga — állítja — közös lakást kapott érkezésekor, közös szolgáltatásokkal és mégsem sztrájkol, de nagyon elkeseredett. A hölgy hozzászól, hogy egyedülálló, nyuodijaskorú, értelmiségi. Ez utóbbit, mint másodrendű dolgot említi meg.

Izrael bevándorlási ország, amelyben a domináló elem nem a várak, aki nemzedékek óta itt él, hanem az új olé. Vannak új és még újabb olék és természetesen, hogy egészen új olék lenni, nem irigyléreméltó dolog. Ez azonban olyan, mint a gyermekbetegség, ezen túl kell esni. Van, aki hámar és viszonylag könnyen esik át rajta, van persze olyan is, akinek tovább tart a beilleszkedés sok nehézséggel járó folyamata.

Természetesen vannak kivételes esetek is. Emberek, akiknek nem sikerül a begyökerezés és egész életükben új olék maradnak. Ezeknek az eseteknek nagy többsége fájdalom és tragikus, mert nem statisztikai számokról, hanem emberekről van szó, akik azért jöttek ide, hogy egyensúlyba hozzák életüket. Az illetékesek kötelessége gondoskodni arról, hogy ne forduljanak elő ilyen és hasonló esetek, de az szinte kizárt dolog, hogy a százezreket befogadó, gigászi munka közepette ne legyenek hibák, olykor talán súlyos hibák is.

Ilyen esetekben „landmanschaftokra” — olé-szervezetekre hárul a feladat megfelelő helyeken eljárni, tanácsokkal szoleálni, hogy a jövővényt átsegítse az akadályokon. Olyan olék is vannak, akik dinamikusabbak, nem törődnek bele a hibákba és addig jönnek-mennek, amíg ügyüket elintézik. Vannak azonban olyanok is, akik magukba zárkoznak, sértődöttek és úgy látszik, nem marad számukra más, mint „életfogytiglan” megbántottnak lenni.

Levéliromnak tudnia kell, hogy Izrael ál-

lama talán az egyetlen emigrációs ország, amely minden új oléknak lakást ad. Az állam megalakulása idején ez a probléma súlyosabb volt, ma könnyebb. Az új olé — általában — családtagjai számának megfelelő nagyságu lakást kap. Nem hinném, hogy bűn, ha az új olé „rokonainak támogatott közelségében szeretne lakást kapni”, de ezek a lehetőségek csekélyek.

Még azt is tudni kell, hogy a „támogatott közelség” nagyrészt ármeneti dolog, mely legfőbb ször a „jó tanácsokban” is merül. Egyetlen új oléknak sem ajánlhatom, hogy az elhelyezkedésénél — lakás tekintetében — új életében a „rokonok közelsége” döntő szempont legyen. Az első időkben ez vitathatatlanul jó érzés, különösen amikor még az ember nem ismeri a nyelvet és az országot. Sok esetet jegyeztek azonban fel, amikor az új olé is, az ittlakó rokon is, megbánták, hogy közel kerültek egymáshoz.

Igazság szerint, minden új oléknak meg kell vinnia a kezdeti küzdelmet, maga kell, hogy megtalálja helyét az országban. Azt is irhatnám, hogy minden új olé bizonyos mértékben honfoglaló, mert csak akkor értékelheti igazán az elért eredményeket, ha azok jó részét saját erejéből érte el.

E sorokat mégsem azért irtam, hogy erkölcsös prédikáljak az új oléknak, hanem értelmiségi levelezőm — nyilván elkeseredésből származó — vádja miatt: „Elsimerem, hogy az új olék ellen indított propaganda hatásossága miatt egyes tisztviselők már ennek a szellemében dolgoznak”.

Ilyen vádakra még egy négyhónapos új olé elkeseredettsége sem szolgálhat mentésül. Izrael létének erkölcsi alapját az alijja befogadása képezi. Rengeteg vér folyt azért, hogy minden alijizni vágyó zsidó előhessen az országba. Hihetetlen sok erőfeszítés történt annak érdekében, hogy a vas-és aranyfüggönyű országok zsidóságát meggyőzzék: itt a helyük. Az alijizók döntő többsége keletben értékeli e tényt és érzése szerint — hazárkezett.

Erről az országról az állítani, hogy ellensége az alijizának, ehhez nagymérvű rosszdulat kell. Hogyan szülehet meg ilyen lehetetlen vád egy értelmiségi agyában? A válasz erre a kérdésre nem is olyan nehéz.

Függetlenségi Kiáltványunk és a hazatérés törvény minden zsidó bevándorlási jogát biztosítja. Az állam első éveiben, a nagy tömegalijizák idején, minden szelekció nélkül jöttek is a zsidók a világ minden részéből. Miután az akkori alijizának mentési jellegű volt, hatalmas volt a szociális esetek száma és ez súlyosan nehezített a kezdeti problémákkal küzdő fiatal országra.

De soha senki sem mondta az alijizni kívánó zsidóknak, hogy ne jöjjenek. Ez szép, humanus gesztus, de nem valószínű, hogy célszerű. Az ország és az olé szempontjából egyaránt. Lehet, hogy sok kellemetlenségnek és felesleges vádaskodásnak vették volna elejét, ha az idős és munkaképtelen embereket felvilágosítottuk volna, megmagyarázva nekik az eléjük torvonyoló nehézségeket, hogy milyen súlyos helyzettel találják szembe magukat.

Izraelben senki sem éhezik és senki sem marad fedél nélkül. De bevallhatjuk, hogy nagyon nehéz a helyzete egy 65-70 körüli, egyedülálló, esetleg még ráadásul beteg embernek, az ilyen olé sűrűn hangoztatja, hogy elhagyott lakást, társaságot, nyuodiját és eljött ide, ahol a nyelv ismerete hián némának érzi magát és különleges problémái megnehezítik beilleszkedését. Ha az ilyen korú olé cionista nevelésben részesült, megeríti a helyzetet. A pozitív mult nélküli zsidó olé vádaskodik és visszavágja a régi otthonában hagvott javait, amelyek persze, csodálatos módon, idealizálva és erősen felnagyítva mutatkoznak meg számára.

Az ilyen típusú olékkal nehéz megérintni, hogy nem egyszerű dolog egyedülálló embernek lakást adni, amikor még ezer számunka vannak husz évvel ezelőtt érkezettek között családok, akiknek lakásvizonyait fel kell javítani. Arról nem is beszélve, hogy ezek az olék nem szívesen mennek fejlesztési városokba, ahol pedig könnyebbek a lakásvizonyok.

Talán elérkezett az ideje annak, hogy minden alijizni kívánóval nyilatkozatot írassanak alá — alijja előtt —, hogy az elállható nehézségek ismeretében és azok vállalása mellett is alijizni kíván.

Lehet hogy hiba mindenkit rábeszélni az alijizra, mert ezáltal teremünk nehéz helyzetet olykor az állam és az alijizó számára.

Többéves késéssel — bevallom —, hogy amikor a Szochnut alijia-országtól küldte részében Európában írtam, ha kiünnöböző alijia-központhoz találtakoztam idős, vagy nagyon problémátusnak tűnő olé-olélókkal, akik tanácsomat kérték, hogy utazzanak amerikai hozzátartozóikhoz, vagy Izraelbe — én az előbbi megoldást ajánlottam.

Ez talán nem volt eléggé „cionista” magatartás a részemről, de ma is ugy érzem, helyesen jártam el. Megkíméltem őket, hogy felesleges ballasztnak érezzék magukat az országban.

Ha illetékes szerveink maquévák tehnek ezt a módosítást, nem kerülhetett volna sor oly elkeseredett vádaskodásra, mint amilyen-nel levélirom élt.

LOWENKOPF KALMAN

KORA REGGEL házhoz kapja
az **UJKELET**-et
ha előfizet megbízottunknál,
PETACH-TIKVA
SZIFRIJA ALIJJA
Mohilev-utca 11.
Tel. 912755

Otto Preminger ex-felesége, Marion Mill-Deutsch Mancsi meghalt

— Az aradi Kulturpalotától — a new-yorki felső-tizezerig —

Marion Mill meghalt. Életének utolsó időszakáról keveset tudunk, arról sincsenek részletek, hogy következett-e halála. Arról sincs tudomásunk, hogy utóbb újból férjhez ment-e, vagy sem. Annyi szivárgott át az óceánon túlról, hogy örökre lehunyt a szemét és a temetés zavarba hozta környezetét nem tudták, milyen vallási szertartás mellett adják vissza az anaföldnek.

Marion Mill — aki közel 70 évvel ezelőtt Aradon Deutsch Mancsi néven zsidónak született, mint annyi más, átért, de megért zsidó esetében, csendesen elégették a hóstestét és hamvait egy urában terék örök pihenőre egy erdős, sokszor csillogó, zaklatott, nagyvonalú élet után.

Otto Preminger, a nagy amerikai filmrendező-producer, elvált felesége volt, ebben a minőségében tartozott a new-yorki felső tízezerhez, holott a közte és a Preminger-között, rövid ideig tartó házasság, már több évtizedet véget ért.

Hogy mégis a „csucson” maradt, azt rendkívül egyéniségének köszönhetette, nem kizárólag a Preminger-kapcsolatnak, hiszen a nagy filmrendezőnek nem csak ő volt az egyetlen elvált hitvese, nem csak ő kapott hatalmas összegű végkielégítést, amikor kimondták a választ.

Marion Mill időről-időre hallatott magáról, néha bekekerült a Time társasági híreinek rovatába valami érdekes, frappáns gesztusa következtében és végül könyvet is írt, amely best-seller lett.

Schweitzer professzor mellett élt hosszú hónapokat és röviddel annak halála előtt New Yorkban jelentette meg az érdekes leírást, korunk eme nagy orvos-professzoráról, aki Afrika akkor még fehér föltáján, rendezte be kórházát.

Deutsch Mancsi aradi urilány, az akkori társasági szabályok szerint mozgásművészetet tanult és igen tehetségesnek bizonyult, hamarosan Eghy Gissa, az Erdély-szerte is-

mert táncművész-tanár — jelenleg a kolozsvári Szentgyörgyi István színházakadémia tanára — legjobb tanítványává vált.

A huszas évek elején Aradon, a Kulturpalotában önálló estét adott Deutsch Mancsi, akinek már ekkor szűknek bizonyult a kisváros és amikor a családban hatalmas tragédia következett be — édesapja a gazdasági válság következtében öngyilkos lett levette magát főtéri lakásuk ablakából és meghalt — bucsút is mondott a városnak.

Deutsch Mancsi Bécsbe utazott és mint táncosnő tűnt fel hamarosan. Ekkor vette fel a Marion Mill nevet és az ismert, régi bécsi színházi lap, a „Die Bühne”, többször közölte címlapján a nagyszerű alakú, szép, fiatal táncosnő fényképét, aki arról vált nevezetessé, hogy testét feltűnően kevés ruha takarta.

A sztriptiz még ismeretlen fogalom volt és a táncosnők nem a közönség előtt vetköztek, hanem egyesek, mint Marion Mill is, egyszerűen ruha nélkül jelentek meg.

Aradon maradt a családja. Testvére az Aradon megjelenő Erdélyi Hírlap című napilap főszerkesztőjének, Major Bélának volt a felesége, aki később — még a legutóbbi időkben is, a csaknem miniszteri rangnak szánt Balatoni Bizottság főtitkára volt Budapest — nem szívesen emlegette a különös karriert csinált Mancsit. Egészen addig, amíg az egy újabb lépést nem tett előre: Marion Mill, — és erről a világlapok első oldalán számoltak be —, Otto Preminger felesége lett. A szép, jó alaku táncosnő megjelent a már akkor világhírű filmembernek, aki mentes volt minden előítéletől és a bécsi meztelen táncosnő szabályosan feleségül vette.

A kapcsolatok az aradi Deutsch család és Mancsi között, természetesen feljuttak. Mámája, a társasági élet közismert Mici nénie, most már boldogan mutogatta Marion sűrűn érkező fényképsorozatait és mesélte, hogy

Premingerék Amerikába rendeztek be maguknak állandó lakást.

Hogy mikor és miért következett be a válás, arról a részletek nem voltak ismeretesek, mindenesetre rövid idő alatt, de ennyi is elég volt ahhoz, hogy a dúsgazdag Preminger óriási összeget fizessen ki Marion Millnek és hozzá állandó, nagy összegű havi apánást.

Deutsch Mancsi pedig megkezdte változatos életét New York felső-tizezrének körében. Egy időszakban Washingtonban élt, majd ismét New Yorkban tűnt fel. A háboru alatt kevés híre érkezett el Aradra, noha Premingeré szinte valóságzsinórtulással család-szerető volt és minden alkalmat megragadott, hogy édesanyját támogassa.

Alig ült el a csatazaj, mindenütt még romok, szegénység, félelem tanyázott, amikor Marion Mill — talán 1945 végén, vagy 46 elején történt — hirtelen beállított Aradra. Ő volt az első tengerentúli vendég a kisvárosban, ahol este hat után senki sem mert kilépni az utcára, mert a „felszabadító” hadsereg katonái, órákat, értéktárgyakat, sőt ruházati cikkeket is „gyűjtöttek” a gyanútlan járőrökkel.

Marion Mill nagyszerű papirokkal, a szövegek két erre a célra delegált egyenruhás kísérőjével, érkezett rokonkeresésére és a helyi szovjet hatóságok a sok peccát és papírt látván, elfogadták a „dokumentumokat”, még kísérőt is adtak számára.

Igy azután sorra látogathatta a barátokat is, a rokonoknál, és nem mindennapi látvány volt a csinos, magas hölgy, ultramodern öltözkéiben, mögötte a délcég katonaiszterekkel, amint rágógumit, csokoládét és más fontos cikkeket osztogatott ismerőseinek. Levizített az akkori városparancsnoknál, Tolbuhin generálisnál is, majd éppen olyan viharosan, mint jött, távozott — mely emléket hagyva az amerikai dáma néhány napos „béke”-küldetéséről...

Segítőkeze ezután egymásután mentette ki Aradról a családtagokat. Legfiatalabb húgát és annak férjét vitette Budapestre, majd édesanyját is, akit többször látott vendégül New Yorkban. Major Béla, a magyar kormány tanácsosa is, többször vendége volt sógorjének és ez a „kapitalista” kapcsolat még csak megerősítette magas beosztásában.

Újból akkor hallatott magáról, amikor Schweitzer professzor kórházába költözött. A helyszínen tanulmányozta az akkor már idős professzor munkásságát és innen való visszatérése után írta meg sikeres könyvét.

Ide, Izraelbe sosem jutott el, de számosan élnek itt olyanok, akik Deutsch Mancsit jól ismerték. Érdekes asszony volt és nemcsak ő maga, de egész családja is kitűnt az egykori kisvárosból.

Böske nevű testvére — Major Béla felesége — Budapestre vitt nagy házat, egészen korán beköltözött haláláig. Mici néni pedig, az édesanyja — aki szintén elhunyt néhány évvel ezelőtt — Marion Mill európai „propaganda minisztere” volt.

STOCKHOLMI LEVÉL

ZSIDÓ TŰNTETÉSEK KÜLÖNBÖZŐ HÁTTÉRREL

Írta: SERES GYULA

A tüntetések példás rendben zajlottak le. Igy hangozott a rendőrségi összefoglaló a Stockholmban nemrég lezajlott két különböző utcai felvonulásról, amelyet az itteni zsidóság rendezett meg példás fegyvellemmel, egyrészt az arab politika ellen, amely a mai helyzetet mesterséges feszültségben tartja, másrészt a szíriai zsidók tűrhetetlen helyzetéért.

A stockholmi lakosság hozzászóltak már az utcai felvonulásokhoz, melyeket az utóbbi években főleg a Vietkong itteni hosszuhaju, narkotikummal elbódított hippiejei domináltak, egyetlen jelszóval a plakátjaikon: „USA ki Vietnámból!”

Ez már unalmas. Erre főleg a rendőrség dühös, mert az amerikai követés előtt mindig maximális készültséggel kell résen állni és botrányokat megakadályozni, ami különösen télen, nyirkos hidegben, nem leányálom.

Ezért, szinte üdítő számukra is, amikor a zsidók tüntetnek, mert ott nem lesz botrány és az utca közönsége is nagyobb megértés tanusít, mert a tüntetés jellege Szádát és az Izraellel szembeni arab politika. Ez volt az első tüntetés jelszava.

A körülbelül 10 nappal később rendezett utcai felvonulás már mélyebben szántó volt, mer a felvonulás élén, ami kizárólag a szíriai zsidóság helyzetével foglalkozott, Per Ahlmark, a nagy zsidóbarát országgyűlési képviselő haladt és ez még komolyabb súlyt kölcsönözött az egész tüntetésnek. A felvonulás, amely az első esetben Szádátnak volt címe, meg, a következő Szíriának, mindkét alkalommal az „Egyesült Arab Köztársaságok” követsége elé vonult, amely több arab államt foglalt magában Stockholm szívében.

Ez így praktikusabb számukra, bizonyára több okból kifolyólag. A Szíria elleni tüntetéshez a cionista szervezetek elkészítettek egy határozati javaslatot is, amelyben követelik a szíriai zsidók kivándorlásának lehetővé tételét.

A követségek három emeletet foglalnak el és a „derék arabok” a zsidó tüntetéseket lehozott redőnyök mögött figyelték, de egyébként is biztonságban érezték magukat, mert egy kb. 70 fős rendőrkordon gondoskodott erről.

Volt a Szíria elleni tüntetésnek egy másik aspektusa is. Ugyanis át kellett adni a határozati javaslatot a követségnek. Itt felmerült a kétség, hogy egyáltalán ajtót nyitnak, hogy

azt átvegyék. Egy három tagú delegáció, Per Ahlmark képviselő vezetésével, felment az emeletre és becsöngették a követség ajtaját.

Semmi eredmény. Vártak még tíz percig és most már hosszasan csöngették. Végre kinyílt az ajtó és azon kitudta fejét egy sötétképi polgár, aki megkérdezte, hogy mit akarnak. Semmit, csak egy határozati javaslatot adni a szíriai Chargé d'Affaires-nek.

— Majd megkérdeztem —, mondta az alak és visszament, gondosan becsönkva az ajtót. További várakozás. Tíz-tizenöt perc múlva, megint visszatért a követségi ember és közölte, hogy miután már nincs hivatalos óra, küldjék azt el postán.

Ez mindenesre valami eredmény volt, mégha nem is pozitív. Másnap el is küldték a határozati javaslatot a követségnek, de hogy ne tagadhassák azt le, ajánlottan postázták. Ugyancsak elküldték ajánlván Hafez el-Nóknak is Damaszkuszba, hadd lássa ő is, hogy a civilizált világ nem megy el nyomtalanul a „hős” arab torturák mellett.

OROSZ ZSIDÓK ÉHSEGSZTRÁJKBAN

Az utóbbi években már többször előfordult, hogy Stockholmban, a város szívében, szemben az új parlamenttel, különböző nemzetiségűek — csehek, görögök stb. — leültek a padokra és napokon keresztül éhsegsztrájkoltak, mert valamelyik hozzátartozójuk eredeti országukban bennekedt és nem egyezhettek itteni családjukkal. Akciójuk vagy sikerült, vagy nem.

A lapok ilyenkor mindig nagy publicitást adtak az éhsegsztrájkolóknak, ami természetesen sosem volt inyére az illető állam stockholmi képviseletének. Előfordult tehát az is, hogy az illető családtag rövidesen meg is érkezhetett Svédországba a Vörös Kereszt közbenjárásával.

Most először történt meg, hogy izraeli orosz olék éhsegsztrájk céljából Európát járják. Ez az öttagú csoport a következőkből áll: Mary Knoch, Nina Lotsova, Polina Judybrowskaja és Golda Grilius, — valamennyien elitéletű feleségek, valamint Avrahám Zalmanson, akinek hét családtagja szintőlők szovjet börtönökben, 8-15 évre ítélték, köztük Eduard Kuznyecov is.

Az itteni cionista szervezetek ellátták őket meleg pokrócokkal és más tekintetben is gondjukat viselik. Az éhsegsztrájk két napig tartott, a megfelelő publicitással ellátva. A cionista nőszövetség tagjai a járőröket megállították, iverket tartva eléjük, aláírásokat gyűjtve. Akit csak arra jár, mindenki aláírta az iverket, úgyhogy a két nap alatt közel tízezeren írták alá, hogy elítélik az orosz magatartást és követelik az elítélt orosz zsidók szabadonbocsátását.

A „DÜHÖS CIONISTÁK”

A Stockholmban most lezajlott millió kongresszussal kapcsolatban, a város különböző helyein millió kiállításokat is rendeztek, így többek között a város alsófokú szépművészeti iskolájában is. (Konstfackskola), ahol a különböző „millió proféták” előadásokat is tartottak. A rendezőség azonban nem tudott szabadulni egy, itt már szinte normálisnak tűnő, behatás alól és a kiállításon helyet adott a Vietkong kommunista alakulat hosszuhaju képviselőinek, akik asztalalkon szélesen kiterítették összes propaganda anyagukat.

Magam is meglátogattam a kiállítást, de ami megkapta a figyelmemet, az nem a Vietkong propagandája, hanem egy másik „millió-bemutató”, mégpedig a Fatach standja volt. Ez a stand úgy nézett ki, mint egy háromrészes magas spanyolfal, legfelül egy papír-ívet kréval odarajzolt Fatach „emléma”, alatta pedig képek magyarázó szöveggel a Fatach működéséről.

Mellette még egy ilyen spanyolfal-szerűség volt, fent az előző emléma másolatával, de eltekintve a rajzsőzög és tí-foszlányoktól, a három részét fal üres volt. Ugy nézett ki, mint egy elhagyott csatár. Ezzel valami történetet. Találtam a közelben egy svéd kiállítás funkcionárius, akitől megkérdeztem, hogy mit keres a Fatach propagandája egy millió kiállításnál.

— Az úgy volt — magyarázta a funkcionárius —, hogy az FNL (Vietkong) helyet kért, hogy dokumentálja a vietnámi pusztításokat és ezzel kapcsolatban a Fatach is helyet kért magának és felállították a falaikat. Mi nem szólnak bele, hogy mit állítanak ki, s felelősséget sem vállalunk.

— Node miért szedték le az egyik falról az anyagot és csak az emlémt hagyták meg — kíváncsiskodtam.

— Az úgy volt, válaszolta a funkcionárius, hogy ma reggel jött egy cionista, mindent lefedett és magával vitte a kiállított anyagot. Mi ezt nem akadályoztuk meg, mert semmi közünk az egészhez.

— Honnan tudta azt, hogy az illető cionista? — kíváncsiskodtam tovább.

— Ez meglátszott rajta.

— Miből láthatta ezt?

— Abból, hogy az illető nagyon dühös a kétség, hogy egyáltalán utó nyitnak hogy volt, miközben mindent lerámolt.

DÁN DALMAT:

A szubkontinens legégetőbb problémái

(Midőn ezeket a sorokat papírra vettem, az újságok még semmilyen részletet sem közöltek a történelmi fontosságú találkozóról. En azonban minden hivatalos közlemény nélkül is jól el tudom képzelni az egészet, hála dus keleti fantáziáimnak. Ha a záronyilatkozat szövege és plasztikus leírásom között némi eltérés mutatkozna majd, az egyedül csak annak tudható be, hogy napjaink diplomáciája, sajnos, nem elég őszinte a nagyközönséggel szemben.)

Indira Gandhi: Isten hozta kedves Izé... kedves Netó!

Zulfikar Ali Bhutto: Bhutto.
Indira Gandhi: Pardon, Bruttó!
Zulfikar: Bhutto!!

Indira Gandhi: Nem bánom legyen Bhutto, ha azt gondolják, hogy így arisztokratikusabban, büszkőbben hangzik...

Zulfikar Ali Bhutto: Egy nemzet büszkeségét nem törheti meg a katonai vereség... Indira Gandhi: Ugy van! Az arabok nemzeti büszkeségét nem törte meg az 1967 júniusában elszenvedett vereség.

Zulfikar Ali Bhutto: En Pakisztán nemzeti büszkeségére céloztam... No, de akkor talán térfünk a tárgyra! Ugy vélem, hogy a politikai status quo megváltoztatása, fegyveres támadás útján, megengedhetetlen cselekmény. És az indiai kormány...

Indira Gandhi: Az indiai kormány teljesen egyet ért Önnel ebben a kérdésben. Mindig is megbélyegeztük és ma is megbélyegezzük az izraeli agressziót!

Zulfikar Ali Bhutto: En most speciel az indiai agresszióra gondoltam! A masszív orosz támogatás lehetővé tette, hogy... Indira Gandhi: Hogy az arab hadseregek ismét megerősödjenek. Éljen a Nagy és Önzetlen Szovjetunió!

Zulfikar Ali Bhutto: Pakisztán vereségét jórészt az idegen nagyhatalmi beavatkozás okozta. Ezért mélyszélesen elítéljük...

Indira Gandhi: Mi is elítéljük az idegen nagyhatalmi beavatkozást! Vagyis az amerikaiakat, amiért segítik Izráelt!!

Zulfikar Ali Bhutto: Amj pedig a hadifoglyokat illeti, azokat igazán illene már szabadon bocsátani!

Indira Gandhi: Mi az, hogy illene?! Az nem kifejezés! Erélyesen követelem, hogy azonnal bocsássák őket szabadon! Zulfikar Ali Bhutto: Mind a százezer pakisztáni hadifoglyot?

Indira Gandhi: Dehogy! Az öt szíriai hadifoglyot, akiket az izraeliek nemrég foglyul ejtettek Libanonban.

Zulfikar Ali Bhutto: Asszonyom, nem gondolja, hogy Ön elnyom engem?! Engem, a férfit!!

Indira Gandhi: Ez csupán a környezet hatása.

Zulfikar Ali Bhutto: Nem értem.

Indira Gandhi: Akkor nézzem ki az ablakon és mondja meg, hogy hívják azt a nagy hegylécot, ott a tóbanban.

Zulfikar Ali Bhutto: (elpírul) Him alája...

(hérczi)

MIFÁL HÁPÁJISZ

Jelentés a bevételekről és kiadásokról 1971/72 évre

A. BEVÉTELEK

	1971/72	1970/71
1. Bevételek sorsjegy és lotto sorsolásból	166,597,183.— IL.	131,897,044.— IL.
2. Más bevételek	22,777,219.— IL.	19,196,471.— IL.
	189,374,402.— IL.	151,093,515.— IL.
3. Kölcsönök behajtása és betétek	15,289,905.— IL.	14,053,302.— IL.
	204,664,307.— IL.	165,146,817.— IL.

B. KIFIZETÉSEK

1. A sorsjegyek és lotto nyerteseinek	95,894,091.— IL.	75,804,010.— IL.
2. Jutalék és közvetlen kiadások	18,662,561.— IL.	14,853,412.— IL.
3. Adminisztrációs általános kiadások	1,953,563.— IL.	2,259,845.— IL.
Összes kifizetések	116,510,215.— IL.	92,917,265.— IL.

C. ADOMÁNYOK ÉS KÖLCSÖNÖK

	1971/72	1970/71
1. Egészségügyi intézményeknek	26,403,151.— IL.	22,607,774.— IL.
2. Közoktatási intézményeknek	68,908,606.— IL.	46,206,427.— IL.
Összesen	95,311,757.— IL.	68,814,201.— IL.

A HETI SZIDRA

MÁTOT - MÄSZÉ.

Es szolt M6zes Izrael fiaj törzseinek fejéhez, mondván: Ez az, amit megparancsolt az Örökkevaló. Ha valaki fogadalmat tesz az Örökkevalónak, vagy esküt esküszik, hogy kötelezettséget vesz... kére, meg ne szegje szavát: aszerint cselekedjék, ami kijön a szájból.

(B'midbar 36, 2-3)

Ez a fejezet, amelynek „Nedarim” címmel a Talmud külön traktátust szentel, a vallási fogadalmak ünnepélyes jellegét és kötelező voltát emeli ki. „Lo jachel d'vavro”, szó szerinti azt jelenti, hogy „ne profanizálja szavát”. A fogadalom, vagy „kötelezettség” megszegése Isten ellen való véték, és ugyanakkor az egyéniség megszentelése.

Rabbi Avrahám Ibn Ezrá, a híres spanyol-zsidó filozófus nem elégszik meg a szokásos magyarázatokkal, ezért a fenti rendelkezéseket konkrét eseményekkel hozza kapcsolatba. Minthogy a Tórában nincs kronológikus sorrend, Ibn Ezrá úgy véli, hogy ez a fejezet a midjániták ellen lefolytatott hadjárat után hangzott el. Az Irás ugyanis részletesen beszámol arról, hogy a győzedelmes megvívott csaták után a nép egy része — pontosabban Reuven és Gád egész törzse, valamint Menasse törzseinek a fele — a Jordán folyótól keletre, a mai Jordánia területén, akar telepedni. Ezek a törzsek nyilvánvalóan kitűnő harcosok voltak és nagy zsákmányra tettek szert, talán portyáival is gyarapították vagyonukat, tény, hogy sok jószáguk volt. S minthogy biztak saját erejükben, vállalták a Transzjordániában való telepedés kockázatát. Mose Rábénu elé terjesztett kérések lényege a következő: Sok a jószágunk, ezen a vidéken pedig kitűnő legelők vannak, itt akarunk maradni, itt akarunk telepedni... „Ne vezess át bennünket a Jordánon...”

Az ajánlat Mose Rábénut felháborította, mert attól tartott, hogy emiatt az egész honfoglalás kudarcba fulladhat. Ezeknek a törzseknek a leválasztása elveheti a többiek bátorságát attól, hogy kemény csaták árán birtokba vegyék Kanaánt. A méltatlankodó vezér hosszú előadást tart nekik és rámutat arra, hogy magatartásuk erkölstelenség. Mire ők kiellenéztek, hogy készek részt venni a többi törzssel együtt az ország meghódításában, csak előbb el akarják helyezni családjaikat és barmait a kiigényelt területen.

A tárgyalásokat ünnepélyes ígérek zárták le: „... mi pedig fegyveresen vonulunk sietve Izrael fiaj előtt, amíg el nem vittük őket helyükre... Nem térünk vissza házáinkba, amíg meg nem kaptuk Izrael fiaj ki-ki a maga birtokát... mert mi nem kapunk örök birtokot a Jordán túlsó területén, mert megkaptuk birtokunkat a Jordánon innen kelet felé...”

A tárgyalás — írja Ibn Ezrá — a törzsfők jelenlétében folyt le és ugyancsak ő jelenlétükben — és nyilván az ő beleegyezésükkel — jött létre a megállapodás. Az egyetlen biztosíték az adott szó volt, amely ebben az esetben sorsdöntő jelentőséggel bírt. Nyomban azután és ugyancsak a törzsfőkök („rásé hámatot”) jelenlétében hangzottak el a fogadalmak szentségéről szóló parancsok. „Ez az, amit megparancsolt az Örökkevaló: ha valaki fogadalmat tesz az Örökkevalónak, vagy esküt esküszik, hogy kötelezettséget vesz leleké, meg ne szegje szavát, aszerint cselekedjék, ami kijön a szájból.”

Amikor a törzsek képviselői eladták kérésüket, Mose Rábénu felháborodott. „Vajon testvéreitek elmennek-e a háborúba és ti ittmaradnátok?” — kérdi dühösen. Rabbi Jonáthán Eibenschütz szerint Mose Rábénu kérdését így kell értelmezni: Mit gondoltok tulajdonképpen? Talán bebeszéltek magatoknak, hogy miközben az ellenség megtámadja testvéreiteket Erec Jiszráelben, benneteket nyugton hagyják? Azt hiszik, hogy ti szárazon fogjátok meguzni a bajt? Óriási tévedés! Mert ha tényleg és közömbösen fogjátok nézni erec-jiszráeli testvéreitek szenvedését, előbb-utóbb ti is sorra kerülnök.

Az 1095-ös év telén, amikor a keresztes hadjáratok kezdődtek, a franciászász zsidók levelet intéztek a németországi zsidóság-hoz. „Imádkozzatok értünk — írta —, mert szörnyű katasztrófa szakadt a zsidó népre.” A levél végén hozzáfűzték, hogy a vesztély a németországi zsidókat is fenyegeti. Válaszban a német zsidók testvéri együttérzésükről biztosították a francia zsidóságot. Megírták, hogy a szörnyű hírek lesújtották őket és fogadkoztak, hogy imádkozni fognak, persze, hogy színtelenül fognak imádkozni szerencsétlen franciászász testvéreikért. „Viszont, ami bennünk illet, — folytatja a levél — miattunk ne aggódjatok, mert a német hitközségeket semmilyen vesztély nem fenyegeti.”

Szóval a német zsidók biztonságban érezték magukat. Hogy mennyit ért ez a „biztonság”, és hogy alig néhány hónappal később milyen sorsra jutott ugyanezen a német zsidóság, arról történelmünk legvéresebb lapjai mesélnek... Ráv Amiel, Tel-Aviv néhai tudós főrab-

bija, a fenti levélváltást idézve a következőket írja:

A Midrásban van egy legenda, amely arról beszél, hogy Ásmodáj (a főördög) egy alkalommal kétféle embert hozott Salamon királyhoz. Az illetőnek meghalt az apja, fel kellett osztani az örökséget, ezért járultak a bős király elé a problémával: mi történjen a kétféle emberrel? Két rész jár-e neki a rusból, vagy sem?

A legenda szerint Salamon király azt ajánlotta, hogy öntsenek forró vizet az egyik fejre és akkor minden kiderül: ha a másik fej nem reagál a fájdalomra, akkor nyilvánvaló, hogy két emberről van szó. De ha a másik fej is elkezd kiáltani, — bizonyos, hogy egy emberről van szó...

A böles király tanácsa a zsidóság számára is mérvadó — folytatja Ráv Amiel. — A zsidó néptestnek is több feje van és ezek első pillantásra olyan benyomást tesznek, mint-ha semmiféle kapcsolat nem volna közöttük. Minden fej másképpen gondolkodik. Az egyik csak németül, a másik csak angolul, a harmadik csak franciául beszél. Intellektuális körök pedig sűrűn vitakoznak arról, vajon ezek a fejek egyazon törzshöz tartoznak-e, vagy sem.

Amiel rabbi ezután így folytatja: „Mihelyt azonban forró vizet kezdenek önteni az egyik fejre, az összes szőrszálaságot viták elnémulnak. Mert abban a pillanatban az összes fejek érzik a fájdalmat, ösztönösen reagálnak rá. Valamennyien egyszerre sírnak és jajveszkelnek, ami annak bizonyítéka, hogy az összes fejek egymáshoz tartoznak, hogy egyazon test, egyazon nemzet részei...”

A transzjordániai telepítési tervet illetően a kommentátorok véleménye megoszlik. A legtöbb magyarázó az illető törzsekben önző, anyagi emberek lát. „Sok a barmunk, ezen a vidéken jó a legelő, itt akarunk maradni”. Olyan rabbi is akad, aki vagyonrészről beszél: „Hol, mikor és milyen körülmények között szerzettek ezt a törzset a nagy vakyont?” — kérdi. Abrahám úgy véli, hogy Mose Rábénu és a delegációk között félreértés volt. Mose Rábénu ugyanis dübörgött, még mielőtt azok mondkákjuk végére értek volna. A törzsfők nemes gondolkodására volt, hogy nem szakították félbe a Mestert, szólanul türték a szemrehányást és csak azután, hogy lehordta őket a sárta földig, rukkoltak ki az eredeti tervvel: „Fegyveresen vonulunk sietve Izrael fiaj előtt, amíg el nem vittük őket helyükre...”

Érdekes — írja egy újkori magyarázó —, hogy az egész Tórában sehol sincs nyoma annak, hogy a zsidók „uram”-nak tituláltak volna Mose Rábénut. Pedig kivégezték őket Egyiptomból és a csodák hosszú sorát művejték... Dehát ez az emberi természet: csak arra néz fel, aki a javak fölött rendelkezik... A zsidók is, azután, hogy Mose vezetésével elfoglalták Transzjordániát és birtokok szétosztását kérték, a Mester tekintélye hirtelen megnőtt szemükben és mély reverenciával fordultak hozzá: Uram...

ELEKTRONIKUS OLIMPIA

Kétmilliárd márkát fektettek a müncheni sportpályák építésébe — Az izraeliek még nem használták ki a jegykvótát — Vádaskodások a drága „tétó” miatt

Németország napról napra fokozódó lázban várja a világ minden eddigi legnagyobb sportfesztiváljának, az olimpiának részvevőit és a közönséget. Münchenben már elkészült a hatalmas sport-kombinát, a nyitott és a fedett stadionok, versenypályák és uszodák kombinátja és befejezéshez közelednek azok a sokemeletes luxusházak, amelyek pazarul berendezett lakásaiiban szállásolják el a világ minden tájáról érkező elit sportolókat és hivatalos kísérőiket.

Ez lesz a világ legnagyobb sportbetonjátója, nem csak a várható sportteljesítmények miatt, hanem mindenképp a fantasztikus befektetések következtében. A németek kerek 2 milliárd márkát költöttek az olimpiára, amely így a statisztikailag kedveltek figyelmébe: óránként közel 1 millió márkába kerül.

Ez megfelel annak az összegnek, amelyet Izrael két évvel ezelőtt lakásépítésre, közoktatásra, közegészségügyi és népjóléti célokra, továbbá municipális szolgáltatásokra és más egyéb „apróságokra” költött. A német közvélemény élesen bírálta a pazarlással minden német a lelke mélyén reméli, hogy ennek a luxus olimpiának a megrendezésével sikerült visszakerülnie a népek gyorsan felejtett, megbocsátó családjába. Hitler 1936-ban mintegy 60 millió márkát irányzott elő, az izom nemzetközi paradéja” céljára.

Minden ultramodern, a lehető legjobb és legtekélyesebb lesz az 1972 évi olimpián. Különböző érzékeny elektronikus berendezést szerelnek fel az uszodákban és az atlétikai pályákon, ahol a tévé képernyős célfotók segítségével állapítják majd meg, hogy ki az első és milyen eredményt ért el. Az építkezési anyagok felhasználásában és a sportcsarnokok kivitelezésében is megnyilvánult a bőkezűség és a modern anyagok használata. (Münchenben háborognak a katedékek, hogy az olimpiai építkezések miatt, például, el kellett halasztani több iskola építését.) München városra két milliárd

márkát költött középületek tatarozására, újjáépítésére és a műutak kiszélesítésére. Az olimpiai előkészítő bizottság költségvetése félmilliárd márká volt. A szervezők remélik, hogy ezt a befektetést javarésben sikerül visszakapni, elsősorban a jegyértékesítésből és az országos gyűjtőtevételekbeletől. München mindenestre keresni fog az olimpián: megmarad a hatalmas sportközpont, a sportolók elszállásolásul szolgáló lakónegyed és tekintélyes összeget kap az olimpia falu bérleti díja címén.

A MÉREGDRÁGA TETÓ

A legvitatottabb kiadási tétel a „tétó”, amely befedi a központi stadiont, a nagy tornacsarnokot és az uszodát. Ez a tétó az eredeti kiadások szerint, 17 millió márkába került volna, de mire befejezték 165 millió márkát tett ki. A televízió követelésére a tervező építész-mérnökök az Arcyl nevű, áttetsző műanyagot használták. Erre azért volt szükség, hogy a sportcsarnokok és stadionok egyetlen pontja se legyen árnyékban és így zavartalan legyen a tévé közvetítése.

A nagyközönség kényelme szempontjából a jegyeladások egybekapcsolták a város különböző pontjait és Németország déli részén lévő szállóhelyeket előzetesen megrendelésével. A szervező bizottság még azaz is törődött, hogy tartalék lakások legyenek Ausztriában. Például Salzburgban, ahol az olimpia nézőközönségének egy része, esetleg a hét végét tölti, vagy nyári vakációjához jár, a külső építést követően, vagy expresszvonaton, néhány órában belül Münchenben lehetnek. Münchenben 24 ezer ágyat rezerváltak a szállodákban és a penziókban, további 10 ezer hálóléphet magánlakásokban és 70 ezer ágyat a város körüli községekben. Ezenkívül a sátor-táborok, motelek, ifjúsági szállások, valamint az iskolákban a falusi tornatermekben berendezett ideiglenes hálóléhek ezrei várják a vendégeket. A sportolókön kívül a közönség egy része is, lehetőleg a vá-

rosban, vagy közvetlen környékén száll meg és a kitűnően szervezett helyi vasuti járatokon érkezzen a kívánt sportpályához. Ezekben, a München-környéki falvakban, nemcsak nagyszéri levegő, hanem kiváló bajor koszt áll az érkeketek rendelkezésére. A helyi lakosságot kioktatták, hogy maximális barátságossággal és szívélyességgel kezelje a jövevényeket. Sokan közülük, elsősorban a rendőrség tagjai, nyelveket tanulnak.

800 MILLIO NÉZO

A prognózis szerint, a világ minden táján, legalább 800 millió nézője, vagy hallgatója lesz az olimpiai játékoknak. Ezekről 60 müncheni tévé-állomás és 110 helyi rádióadó gondoskodik. A város különböző pontjain 900 külön fülkét szereltek fel az újságírók részére, kétszer annyit, mint Mexikóban. A sportváros különböző pontjain 100 színes elektronikus tévé-fényképezőgépet működtik majd és a laboratóriumokban óránként 650 méter színes tévé-filmet hívnak elő. A gyakorlatban az olimpiai játékok rendezésére több távközlési és fényképezési felszerelést bocsát az újságírók rendelkezésére, mint normális időkben egész ideje alatt a közönséget is. Velük együtt 400 ápolónő, szanitéc, Nyugat-Németországban található.

A hatalmas stadionok vitathatatlanul a legjobb világviszonylatban is. A sportpályákat szintetikus műsalak borítja. A szintetikus anyag használata vonatkozik a tornatermek padlójára, falára és mennyezetére, az uszodákra, sőt a kerékpárver-

senypályákra is. A labdarúgó stadiont jólajpolt gyepreteg borítja, alatta 25 centi mélységben, 19 kilométer hosszúságú vékony csövek, amelyeknek az a feladata, hogy megakadályozzák a dér és jég képződését és a pálya hőmentes maradjon. Szárazság esetén ugyanezekből a csövekből öntözik a pázsit gyökérzetét. Ez az eljárás olyan sikeresnek bizonyult, hogy a stadion pázsitja sulyos télen, erős fagyban, sőt a nagy szárazságban is, vidáman zöldell.

AZ IZRAELNEK SZANT JEGYEK NEM KELEK EL

Nemcsak a sportolókra, hanem a közönség kényelméről is messzemenően gondoskodnak a rendezők. Még a legkisebb faluban is, ahol vendéget szállásolnak el, lesz valamilyen állandó rendezvény — kezdve a falusi zenekaroktól, egészen a társaskirándulásokig. Münchenben 2800 izraeli látogatására számitanak, és többségüket Eichenau és Pohheim-faluban, Münchenből 13 kilométernyire — Dachau közelében, szállásolták el. A tavaly júliusban befejeződött előzetes árusítás során 3502 belépőjeget irányoztak elő az izraeli szurkolóknak, ebből csak 1741 jegyet adtak el. A további 2080 jegyet 1971 második felében bocsátották áruba, ebből eddig csak 1000 kelt el.

Az olimpiai játékok idején 230 orvos gondoskodik sportolóknak nyújtandó elsősegélyről. De ök látják el a versenyesz gyuró és orvosi technikus lesz szolgálatban. A négy egészségügyi központban egyetlen nap alatt 500 rászorulóknak nyújthat majd orvosi segítséget. Az olimpiai faluban ötemeletes orvosi központ épült, amely a gyakorlatban egy jól felszerelt kórház, beleértve az állandó készletben lévő sebészeti, optikusokat, radiológusokat, fogorvosokat, altatókat és nőgyógyászokat.

LÁNYOK DIRNDLIBEN

A sokszázéves főnyí közönség utbagaztatását és informálását a világ minden tájáról származó, dirndlibe öltözött (ez lesz az egyenruha) bájos, csinos és fiatal lányok seregére bízták, rajtuk kívül természetesen a német hadsereg is aktív segítséget nyújt. Katonai mérnökök közreműködtek a parkolóhelyekkel kapcsolatos előkészítő és építkezési munkálatokban.

Münchenben vigyáznak az illemszabályokra. A férfi és a női sportolók külön szállásolják el. A női sportolók részére 800 elkülönített lakást létesítettek, míg a pároknak 900 lakást bocsátanak rendelkezésre.

NEMZETKÖZI FESZTIVAL

Ugy a sportolók, mint a közönség számára változatos szellemi és anyagi táplálékról gondoskodtak. A kulturprogramok keretében operákat és koncerteket rendeznek, ahol világviszonylatban is élvonalbeli zenekarok játszanak, de lesz balett, báb-színház, folklór-műsor és természetesen film, meg jazz. A Milanoi Scala az Aida bemutatójával jelentkezik, a New York City balett-együttes Jerome Robbins, John Krampo és más világhírű koreográfusok táncjátékát mutatja be a Bajor Operaházban, ahol másorra tüzik Mozart Varázsfuvoláját és Figaro házasságát, továbbá a Fidelit, Lohengrint, Carment, a Sevillai borbélyt.

Eddig a szellemiek. Ami pedig a testi táplálékot illeti, elsősorban a sportolókról gondoskodnak. A Münchenben közzétett prognózis szerint, a következő élelmiszer-ellátásra számitanak az olimpiai játékok 2 napjának minden délelőttién:

150 ezer kiló marhahús, 30 ezer kiló baromfi, 26 ezer kiló hal, 1 millió tojás, 1 millió szellet kenyér, 100 ezer kiló burgonya, 50 ezer kiló friss zöldség, 360 ezer adag friss vegyeszalat, és 56-féle utóélet.

KIÁLLITÁS

JERUZSÁLEM
IZRAEL MUZEUM — Ávi Sávít munkái. „Az objektumtól a lenyomatig — Avigdor — Stematiki festményei (1939-1972) Szobrászművészek vázlatai, karcolatai és grafikai munkái — Jules Pascin vázlatai és akvarelljei (a múzeum gyűjteményéből) — Az ifjúsági szárnnyban: Gyerekek által készített szoborkompozíciók — Babák — Rendkívüli tárlat: A Rámbán pesztje (a XIII. századból).

ROCKEFELLER MUZEUM — Temetkezési áldozatok a Tel Geger-1 ásatásokból.

A JAD YASEM EMLÉKHATÓSÁG CSARNOKA (a Megemlékezés helyén) — Mark Zitnicki és Jozsef Kuzkovski festményei a vész korszakkal kapcsolatos témákról.

BEIT HAOMANIM (Művészek pavilonja, Smuel Hanagid 12) — Lea Chesin olajfestményei, akvarelljei, vázlatai és lenyomatái — Micháel Gilim vázlatai (július 19-18).

MOUDON LAOLE (Olek Alkálá utca) — Dolf Michaelis vázlatai.

SCHATZ KEPTAR (Schatz 4) — Tíz ismert művész miniatűrjei.

ÓVÁRSI KEPTAR (Óváros, Zsidó-negyed) — Jozsi Stern, Gerstein, Dilian, Rákijá, Gur, Ogen, Jamin és Száár festményei és vázlatai.

GILAT — Ismert izraeli festők munkái.

HAMERKAZ KEPTAR (Háemek 4) — Neves izraeli festők alkotásai.

UJ KEPTAR (Hámelech David 10) — Zsidó témájú műtárgyak és ékszerek.

URDIANG-SENKIN KEPTAR (UDD nov 9) — Ismert izraeli festők munkái.

CION KEPTAR (Hihel 23) — Klasszikus holland, modern és klasszikus francia, osztrák és amerikai mesterek munkái.

TEL-AVIV
TEL AVIV MUZEUM
AZ UJ EPULET (Saul király fasor 27-29) — Marcel Janco retrospektív tárlata — Dada (június 31-től) — Picasso 200 alkotása — Izraeli festők és szobrászok művei. — A múzeum gyűjteményéből — Kinetikus munkák.

HELENA RUBINSZTEIN PAVILON (Társas fasor 6) — Nemes Endre (Stockholm) festményei, collageai, karcolatai és litográfiái.

MUZEUM HAAREK
KFRAMKA MUZEUM — „Szinaj, Nisiml Bitter és Nora Kochavi tematikus kerámia szobrai és domborművei.

UVEGMUZEUM — Úvegszobrok és festmények — Sziliszáz haztartási üvegholmik.

REGESZETI MUZEUM (Jaffa, Óváros) — A Tel Avivban és Jaffában talált somonitis (szamaritanus) teletek.

BEIT NECHUSTAN — A timnai ásatások legújabb leletei, köztük a 3200-3300 éves midjánita, aranyszínyozott féltű-rezgő (a zsidó forrásokban említett „nechustán”), amely áldozati célokat szolgált.

ANTHROPOLÓGIAI ÉS LUDOMANIUS MUZEUM — Hidrotermikus és művészeti kiállítás: „Jinnomikus arak”.

NEPRAZSI MUZEUM — Vallási és hagyományos szimbólumok, to vabba állati és növényi mintákkal díszített zsidó szabásminták és iparművészeti modellek a világ minden tájáról.

KADMAN NUMIZMATIKAI MUZEUM — Angol aranypénzek.

TEL AVIV VAROS IORTENELMI MUZEUM (Bialik 27.) — Állandó kiállítás.

IRAN MUZEUM (Hahar 28.) — A hett és az iras története (allando kiállítás).

KÖZPONTI VAROSHÁZA (földszinti csarnok, Málché Jiszráel tér) — „Auszria”, dokumentum kiállítás; tájfényképek, népviseletek és edények (július 13-ig).

BERGMANN KEPTAR (Ben Jehuda 97) — Wurtman Rivka festményei (július 1-15).

GALERIA — 220 (Ben Jehuda 220) — Avrahám Borenstein (Ejn Háslosá festményei (július 18-ig).

BEITAN HAOMANIM (Alcházri 9) — „Nyar 72”, tematikus havi tárlat 18 ismert festőművész közreműködésével (július 22-ig).

MODERN GRAFIKAI KEPTAR (Gordon 24) — Jákov Cim ismert grafikus munkái, „Cfati élmények” témára.

ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Kiállítás a képtár gyűjteményéből.

BEIT HECHAJAL (Weizmann 60) — Frida Sonnenhabent festményei.

MODERN MUVESZETI KEPTAR (Jaffa, Óváros, Mázál Dágin 4) — Mane Katz, Jánki Adler, Kiesling, Appel és mások festményei.

BLATTMAN KEPTAR (Chiszin 5) — Mordecháj Levanon, Hechek Frenkel, Afa Fenichel, Avrahám

szobrászok alkotásai.
BAT SEVA (Frug 9) — Im Ben Jákov szobrai „Használati szobraszat” témára.

HAIFA
TIKOTIN, JAPAN MUVESZETI MUZEUM — Japán és izraeli gyerekek festményei és japán gyerekek hábjai.

NETANZSI MUZEUM (Arlozoroff 19) — Disztiszi motívumok az iszlám művészetében.

TENGERESZETI MUZEUM — A szezelet-csatorna legrövidebb 1880-gos” Eodonard éton (1833-1899) francia festőművész eredeti színes olajszínterítő (szobor).
BEIT ROITSCHILD — Marion Rut Hiller festményei és vázlatai.
RITZ KEPTAR (Chájim 5) — Giora Samáj olajfestményei és vázlatai (július 28-ig).

TRAKLIN KEPTAR — Ráfáel Rila festményei.

RAMAT GAN
BEIT IMANUEL — VAROSI MUZEUM (Chibát Cion 18) — 18 ismert izraeli szobrász és festőművész kollektív tárlata (június végéig).

PETACH TIKVA
JAD LEVANIM EMLÉKHÁZ — Margot Lange-Ascheim (Jeruzsálem) festményei.

KFAR SZABA
IFJUSÁGI KULTURKÖZPONT (Genua utca) — Bella Lávi-Liebtag színezvázatai.

BAT JAM
VAROSI MUZEUM (Ramát Jozsef, Sztruma 2) — Bronja Weinberg festményei.

PANORAMA KEPTAR — (Hánoszlim 51) — Mose Samir fantasztikus festményei.

BEER SEVA
BEIT HAAM — Bealé Mann (Evron kibuc) kovácsolt vasszobrai.
RISON LECHON
A MI KEPTARUNK (Balfour 60) — Háná David-Szdomi festményei, kerámiai és disztárgyak.

CFAT
MUVESZTUDIO (Levanon 18) — Krausz Lili festményei és vázlatai (állandó nyári tárlat).

NAHARIA
VAROSI REGESZETI MUZEUM — A környékbeli archeológiai ásatások leletei.

EJN HOD
KÖZPONTI KEPTAR — A művészek lakóinak kollektív tárlata.

HAZOREA
BEIT WILFRID ISRAEL — Rivka Angel (Haifa) szobrai (július 15-ig).

ZENEÉLET

Portyázás a hangverseny-terekben

A Filharmonikusok befejezték bérleti sorozatukat, s most még néhány rendkívüli koncerttel, „Sámson és Delila” előadásával, no meg egy súlyos téli kosznak számító Brahms-sorozatral gondoskodnak a zene-hivők lelki szükségleteiről.

Közen a többi hangverseny-teremben sem állt meg a fegyverszünet, s főképp az idén a rendkívül agilis **Tel-Aviv Múzeum** bocsátja fiatal művészek rendelkezésére termét és publicitását.

Itt adta a fiatalok számára rendezett sorozat keretében a múlt évben Oroszországból alijázott zongorista, Eugenia **Krasnoszelszki** (24) önálló estjét: a pozitív oldalal rendkívül könnyed ujjtechnikája, a disztések friss, eleven kidolgozása, gördülékeny futamjai, s érdelemgazdag kifejezőkészsége könyvelhető el. — a még negatívon erősen romantikus beállítási — szonátában és a nagyon nem-szimentális Prokofjeff 8-ik szonátájában, melynek utolsó tetele zamatos humorral került kivételre, az erősen szétáradó többi tételével szemben. Ugy hiszem, inkább a művésznek iskolája terhére írhatók e stílus-tulzások, melyeket idővel bizonyára ki fog nőni.

A Tel-Aviv Múzeumban adta, a mint kamaramuzsikussá már jó névnek örvendő, fiatal esellista, **Zimcha Chedel**, első önálló estjét **Jonatán Zak** zongora-kíséretével. Egy esellista egyéniségéről Bach szófő-szvitjei tökéletesen kimerítő analízissel szolgálnak: tetelei oly változatosak, oly sokrétű anyagot dolgoznak fel, hogy az előadót minden oldaláról hiven mutatják be. Ifjú művésznök nemcsak tömlesztett, rendkívül eszözt technikával és kifinomult izléssel játszik, csak éppen a G-dur-szvitnek mélyesége és magasságai, belső dimenziói laposodtak el előadásában. Kis-szófő-heállítás volt, s egyhangú.

A másik két, általam meghallgatott műben: Beethoven fiatal-korban írt 12 változatában Haendel „Judás Makkabeus” bszonulási indulójára és Schumann romantikusán áradó „Phantasieszűke” Op. 73-ban, ritkán engedte a esellista-partnert egységes lehangoló Jonatán Zak érvényesülni, mikoris Chedel kis szófő-részekben finoman értelmes, nagyon szépen hangzó játéka nem esett a dübörgő zongora áldozatává. Ugy vélem azonban, hogy Chedel továbbra is a kamarazene intim világában fogja legsikeresebben megtalálni egyéni utját.

Szabadtéri műsor-választás

— A Filharmonikusok az Egyetemen —

Különös ellentmondás a mi forró éghajlatunkban, amely négy-öt hónapra át teszi lehetővé a szabadtéri előadások megtartását, hogy ezek mégis a legnagyobb ritkaságunkba mennek. Indulási éveiben a Filharmonikusok hol a Kijárási Csarnok szabadtéri színpadán, hol a rámtá-gáni Amfiteátrumban adtak sorozatos nyári koncerteket, melyek nagy népszerűségnek örvendtek.

Igaz, hogy a léghűtéses Héjchál Hátárbut klímája kellemes, de nem nyújthatja a természet, a csillagos égbolt és a friss levegő előnyeit. A Készáriában megtartott fesztivál-előadások utazási kényelmetlenségei miatt nem vehetik fel a versenyt egy Tel-Aviv területén adott szabadtéri koncerttel.

Deus ex machina-ként üdvözölhetjük a Egyetem Ricanati épületében és az előtte elterülő hatalmas, gyepvel borított térségen megtartott rendkívüli koncertjét, mely amellől, hogy remek kezdeményezésként is szolgált, ötletes népszavazásával vonta magára a figyelmet.

A Filharmonikusok már a haifai Technonban is tartottak ilyen koncertet, amelyen nyomtatott listákon tüntették fel a közönség által választható műveket, melyek aztán részletekben, a szavazás eredményének kihirdetése után kerültek előadásra. Négy ismert nyitány, kilenc szimfónia és négy másfajta zenemű szerepelt a listán, melynek minden számából egy-egy kis részletet a hangverseny kezdete előtt hangfelvételről közvetítették.

Jóval ezernél több egyetemi hallgató és vendégeik foglaltak helyet a hatalmas nézőtérben és a pázsiton, hogy a Sálom Ronly-Rikisz által vezényelt számokat meghallgassák.

Bevezetőül Verdi „A végzet hatalma”, nyitánya és Haendel „Vizi zené”-je hangzott el. A népszavazáson Beethoven „Egmont nyitány”-a és az Eroica”-szimfónia valamivel kisebb számmal Mozart G-moll-szimfóniája és végül Stravinsky „Tűzmadár” szvitje kapta a legtöbb szavazatot.

Kedves ötlet, kitűnő mód a szimfónikus zene népszerűsítésére. S ha zenekaraink nem volnaik túlterhelve, ezen a helyen érdemes volna egész nyáron át szabadtéri koncerteket, opera — sőt operett-részletekkel tartani...

A TEL-AVIVI-ZENEKAR MOZART-ESTJE

A világhíró **Georg Singer**, aki egyébként az operaházi „Sámson és Delila”-t tanítja be, vezényli, időt szakított magának a Tel-Aviv-zenekar 111-ik, Mozartnak szentelt hangversenyét vezényelni az Irija Alkalmazottjai Házának szép termében.

Egy múzeumi koncertről jövet, sajnálatomra, csak a szünet után érkeztem, elmulaszt-

va Chájim Taub (hegedű) és Daniel Benjamini (brácsa) előadásában a „Duo concertanté”-t.

Erika Katz (szoprán) áriákat adott elő, részben Taub hegedű-kíséretével, majd Singer, szülővárosa, Prága legszebb Mozart-hagyományait idézte fel a D-dur Divertimento (K. 251) izde-vel-ig zeneiséggel telített, stílusos és lendületes előadásával.

Henry Mancini — hollywoodi film-slágerok

— A Filharmonikus Zenekar hangversenye —

Fennállása óta első ízben szentelt egy teljes műsort filmzenének zenekarunk, valószínűleg annak tudatában, hogy nem önálló zenei alkotásokról van szó, hanem csak alkalmaszintű zenéről, mely a filmmel szemben még sokkal alárendeltebb szerepet játszik, mint a színpadi műhöz írott zene, vagy opera. Századunk kezdete óta a filmzene számos lényeges változáson ment keresztül: ha elgondolom, hogy diákkoromban a néma filmet kísérelő zongora a szerelmes pilóta halálugráshoz a „Gimbelem-gombolom” melodíját kalapálta, s összehasonlítom — például Leonard Bernstein igazalmas zenéjével a „West Side Story”-hoz, úgy lemerhetjük a hatalmas változást, melyen ez a műfaj keresztülment. Nem kísérhetem végig fejlődésének útját, de érdemes megjegyezni, hogy a filmzene első nagy enciklopédiáját egy magyar-zsidó karmester, az 1891-ben Budapesten született Rapée-Rappaport Ernő írta 1925-ben, mely hosszú éveken át szolgált a filmzene lexikonjaként. Magyar-zsidó művelői a filmzenének Hollywoodban Rózsa Miklós, Zádor Jenő és László Sándor, a „szin-fény-zene” egykori propagátora, s valószínűleg még néhány fiatalabb követőjük.

A mozilátogató közönség bizonyára számos jólismert dallammal találkozhatott az Amerikában nagyon híres filmzene-szerző és dirigens **Henry Mancini** műsorában, melyeket gazdag változatossággal, a Filharmonikusok bámulatosan könnyed közreműködésével vonultatott fel. Két remek specialitást is hozott magával „Hollywood Hits”-műsorának előadására: Bud **Brisbois** ragyogó trombitást, a nemrég elhunyt Armstrongnak alighanem méltó utódját, és **Jack Gilfof** dobost, aki szédítő ügyességgel pergette le dobverőjével a legmerészebb ritmusokat.

Mancini főképp saját filmzenéjét mutatta be, de emellett helyet engedett a konkurenciának is, óvatosan kerülve a számára veszélyes elemeket... Nagyon kellemes zene volt, olykor egetverő zajjal, de általában izlésesen, és Mancini a zenekart kitűnően uralta mindvégig.

A Héjchál Hátárbut zsufolt terme, főképp

Könnyű bankot kirabolni Izráelben

A banditák is tudják: minimális óvintézkedéseket sem tettek a kis bankfiókok megvédésére — Egyes fiók-igazgatók féltik a tisztviselők és a közönség életét — Inkább vigyék el a pénzt a rablók — Svájcban vásárolt központi riasztófelszerelést állítanak be

Ha alaposan utánanéznünk a dolognak, legnagyobb meglepetésünkre kiderül, hogy mi sem könnyebb, mint bankrablónak lenni Izráelben. Csupenyi bátorságra, egy lopott autóra, valami álarcfélére és holmi fegyverre van szükség ahhoz, hogy kifosszuk a legközelebbi, az első kezünk ügyébe eső, pénzintézetet.

A bankok mintha saját maguk rendelék meg a rablókat. Minden valamirevaló bűnöző, aki aktívan, vagy passzívan résztvev bankrablásban, jól tudja, hogy a pénz nem az övé, se a családjáé és így nincs mit vesztenie. Ezzel együtt a rendőrségnek nehézségei vannak a bűnözők bíróság elé állításában, mert az említett okoknál fogva, nincs elég terhelő tanúja és bizonyítéka.

AZ IGAZGATÓ NEM AKAR RENDŐRSÉGET

Vitán felül ezeknek a körülményeknek tudható be, hogy az utóbbi 10 hét folyamán 13 bankrablást hajtottak végre és több mint 400 ezer fontot zsákmányoltak.

A múlt héten négy tel-avivi pénzintézetben jártak újságírók, de a négy bankigazgató közül csak egy kérte az újságírói igazolványt, a másik három beérte azzal, hogy a látogató, mint újságíró mutatkozott be, amit akármelyik ügyes rabló is megtehet. Az igazgatók ugyan nem árulták el az összes óvintézkedéseket, azonban annyi információt nyújtottak a számukra ismeretlen embereknek, hogy az tökéletesen elegendő a négy bankfiók kifosztására. Mi több: az egyik igazgató ösztönjében megvallotta, hogy ha rablás esetén módjában állna riasztani a rendőrséget, akkor sem tenné meg. Kijelentette, hogy hála Istennek a bankban nem hiány-

zik pénz és egyik sem fog tönkremenni, ha az egyik fiókját kirabolják. Hozzátette még, hogy ha a bank központja javasolná a fegyveres örök felállítását a bankfiók környékén, ezt erőlyesen ellenezné.

UDVARIAS TISZTVISELŐK

Néhány esetben tényleg akadtak tisztviselők, akik sokban megkönnyítették a rablók munkáját. Az egyik esetben megtörtént, hogy két megzavarodott tisztviselő felajánlotta segítségét a rablóknak és segítettek neki a pénzel teli zsákokat elvinni, sőt elhelyezni az autójukba. Egy másik esetben a tisztviselők egyike észrevette, hogy a rablók az egyik fiókban felejtettek egy pénzköteget és sietve eszükbe juttatta, hogy ott felejtették a bankokat. Egy másik alkalommal az „udvarias tisztviselő” megkérdezte a rablótól, hogy vajon az állami hiteleleveleket és értékpapirokat keresi-e? A gengszter természetesen igen-nel válaszolt és a tubuzgó tisztviselő aprólékosan elmagyarázta a rablónak, hogy hol találja meg a gondosan elrejtett „árut”...

A következő eset, amely az északi körzetben történt, talán még az eddigieknél is súlyosabb. Játékpisztollyal felfegyverzett álarcos bandita hatolt be a bankfiókba és pénzt követelt. A tisztviselők nyomban észrevették, hogy a gengszter fából készült játékszer tart a kezében, de kizárólag az általuk ismert okoknál fogva elhatározták, hogy ha nem másért, akkor a nagyszerű ötletért és lélekjelenlétéért megérdemli, hogy a sikeres rablás által némi pénzmaghoz jusson. Készségesen kiírtették a kasszát és az egyszerű, mintegy 30 ezer fontra rugó ajándékot ányújtották a fapisztoly tulajdonosának...

a filmekben jártas hallgatók, zajos tapsal jutalmaztak minden számot.

PAUL BEN CHAJIM — 75

Az izráeli zenének nemzetközileg elismert, kedvelt képviselője és uttörője, Paul Ben-Chajim, július 5-én ünnepelte 75-ik születésnapját. Szülővárosa, München már néhány héttel ezelőtt rendezett díszhangversenyt tiszteletére, melynek hangfelvételét most közvetítette a bajor rádió, 1933-ban alijázott, miután már Németországban Bruno Walter és Knappertbusch mellett, mint színházi karmester tevékenykedett.

Új házában, mint karmester, zongorista és pedagógus kezdte meg működését, intenzív zeneszerzői munkásság mellett, melyhez eleinte Bracha Cifra jemenita népdal-

énekesnő folklor-gyűjtéséből kölcsönzött témákat. Két szimfóniát, számos zenekari művet írt, egy-egy zongora-, hegedű- és esellő-koncertet, nagy ének- és zenekari kompozíciókat, szóltárokat, liturgikus kantátát, zongoraműveket és dalokat. Hegedűszóló-szonátáját Jehudi Menuhin mutatta be világszerte. — A Filharmonikus Zenekar Ben-Chajim műveiből összeállított műsorral adózik a kiálló zeneszerzőnek a Fesztivál keretében, augusztus 15-én tartandó koncerten. Ez, alkalommal térünk majd vissza méltatására. Ben-Chajimot müncheni tartózkodása alatt súlyos balése érte, s combtörést szenvedett, repülőgépen hozták haza, de hosszabb körhízi kezelés után sem állott még helyre egészségi állapota.

PATAKI LÁSZLÓ

EGY ÁLLOMÁS TÖRTÉNETE

A közönség szolgálat javításának jelentsége: kényelmes utazási és megfelelő várakozási feltételek. Az „EGGED” mindig azon igyekszik, hogy ezeket a feltételeket új, központi állomáshálózat által teremtesse meg, amelyek az ország minden városi központjában megtalálhatók.

A „Mifalé Táchnot” vállalat már 20 központi autóbusz állomást létesített, amelyek az izráeli utazóközönséget szolgálják, továbbá az elegáns rechovoti állomást, amely az utolsó szem ezekben az állomásoknak a láncolatában. Mindezek fenti állításunkat igazolják.

EZ AZ EGGED

EGY BATOR IGAZGATÓ

Más volt a helyzet a Bank Leumi rámt-ávi fiókjában. A bejárat előtt megállt egy zöld színű Dodge-típusú autó. Két magas terméti, álarcos, Uzi géppisztollyal felfegyverzett férfi ugrott ki belőle. Behatoltak a bankba és ráparancsoltak a 11 alkalmazott-ra és a helyiségben lévő 10 ügyfélre, hogy emeljék fel a kezüket és álljanak a terem sarkába. Az egyik bandita, valószínűleg a főnök, az ajtó mellett maradt, míg társa, aki feszülten és idegesen viselkedett, felszólította Dávid Bleich 41 éves igazgatót, hogy mutassa meg neki a nagy páncélszekrény tartalmát. A józan gondolkodású és megfontolt igazgató igyekezett időt nyerni. Először azt mondta, hogy kár a fáradságról, mert a kasszában nincs pénz, majd azt magyarázta, hogy nincsenek kulcsai és végül, amikor látta, hogy „az érvei” nem használnak, megtevesztési szándékkal csak egy kis pénzköteget adott át a rablónak, amelyet az egyik fiók-ból vett el.

A bandita hitt az igazgatónak, a bandafőnök azonban észrevette a trükköt és ráparancsolt Bleichre, hogy késelem nélkül nyissa ki a nagy kasszát és hagyja a fiókokat. Az igazgató „játsszani kezdett” a kombinált zárral, de nem huzhatta az időt sokáig, mert az egyik rabló megszóltatta fegyverét, és a golyó az igazgató mellett furódott a falba. A figyelmeztetés világos volt: ha nem engedelmeskedik, a következő golyó már őt éri.

A „BIZTONSÁGI EMBER” KESON ERKEZETT

Dávid Bleich megértette, hogy a tüzzel játszik, kinyitotta a páncélszekrényt és a rablók 55 ezer font zsákmánnyal távoztak, anélkül, hogy a rendőrségnek sikerült volna az autójukat utólráni. Bleich taktikázása hosszú percekig tartott, de a fegyveres ör csak a gengszterek távozása után jelentkezett, mondván, hogy körüljárjam az épületet”...

A körülmények ismeretéhez tudni kell azt, hogy az épületnek abban a szárnyában, ahol a bankfiók van, oldalról és hátulról magas bozótmal és korókkal van körülvéve, tehát az ör nem járhatott ott. Sokkal valószínűbb, a banditák látván helyesbnek tartotta, ha „sétálni megy”. Alátámasztja ezt az a tény is, hogy a rablók fegyverüket használták, márpedig a lövés zaját legalább 100 méteres körzetben hallani lehet.

A fegyveres ör „nem hallott semmit”, bár az épület „mellett” tartózkodott. A bankigazgató ezzel kapcsolatban csak annyit volt hajlandó mondani, hogy az ör „nem volt rendben”.

MÁSODSZOR SIKERÜLT

További példa: A Bank Hápoálim tel-avivi, Petach-Tikva uti fiókjával kapcsolatos: ebbe a fiókba a mintegy 200 méter távolságban lévő Tfáchot Bankból hozták a pénzt. Néhány hónappal ezelőtt két álarcos fiatalalember megtámadta az utcán azt a két bank-tisztviselőt, akik a kezükben tartott táskában 40 ezer fontot vittek át a bankfiókba. Az egyik tisztviselő ellenszegült és a bandita dulakodás közben kiejtette kezéből a már elrabolt pénztáskát, amely a járdára esett. A másik tisztviselő ekkor ráfeküdt a táskára és társával együtt segítségért kiáltott, mire a porújtart rablók elmenekültek.

A jelek szerint a banditák tisztában voltak a körülményekkel, vagyis, hogy melyik órában, milyen uton és hány tisztviselőt viszi a pénztáskát. Mint az a továbbiak bizonyítják, a bank felelősei kevesebb figyelmet szenteltek a pénztáskák problémájának. Továbbra is a megszokott időben vitték át a pénzt, azzal a különbséggel, hogy ezuttal nem gyalogosan, hanem autón.

A két bank között forgalmas utkereszteződés van, s hogy az autónak ne kelljen megállani, körbe utazott. Ez még kényelmesebbnek és „biztosabbnak” bizonyult... a rablók számára. Néhány héttel később, amikor a pénzesautó, amelyben Záhává Ben Bászád 21 éves tisztviselő és Sálom Solomon 34 éves tisztviselő ült, az egyik utkereszteződésnél lassított, egy férfi lépett a sofőrülés nyitott ablakához, s a Režében tartott revolverrel követelte a pénztáskát. A tisztviselő megmerevedett a helyén a félelemtől, a fiatal lány viszont ellenszegült, mire a rabló fejbavágta, kitépte a kezéből a táskát és a közelben várakozó társával elmenekült.

„BANKBIZTONSÁGI BIZOTTSÁG”

Dávid Horovitz, a Bank Izráel előző kormányzója, több mint egy évvel ezelőtt „bankbiztonsági bizottságot” létesített Taub Jichák, a Bank Izráel főtisztviselőjének vezetésével. A bizottság tagjai között két magasrangú rendőrtiszt, a távközlési minisztérium megbízottja és a három nagy bank képviselője volt. A bizottság jó munkát végzett és Jáir Chát, a bankok országos, felügyelője utasítást adott a pénzintézeteknek és fiókjaiknak a bizottság javaslatának megvalósítására, azonban a megfelelő törvénykezés hiján, nem tudta rájuk kényszeríteni az utasítást.

(Folytatása a 19. oldalon)

